

Sri Rangaraja Stavam - Poorva Satakam (Volume 2)

Srirangam Sri. K.Sridharan
Oppiliappan Koil Dr. V.N.Vedanta Desikan
Oppiliappan Koil Sri.VaradAchAri SaThakOpan

Sincere Thanks To:

1. Mannargudi Sri.Srinivasan Narayanan for compiling the source document, adding Sanskrit and Tamil texts and proof reading.
2. Nedumtheru Sri.Mukund Srinivasan for coordinating the effort for identifying and choosing images for this eBook
3. Sri.Murali Bhattar of Srirangam and his website www.srirangapankajam.com for generously providing a wealth of images of NamperumAL and Sri RanganAyaki.
4. Smt.Jayashree Muralidharan for eBook assembly.

Dr. V.N. Vedanta Desikan's Comments - Source: Sri Nrusimha Priya

நம்பெருமாள் விஜயம்

namperumaal vijayam

ஸ்ரீபராஸரபட்டர் அருளிச் செய்த ஸ்ரீரங்கராஜஸ்தவம்

SrI ParaaSara Bhattar's SrI RangarAja stavam

(Poorva Satakam)

Vol. 2

Srirangam Gopuram Sculpture

Translation into Tamil by
Srirangam SrI. K. Sridharan
with

Comments in English by
Oppiliappan Koil, Dr. V.N. Vedanta Desikan
and Additional Notes by
SrI nrusimha sEva rasikan

Oppiliappan Koil SrI VaradAchAri SaThakopan

sadagopan.org

ParAsara Bhattar

CONTENTS

Taniyan	1
SLOkams and Commentaries - Poorva Satakam	3
SLOkam 63 to 70	5 - 27
SLOkam 71 to 80	31 - 57
SLOkam 81 to 90	59 - 83
SLOkam 91 to 100	85 - 107
SLOkam 100 to 110	109 - 133
SLOkam 111 to 120	136 - 165
SLOkam 111 to 127	167 - 184
nigamanam	186
Appendix	
complete list of sundarasimham-ahobilavalli eBooks	187

namperumAL with nAcchimArs

Thanks:www.srirangapankajam.com

॥ श्रीः ॥

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्री रङ्गनायकि समेत श्री रङ्गनाथ परब्रह्मणे नमः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्री रङ्गनायकि समेत श्री रङ्गनाथ परब्रह्मणे नमः

श्रीपराशरभट्टार्यैरनुगृहितम्

॥ श्रीरङ्गराजस्तवम् ॥

श्रीपराशरभट्टार्यैः अरुणिः स्युः

श्रीरङ्गराजस्तवम्

SrI ParaaSara Bhattar's

SrI RangarAja stavam

तनियन्

Taniyan

श्रीपराशरभट्टार्यैः श्रीरङ्गेशपुरोहितः ।

श्रीवत्साङ्कसुतः श्रीमान् श्रेयसे मेऽस्तु भूयसे ॥

श्रीपराशर भट्टार्यैः श्रीरङ्गेशपुरोहितः ।

श्रीवत्साङ्कसुतः श्रीमान् श्रेयसे मेऽस्तु भूयसे ॥

SrIparaaSara bhaTTaarya: SrIrangeSa purohita: |

SrivatsAnkasuta: SrImAn Sreyase me astu bhooyase ||

namperumAL in WoraiyUr during Panguni Uttara celebrations 2008

Thanks: www.srirangapankajam.com

SIOkams and Commentaries
Poorva Satakam
(Continued from Vol.1)

He is a lotus pond

SLOKAM 63

उत्फुल्लपङ्कजतटाकमिवोपयानि

श्रीरङ्गराजमिह दक्षिणसव्यसीम्नोः ।

लक्ष्मीं विहाररसिकामिव राजहंसीं

छायामिवाभ्युदयिनीमवनीं च तस्याः ॥

உத்ப்புல்ல பங்கஜ தடாகம் இவ உபயாநி

ஸ்ரீரங்கராஜம் இஹ தக்ஷிண ஸவ்ய ஸீம்நோ: |

லக்ஷ்மீம் விஹார ரஸிகாம் இவ ராஜஹம்ஸீம்

ச்சாயாம் இவ அப்யுதயிநீம் அவநீம் ச தஸ்யா: ||

utpulla pankaja taTaakam iva upayAni

SrIrangarAjam iha dakshiNa savya seemnO: |

lakshmeem vihAra rasikAM iva rAjahamseem

chAyAm iva abyudayineem avaneem ca tasyA: ||

பொருள்

இப்படிப்பட்ட கர்ப்பக்ருஹத்தில், மலர்ந்த தாமரை மலர்கள் நிறைந்த குளம் போன்ற நம்பெருமானை நான் வணங்குகிறேன். அவனது வலது பக்கத்திலும், இடது பக்கத்திலும், அவனுடன் விளையாடுவதற்கான அன்னப்பறவைகள் போன்றுள்ள ஸ்ரீதேவியையும், ஸ்ரீதேவியின் வளர்கின்ற நிழல் போன்றுள்ள பூதேவியையும் நான் அடைவேனாக.

விளக்கம்

இந்தச் ஸ்லோகம் தொடங்கி ஸ்ரீரங்கராஜஸ்தவம் தொடங்குகிறது எனலாம்.

இந்தச் ஸ்லோகம் தொடங்கி, அடுத்து உள்ள 14 ஸ்லோகங்களில் நம்பெருமானைப் (உற்சவர்) போற்றுகிறார். 77-ஆம் ஸ்லோகம் தொடங்கி, இந்தப் பூர்வ பாகம் நிறைவு செய்யும்வரை மூலவரான பெரியபெருமானைத் தொழுகிறார். தாமரைக் குளங்களில் அன்னப்பறவைகள் விளையாடுவது வழக்கம். இங்கு நம்பெருமானைத் தாமரைக் குளம் என்று வர்ணித்தார் - காரணம் தாமரைக் குளமானது அனைத்துத் துன்பங்களையும் போக்கவல்லது, அதுபோன்று நம்பெருமானும் உள்ளான். மேலும் தாமரைக் குளங்களில் அன்னப்பறவைகள் உள்ளதுபோன்று, இங்கு நம்பெருமாள் பக்கம் உள்ள ஸ்ரீ தேவியையும், பூதேவியையும் கூறினார்.

COMMENTS BY DR.V.N.VEDANTA DESIKAN (DR.VNV)

The Lord RanganAja Himself is pond rich in lotuses - His eyes, face, palms, feet all being lotus-like. On His right and left respectively are the playful swans, Sree Devi and Bhoomi Devi. If Lakshmi is the halo and the shadow of the Lord, Bhoomi Devi is Her shadow (There is no jealousy between them as expected between two rival fiancées) She nourishes and protects Lakshmi in her enjoyment. (Truly Bhoomi is avani!). May I enter the presence of enjoying this co-stationed presence of the Lord and His Consorts!

ADDITIONAL NOTES BY SRI V.SATHAKOPAN (VS)

The Ubaya NaacchiyAs are saluted here along with Their divine consort, Lord RanganAthan. "hreeSca tE lakshmiSca patnyau" salutes the Vedam, when hailing our Lord. The Lord of Srirangam is compared to a cool and deep pond for immersion by SamsAris to chase away their tApa trayams. In that cool and nourishing pond sport the two swans, Periya PirAtti and Her amsa bhUthai BhU Devi. They splash themselves with the cool waters to enjoy their Lord as it were.

SLOKAM 64

पिब नयन ! पुरस्ते रङ्गधुर्याभिधानं

स्थितमिव परिफुल्लत्पुण्डरीकं तटाकम् ।

श्रियमपि विहरन्तीं राजहंसीमिवास्मिन्

प्रतिफलनमिवाऽस्याः पश्य विश्वम्भरां च ॥

பிப நயந புர: தே ரங்கதூர்ய அபி தூநம்

ஸ்த்திதம் இவ பரிபுல்லத் புண்டரீகம் தடாகம் |

ஸ்ரியம் அபி விஹரந்தீம் ராஜஹம்ஸீம் இவ அஸ்மிந்

பிரதிபலநம் இவ அஸ்யா: பஸ்ய விஸ்வம்பராம் ச ||

piba nayana ! pura: te rangadhurya api dhAnam

sthitam iva paripullat puNDareekam taTaakam |

Sriyam api viharanteem rAjahamseem iva asmin

pratiphalanam iva asyA: paSyA viSvambharAm ca ||

பொருள்

ஹே கண்களே. இதோ உங்கள் முன்பாக, இந்தக் கர்ப்பக்ருஹத்தில் நிற்பவனும், மலர்ந்த தாமரை மலர்கள் கொண்ட பொய்கை போன்றவனும் ஆகிய நம்பெருமாள் நிற்கிறான். அந்தப் பொய்கையை நீங்கள் பருகுவீர்களாக. அந்தப் பொய்கையில் இன்பமாக விளையாடி மகிழும் அன்னப்பறவை போன்ற ஸ்ரீ ரங்கநாச்சியாரையும் வணங்கு. அவளது பிரதிபிம்பம் போன்றுள்ள பூதேவியையும் வணங்குவாயாக.

The Rajahamsam like thayar on navarathri eighth day

thanks SrI Murali-bhattar

COMMENTS BY DR.VNV

Oh My Eye! Here stands before You, a lotus pond; all the lotuses are fully blossomed. It is verily a pond - only it bears the name of RanganAtha. Drink of the pond! On either side of this pond, a royal feminine swan stands. One is MahAlakshmi, the other is almost Her image, Bhoomi Devi. See and enjoy them all.

ADDITIONAL NOTES BY VS

Sri ParAsara Bhattar now invites his eyes to take in (drink) the beauty of the Lord in the sanctum sanctorum along with His Ubhaya NaacchiyArs. This scene is witnessed by ParAsara Bhattar with His mental eye decorated with the collyrium of Bhakthi. The ever-prosperous, benevolent and most merciful Periya PirAtti is seen by one side of the Lord along with BhUmi PirAtti on the other side as the embodiment of Kshamaa. Both the PirAttis point out to us that the Lord in the middle of them is the Para Brahmam and it is His sankalpam that creates protects and dissolves this nAma-roopa prapancham. "sankalpa latika, kshamayA: avadhi, sulabha anukampA, Akincana KaamadhEnu" is BhUmi Devi, the amsam of Periya PirAtti, who has been saluted by Swamy Desikan as "kalyANAm avikala nidhi, kAaruNya seemA, sakala bhuvana prArthanA kAmadhEnu". This "Siddhi MokshAnuroopan" standing in the middle of His two Devis at the Ranga AsthAnam is saluted here.

The Fragrant thayar on navarathri fifth day

thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 65

सौशील्यशीतलं अवेलकृपातरङ्ग-

संप्लाविताखिलं अकृत्रिमभूम निम्नम् ।

लक्ष्म्या च वासितमभूम विगाहमानाः

श्रीरङ्गराजमिषपद्मसरः प्रसन्नम् ॥

ஸௌஸீல்ய ஸீதலம் அவேல க்ருபா தரங்க

ஸம்ப்லாவித அகிலம் அக்ருத்ரிமபூம நிம்நம் |

லக்ஷ்ம்யா ச வாஸிதம் அபூம விகாஹமானா:

ஸ்ரீரங்கராஜ மிஷ பத்மஸர: ப்ரஸந்நம் ||

sauSeelya Seetalam avela krpA taranga

samplAvita akhilam akrtrimabhooma nimnam |

lakshmyA ca vAsitam abhooma vigAhamAnA:

SrIrangarAja misha padmasara: prasannam ||

பொருள்

தன்னுடைய ஸௌஸீல்ய குணம் காரணமாக மிகவும் குளிர்ந்து உள்ளது, தன்னுடைய கரைகளைக் கடந்து வீசும் கருணை என்னும் அலைகளால் அனைத்து உலகங்களையும் நீராட்டுகிறது, இயல்பாகவே பெருமை கொண்டதாக உள்ளது, எல்லையற்ற குணங்களைத் தனது செல்வமாக உடையது, ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரால் நறுமணம் சேர்க்கப்பட்டது, மிகவும் தெளிவாக உள்ளது - இப்படிப்பட்ட நம்பெருமாள் என்னும் குளத்தை அடைந்து, அதில் நாம் நீராடுபவர்களாக ஆனோம். விளக்கம் - இங்கு உள்ள நிம்நம் என்ற பதம் ஆழமாக உள்ள குளம் என்பதைக் காட்டுகிறது. குளம் போன்று ஆழம்

காண இயலாத குணங்கள் கொண்டவனாக நம்பெருமாள் உள்ளான். குளங்களில் தாமரை மலர்கள் நறுமணம் சேர்த்தபடி இருக்கும். இங்கு, தாமரை மலரில் பிறந்தவளான ஸ்ரீரங்கநாச்சியார் நம்பெருமானுக்கு நறுமணம் சேர்க்கிறாள்.

COMMENTS BY DR.VNV

May we enjoy an immersion into the pond called RanganAtha cool by the Souseelya quality of the Lord, drowning all people in its overflowing flood if kindness, intrinsically magnificent in impact, deep too. One cannot comprehend its extreme bank, so vast it is. It exudes the fragrance of the Consort, Lakshmi! May we get immersed in it!

ADDITIONAL NOTES BY VS

The metaphor of identifying the Lord of Srirangam with a cool and deep pond, where the Hamsam of Mahaa Lakshmi sports with BhUmi Devi as the reflection of the former is continued. This thaamarai tadAkam (Lotus pond) is described as being gently stroked by the two KalyANa guNams of the Lord: Soulabhyam and KrupA (grace). Thirumangai Mannan saluted this soulabhya guNam of Lord Ranganatha this way: "yEzhai yEthalan keezh mahan yennaathu, irangi maRRavaRkku innaruL suranthu". Here AzhwAr was referring to the anugraham that the Lord conferred on the king of the hunters, Guhan, and elevated him to the level of His other brothers. Guhan was low by Jaathi, occupation and intelligence. Our Lord focused on the Bhakthi displayed by Guhan and thru the expression of His Souseelya- Soulabhya GuNams embraced Guhan and elevated him to the status of His other brothers. In Srimad RaamAyaNam, Sage VaalmIki salutes this Souseelya GuNam as: "GuhEna sahitO rAma: seetayA lakshmaNEna ca". In His avathAram as KrishNa, His soulabhya guNam manifested through His friendship and Vaathsalyam for the Gopa Janams. He is our Swami and SaraNyan and yet His Dayaa (krupA) for us makes Him easy to approach.

SLOKAM 66

सिंहासने कमलया क्षमया च विश्वं

एकातपत्रयितुं अस्मदसूत्रिणम् ।

लक्ष्मीस्वयंवरसनाथितयौवनश्री-

सौन्दर्यसम्पदवलिप्तमिवाऽऽलिहीय ॥

ஸிம்ஹாஸநே கமலயா க்ஷமயா ச விஸ்வம்

ஏகாதபத்ரயிதும் அஸ்மத் அஸூத் நிஷண்ணம் |

லக்ஷ்மீ ஸ்வயம்வர ஸநாதித யௌவநஸ்ரீ

ஸௌந்தர்ய ஸம்பத் அவலிப்தம் இவ ஆலிஹீய ||

simhAsane kamalayA kshamayA ca viSvam

yEkAtapatrayitum asmad asoon nishaNNam |

lakshmee svayamvara sanAthita yauvanSrI

saundarya sampat avaliptam iva Aliheeya ||

பொருள்

அனைத்து உலகங்களையும் தனது ஒரு ஆட்சிக் குடையின் கீழ் இருக்கும்விதமாக, மஹாலக்ஷ்மியோடும், பூதேவியோடும் சிங்காசனத்தில் வீற்றுள்ளான். எனது உயிராக அவனே உள்ளான். ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரின் சேர்த்தி மூலம் கிட்டப்பெற்ற இளமை, அழகு, ஐச்வரியம் ஆகியவற்றால் கர்வத்துடன் உள்ளான். இப்படிப்பட்ட நம்பெருமானை நான் எப்போதும் அனுபவிப்பேனாக.

In Her sErthi - thanks sri murali bhattar

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord is a Super-Emperor reigning over all the worlds and deserves the sole umbrella as an insignia. He is standing - "He is seated" - below it, in a throne, along with MahAlakshmi and Bhoomi Devi. He is my very life-breath. May I be enabled to "taste" this bliss, the Lord in this situation, whose very personality bespeaks of a right sense of pride in regard to His status!

ADDITIONAL NOTES BY VS

Sri RanganAthan seated on a throne in His dharbhAr with His two Devis under a white umbrella as Yeka-ChakrAdhipati (kamalayA kshamAya ca yEkAtapatrayitum simhAsanE nishaNNam) is visualized here. From His Koluva Mantapam (Garbha Gruham), the Lord, whom Bhattar recognizes as our very Life (asmat asUn) is sitting with His dEvis on the throne and rules over the world as its Emperor. With pride and joy arising from being the winner in the Lakshmi Svayamvaram that took place on the banks of the Milky Ocean, the Lord is resplendent with enhanced youthful beauty and aisvaryam (riches). He is brimming with pride over His gain (lAbham) of sAkshAt Mahaa Lakshmi as His bride in the Svayamvaram.

From thiruvadi to thirumudi- ratnangi sevai during vaikunta ekadasi

thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 67

आपादमूलमणीमौलि समुल्लसन्त्या

स्वातन्त्र्यसौहृदतरङ्गितयाऽङ्गभङ्ग्या ।

सख्यं समस्तजनचेतसि सन्धानं

श्रीरङ्गराजमनिमेषं अनुस्त्रियास्म ॥

ஆபாத மூலமணி மௌளி ஸமுல்லஸந்த்யா

ஸ்வாதந்த்ரய ஸௌஹ்ருத தரங்கிதயா அங்கபங்க்யா |

ஸக்ச்யம் ஸமஸ்தஜந சேதஸி ஸந்ததாநம்

ஸ்ரீரங்கராஜம் அநிமேஷம் அநுஸ்ரீயாஸ்ம ||

ApAda moolamaNi mauLi samullasantyA

svAntantrya sauhrda tarangitayA angabhangya |

sakhyam samastajana cetasi sandadhAnam

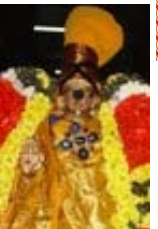
SrIrangarAjam animesham anusriyAsma ||

பொருள்

நம்பெருமாளின் திருவடிகள் தொடங்கி திருமுடிவரை உள்ள ஒவ்வொரு அவயவங்களிலும் அவனது மேன்மையும், நீர்மைக் குணமும் அலைமோதியபடி உள்ளன. அவை அனைவரது நெஞ்சங்களிலும் பாய்ந்து, அவன் மீது பெருத்த காதலை உண்டாக்குகின்றன. அப்படிப்பட்ட நம்பெருமானை நாம் நமது கண்கள் இமைக்காமல் கண்டு வணங்குவோமாக.

விளக்கம்

கடந்த ச்லோகத்தில் ஸ்ரீரங்கநாச்சியார் அருகில் உள்ளதால் கர்வத்துடன்

உள்ளான் என்று கூறினார். இதனால் நமக்கு ஓர் ஜயம் உண்டாகலாம். இவ்விதம் கர்வத்துடன் உள்ள ஒருவனை நம்மால் எளிதாக நெருங்க இயலுமா? அதற்கு விடை அருளிச்செய்கிறார் - அவன் தனது ஒவ்வொரு அவயவத்திலும் பெருமளவு ஆகர்ஷணத்தை வெளிப்படுத்துகிறான். இவை நம்மை தானாகவே வலிய அவனிடம் இழுத்துச் செல்கின்றன என்றார். கண் இமைக்கும் நேரம் கூட அவனைக் காணாமல் இருந்து விடக்கூடாது என்னும் நயம் காண்க.

COMMENTS BY DR.VNV

When we perceive His form from the Foot-base to the Crown, the charm and form of all the limbs, reveal two qualities of His, absolute independence and all-embracing kindness, as competing waves in an ocean. They impress on us His stature of unquestionably and of being kindly to all beings, demanding no reason for this approach. Hence we have no reason to fear and quiver to reach Him closely. In this manner, He creates in us a love for Him - all when we do not deserve all this! That great royal person, RangarAja, is there for us to cling to Him. May we see Him, without a winking of the eye! May we ever do so as Nithyasooris do in the Paramapadam!

ADDITIONAL NOTES BY VS

As one enjoys from PaadhAthi-kEsAntham (from foot to head), the dhivya soundharyam of the Lord as we hold on to the ThirumaNa thUNN, the waves of His two KalyANa guNams - SvAtantryam and SauhArddham - knock us off our feet. SauhArdham is the KalyANa GuNam of Friendship. Srimad Azhagiya Singar has quoted Srutha PrakASikAcchAr's definition of SauhArddham: "aaSritAnAm abhimada SrEyO abhidhyAidhvam". He is a Suhrud (suSObhanam hrudayam yasya sa; suhrud; tasya svabhAvam sauhArddham iti). Swamy Desikan defines the guNam of SauhArddham as "hitaishitvam". He wishes the well being of all His creation (sarva bhUta suhrudh). asmad AchArya quotes the passage from SvEtasvatAra Upanishad in this context: "sarvasya SaraNam suhrut". GeethAchArya's identification of Himself as the Suhrud of all beings: "suhrudam sarvabhUtAnAm jn~AtvA maam Saantimrucchati". Here, Parthasaarathy instructs the difficult Karma yOgam will become easy to

practice, if He is understood as a sarva BhUta suhruddh. His svAtantryam is matchless and is not brooked by any thing. Only to His BhakthAs, He becomes Paratantran.

Karpakavruksha namperumal

SLOKAM 68

क्षितिकमलनिवासाकल्पवल्लिसलीलो-

ल्लुठनदशदिशोद्यौवनारम्भजृम्भः ।

श्रममरपहरतां मे रङ्गधामेति तत्त-

द्वरमयफलनम्रः पत्रलः पारिजातः ॥

क्षிதி கமல நிவாஸா கல்பவல்லீ ஸலீல

உல்லுடந தஸ திஸா உத்யத் யௌவந ஆரம்ப ஜ்ஞும்ப: |

ஸ்ரமம் அபஹரதாம் மே ரங்கதாம் இதி

தத்தத் வரமய பல நம்ர: பத்ரல: பாரிஜாத: ||

kshiti kamala nivAsA kalpavallee saleela

ulluThana daSa diSaa udyat yauvana Arambha jrmbha: |

Sramam apaharatAm me rangadhama iti

tattat varamaya phala namra: patrala: pArijAta: ||

பொருள்

பூதேவி, ஸ்ரீதேவி என்னும் கற்பகக் கொடிகள் நம்பெருமாளை ஆலிங்கனம் செய்தபடி உள்ளன. இதனால் இவனது யௌவனமானது பத்துத் திசைகளிலும் நிலைபெற்றுள்ளது. இப்படிப்பட்ட யௌவனம் என்னும் இலைகளால் நிரப்பப்பட்டு, அவரவர்களின் பலன்கள் என்னும் பழங்களின் கனத்தால் தாழ்வாக நிற்கும் பாரிஜாதமாக நம்பெருமாள் உள்ளான். இப்படிப்பட்ட அந்த மரம் எனது ஸம்ஸாரக் களைப்பைத் தீர்க்கவேண்டும்.

விளக்கம்

இங்கு நம்பெருமானை கற்பக மரமாகவும், இரு பிராட்டிகளை அந்த மரத்தில் படரும் கற்பகக் கொடிகளாகவும் உருவகம் செய்தார். இளமைப்பருவம் (யௌவனம்) என்பது நாள் செல்லச்செல்ல தளர்வதுண்டு. ஆனால் இவனுடைய யௌவனம் என்பது நிலையாக உள்ளது. ஒரு மரத்தில் உள்ள கிளைகள், அவற்றில் உள்ள பழங்களின் பாரம் தாங்காமல் தாழ்ந்து இருக்கும். அது போன்று இவன் அவரவர்களின் பலன் என்னும் பழங்களை அளித்தபடி தாழ்ந்து நிற்கிறான்.

COMMENTS BY DR.VNV

May the divine Paarijaatha tree that bears the name RanganAtha, bent by the weight of fruits which are the returns sought by the devotees, embraced in a lascivious style, by Bhoomi Devi and by MahAlakshmi; who shines with His incipient youthfulness famed all over till the borders of the land, - in fact those who dote on Him gain His character of a youthfulness like His - and who bears a green leaf-like cool lustre all through His body, may that Paarijaatha tree retrieve me of my fatigue, for its own satisfaction.

ADDITIONAL NOTES BY VS

In this lokam extolling the youthful beauty of the Lord, He is visualized as a beautiful "ever green, wish granting Paarijata tree embraced by the two creepers (Sir Devi and BhU Devis)". The poet points out that the Nava yauvanam of this PaarijAtha tree spreads in all ten directions (daSa diSA udyat yauvana Arambha jrmbha:). This tree is bent down with the weight of its fruits (limitless boons) for the AsrithAs (varamaya phala-namra: tat pArijAta:). Swamy ParAsara BhattAr prays to that PaarijAtha tree to remove his fatigue arising from the samsAric afflictions (Sramam apaharatAm me rangadhAma:).

SLOKAM 69

सम्भाषमाणमिव सर्ववशंवदेन

मन्दस्मितेन मधुरेण च वीक्षणेन ।

दिव्यास्त्रपुष्पितचतुर्भुजमत्युदारं

रङ्गास्पदं मम शुभाश्रयमाश्रयाणि ॥

ஸம்பாஷமாணம் இவ ஸர்வ வசம் வதேந

மந்தஸ்மிதேந மதுரேண ச வீக்ஷணேந |

திவ்ய அஸ்த்ர புஷ்பித சதுர்புஜம் அதி உதாரம்

ரங்க ஆஸ்பதம் மம ஸுபாஸ்ரயம் ஆஸ்ரயாணி ||

sambhAshamaaNam iva sarva vaSam vadena

mandasmitena madhureNa ca veekshaNena |

divya astra pushpita caturbhujam ati udAram

ranga Aspadam mama SubhaaSrayam ASsrayANi ||

பொருள்

அனைவரையும் வசியம் செய்து, தன்பக்கம் கவர்ந்திழுக்க வல்லது, இனிமையான புன்னைகையுடன் கூடியது, தனது கனிவான பார்வை மூலம் காண்பவர்களிடம் ஏதோ பேசத் துடிப்பது போன்று உள்ளது - இப்படிப்பட்ட அழகான திருமுகம் கொண்டவன் நம்பெருமாள். திவ்ய ஆயுதங்கள் என்னும் மலர்கள் மலர்ந்த நான்கு திருக்கைகள் கொண்டவன், எல்லையற்ற உதார குணம் உடையவன், நான் சென்று சேர எளிதான புகலிடமாக உள்ளவன், நன்மையை அளிக்கவல்ல ஸ்ரீரங்க விமானத்தின் கீழ் நின்றவன் - இப்படிப்பட்ட நம்பெருமாளை நான் அண்டுவேனாக.

divyAstra pushpitha chaturbhujam

COMMENTS BY DR.VNV

It is not a speechless tree at that. Indeed the Lord, who has Sreerangam as His abode, talks to us in a silent manner through His smile and sweet looks. He talks well too! He places these organs of conveying His grace at our disposal; we can secure them at our will, as though. Also He captivates all beings by this famous smile and look.

His divine weapons are like flowers blossoming in the branches of the Paarijaatha tree, namely in the four arms of His. His bounty is revealed in this. We can each pluck the flower we wish; can secure any of the four goals of life. He classified His devotees into four categories and called them bounteous. Each arm now readily grants to each category the sought-for return.

So bounteous is He. He is my sure refuge, auspicious, and auspices-conferring. May I cling to Him, the Lord of Sreerangam!

ADDITIONAL NOTES BY VS

Bhattar salutes Lord Ranganatha as "rangAspadam mama SubhaaSraym" here. Bhattar points out further that the Lord with His abode in Srirangam is not a mute insentient PaarijAtha tree. He says that this SubhASraya Moorthy speaks in a most captivating manner (SudhA mAthUrya bhAshaNa:). With His sweet smile and glances, He overcomes the resistance of anyone. Every thing about Him is Madhuram (madhurAdhipatE: akhilam madhuram). This has been defined as: "Sriya: patyau tu mAdhuryam SmaryamANam rasAvaham". ParamAnandham results from the enjoyment of this Bhagavath GuNam. His OudhAryam (Generosity) is described by Bhattar in the manner in which Swamy NammAzhwr celebrated this guNam:

கொள்ளக் குறைவிலன், வேண்டிற்றெல்லாம் தரும் கோதில், என்

வள்ளல் மணிவண்ணன்

KoLLak-kuRaivilan, vENDiRRellAm tarum kOthil yenn

vaLLal MaNivaNNan ---ThiruvAimozhi:3.9.5

AzhwAr describes the Lord as One of undiminishing wealth. He can grant all kinds of aiSvaryams without experiencing any depletion. That is why He is saluted as "dadhAti dyAyinAm nityam apavarga-pradhO Hari:". His Four hands carry the four weapons, which have taken the form of flowers (caturvidha PurushArthams as flowers) to be picked by the boon seekers. May that generous Lord be my support and succor is Bhattar's prayer here!

SLOKAM 70

एते शङ्खगदासुदर्शनभृतः क्षेमङ्कराः बाहवः

पादद्वन्द्वमिदं शरण्यमभयं भद्रं च वो हे जनाः ।

इत्यूचुष्यभयङ्करे करतले स्मेरेण वक्त्रेण तत्

व्याकुर्वन्निव विवहेन्मम धुरं श्रीरङ्गसर्वसहः ॥

ஏதே சங்க்க கதா ஸுதர்ஸாந ப்ருத: க்ஷேமங்கரா: பாஹவ:

பாத த்வந்த்வம் இதம் ஸரண்யம் அபயம் பத்ரம் ச வ: ஹே ஜநா: |

இதி ஊசுஷி அபயங்கரே கரதலே ஸ்மேரேண வக்த்ரேண தத்

வ்யாகுர்வந் இவ நிர்வஹேத் மம துரம் ஸ்ரீரங்க ஸர்வம் ஸஹ: ||

yEte Sankha gadA sudarSana bhрта: kshemankarA: bAhava:

pAda dvandvam idam SaraNyam abhayam bhadram ca va: hE janA:| |

iti Ucushi abhayankare karatale smerena vaktreNa tat

vyAkurvan iva nirvahet mama dhuram SrIranga sarvam saha: ||

பொருள்

மக்களே. இந்தத் திருக்கரங்கள் சங்கு, கதை, சக்கரம் ஆகியவற்றை எந்தியபடி உள்ளன. இவை உங்களுக்கு எப்போதும் க்ஷேமம் அளிப்பவையாகும். இந்த அழகான இணைந்த திருவடிகள், நீங்கள் வந்து புகல்வதற்கு ஏற்றதாகவும், அபயம் அளிப்பதாகவும், நன்மைகள் அளிப்பதாகவும் உள்ளது - இப்படியாக, அபய முத்திரையுடன் கூடிய நம்பெருமாளின் திருக்கரம் அறிவித்தபடி உள்ளது. இந்த விவரங்களை தன்னுடைய புன்னகை ததும்பும் அழகான திருமுகத்தினால் ஆமோதித்து, அதற்கு மேலும் விளக்கம் அளிக்க முற்படுவது போன்று நம்பெருமாள் உள்ளான். இப்படிப்பட்ட திருவரங்கள், எனது

பாரங்களை தானே நிர்வாகம் செய்வானாக.

விளக்கம்

நம்பெருமாளின் அபயஹஸ்தம் நம்மைப் பார்த்து - மக்களே. மற்ற மூன்று திருக்கரங்கள் உங்களைக் காக்க ஆயுதம் ஏந்தியுள்ளன, அவை உங்களுக்கு அனைத்து நன்மைகளையும் அளிக்கவல்லது, இவனுடைய திருவடிகள் உங்களுக்கு ஏற்ற புகலிடமாக உள்ளன - என்று கூறுவது போன்று உள்ளது. இந்தக் கருத்தை நம்பெருமாளின் திருமுகமானது ஏற்று, அந்தக் கருத்துக்கு மேலும் வ்யாக்யானம் செய்வதாக உள்ளது.

COMMENTS BY DR.VNV

May the Lord Ranganatha, whose abhayahastha (the palm that assures devotees that they need have no fear) calls people and says, as though, "The arms of the Lord are there for showering well-being on you all; the Feet below are your best refuge and best bulwark against any fear," whose arms hold the divine weapons, Sankha, GadA and Chakra whose message as above (conveyed through the right hand palm) is elaborated and confirmed by His own smiling face, shoulder my burdens Himself!

ADDITIONAL NOTES BY VS

Lord RanganAthA is saluted here as **sarvam saha**: to indicate that he forgives His adiyAr's trespasses. It is also the name (sarvam sahaa given to BhUmi Devi or Kshama. Our Lord invites our attention to His abhaya hastham, three arms bearing weapons (Sankham, cakram and Gadha) to destroy the enemies of His adiyArs and finally He has a winning, reassuring smile to remind His adiyArs not to be afraid. "SrIranga Sarvamsaha: mama dhuram nirvahet" is the prayer of the devotee of the Lord. May He accept the burden of protecting adiyEn is the appeal .

sadagopan.org

abhayahastham

thanks www.srirangapankajam.com

His devotees during vaikunta ekadasi--thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 71

अङ्गैरहंप्रथमिकाचरितात्मदानैः

आमोदमाननवयौवनसावलेपैः ।

है ! पारिजातमिव नूतनतायमान-

शाखाशतं कथमधीमहि रङ्गधुर्यम् ॥

அங்கை: அஹம் ப்ரதமிகா சரிதாத்ம தாரை:

ஆமோதமாநநவ யௌவந ஸாவலேபை: |

ஹை பாரிஜாதம் இவ நூதநதாயமாந

ஸாகா ஸதம் கதமதீமஹி ரங்கதூர்யம் ||

angai: aham prathamika caritAtma dAnai:

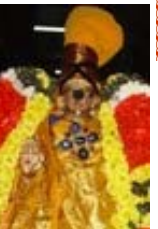
AmOdamAna nava yauvana sAvalepai: |

hai! pArijAtam iva nootanaAtyamAna

SaakhA Satam kathamadheemahi rangadhuryam ||

பொருள்

நம்பெருமானின் ஒவ்வொரு அவயவங்களும் (உடல் உறுப்புக்கள்) - நான் முந்தி, நீ முந்தி - என்று போட்டி போட்டுக்கொண்டு தங்களை அவனது அடியார்கள் அனுபவிக்கவேண்டும் என்று அளிக்கின்றன. அந்த அவயவங்கள் ஒவ்வொன்றும் யௌவனப் பருவம் காரணமாக கர்வத்துடன் உள்ளன. இவைகளைக் காணும் போது, புதிது புதிதாகக் கிளைகள் துளிர்ந்த பாரிஜாத மரம் போன்று நம்பெருமாள் உள்ளான். இப்படிப்பட்ட நம்பெருமானை நமது நெஞ்சத்தில் தாங்கி நாம் எவ்விதம் நிலையாக (மயக்கம் அடையாமல்) நிற்போம்? அது கடினமே ஆகும்.

COMMENTS BY DR.VNV

The limbs of Lord RangarAja, possessing a natural fragrance and a joy in being able to let themselves be enjoyed by the devotees, contest keenly among themselves, for priority of being given to the devotees. In this zeal, they evoke a justifiable self-pride. They appear like newly grown branches in hundreds for the Paarijaatha tree that He verily is. Him, I say, this NamperumAL, who gives himself, totally and in parts, to the surrendered ones, Him how can we sustain in our enjoyment? We would surely succumb in utter broken - heartedness! Alas !

ADDITIONAL NOTES BY VS

Each limb of the Lord competes with the other to attract the attention of the AsrithALs with their beauty ("angai: aham prathamika caritAtma dAnai:") and to be celebrated by them. They are proud about their ability to win over the mind of the AsrithALs through their youthful exuberance. These limbs of the Lord look like the many fresh branches of a PaarijAtha tree that is veritably the Lord Himself (nootanatAyamana Saakha Satam nava pAarijAtam iva). This PaarijAtam (the Lord) gives Himself to His AsrithALs wholly and in parts. The wonderment is how the AasrithALs can cope with multitude of challenges to cope with the flood of the anubhavam of the soundharyam of the Lord of SrIrangam (SamudhAya and avayavi sevai:) collective and individual sEvai of the limbs of the Lord. The Thiruvadi as an avayavam proclaims: "I am PrApakam and PrApyam as well as Paavanam and your kula dhanam. It says you can therefore surrender unto me as a srEshta avayavam of the Lord". The lotus eyes and the soft red lips tempt the Aasrithan next. Swamy NammAzhwAr expresses his reaction this way: "thAmaraik-kaNKaLODum, senkani vaay onRinOdum selhinrathu yenn nenjamE" (ThiruvAimozhi: 5.5.1). The navel stakes its claim its Jagath KaarNathvam (naabhi kamalam utpAdya caturAtmanam). The chest (Vakshasthalam) appealed to the Aasrithan next by pointing out its uniqueness: "I am the Abode of Kaustubham (Jeeva tatthvam), Mahaa Lakshmi and Vaijayanti Maalai". Lord's Vakshasthalam won over ThoNDaradippodi

(ThirumAlai Paasuram 20). ThiruppANazhwAr enjoyed the avayava saundharyam from Paadha to Kesam and finally was won over by the SamudhAya sEvai of the limbs of the Lord. Bhattar's question is "how can we cope with these limbs, which contest in an **ahamhamika** (I am first, Iam first) mode?".

SrungAran during masi theppam

Thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 72

आलौका हृदयालवो रसवशादीशानमीषत्स्मितं

प्रच्छायानि वचांसि पद्मनिलयाचेतश्शरव्यं वपुः ।

चक्षुष्मन्ति गतागतानि त इमे श्रीरङ्गशृङ्गार ! ते

भावा यौवनगन्धिनः किमपरं सिञ्चन्ति चेतांसि नः ॥

ஆலோகா ஹ்ருதயாளவ: ரஸவஸாத் ஈஸாநம் ஈஷத் ஸ்மிதம்

ப்ரச்ச்சாயாநி வசாம்ஸி பத்மநிலயா சேத: ரவ்யம் வபு: |

சக்ஷுஷ்மந்தி கதாகதாநி த இமே ஸ்ரீரங்க ஸ்ருங்கார தே

பாவா யௌவந கந்திந: கிம் அபரம் ஸிஞ்சந்தி சேதாம்ஸி ந: ||

Aloka hrdayaaLava: rasavaSaat eeSaanam eeshat smitam

pracchAyAni vacAmsi padmanilayA ceta: Saravyam vapu: |

cakshumanti gatAgatAni ta ime SrIranga SrngAra! te

bhAvA yauvana gandhina: kim aparam sincanti cetAmsi na: ||

பொருள்

ஸ்ருங்கார ரஸமே ஓர் வடிவம் எடுத்ததோ என்று வியக்கும்படியாக நிற்கும் நம்பெருமானே உனது கடாக்ஷங்கள் அனைத்தும் எங்கள் போன்றவர்களிடம் மிகவும் அன்பு கொண்டவையாக உள்ளன. உன்னுடைய புன்முறுவலானது எப்படிப்பட்ட கல்நெஞ்சத்தையும் உன் வசப்படுத்தும் தன்மை கொண்டதாக உள்ளது. அர்ச்சையில் திருவாய் திறக்கமாட்டேன் என்ற விதியையும் மீறி, உனது உதடுகள் கூறும் சொற்களானவை, ஸம்ஸார துன்பத்தில் வாடுபவர்களுக்கு ஆறுதலான நிழல் தருவதாக உள்ளன. உன்னுடைய அழகான திருமேனியானது, தாமரை மலரில் வீற்றுள்ள ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரின்

உள்ளத்திற்கு எப்போதும் இலக்கானபடி உள்ளது. நீ திருவரங்கத்தின் வீதிகளில் புறப்பாடு கண்டருளி விட்டு, மீண்டும் பெரியகோயிலுக்குள் புகுவதும் கண்களுக்கு இனிமையாக உள்ளன. இப்படி பல கூறி என்ன? உன்னுடைய யௌவந பருவம் போன்ற பல விஷயங்கள் எங்கள் மனதை குளிரவைக்கின்றன.

COMMENTS BY DR.VNV

Oh the Lord Youthful, RangarAja, an embodiment of Seductive Charm! Your kindly glances, inspired by a heart full of sympathy for us are heartening. Your slightly blossomed lip-formation, in the characteristic smile has enslaved us so as to make us declare that you are the only Master, the only Lord for all. Indeed no other quality is required for putting us under slavery. It is an inducer of love, I say, so that we cannot therefore remain without surrendering to You. Your words are cool like a welcome shade of a tree sought by a sufferer who had been under the samsara sun-heat.

Lakshmee who shifted to Your chest from the tender lotus-flower as if it was scorching to Her, bears testimony to the tenderness of Your chest. She loves it so much!

When You take out walks on the streets, on the traditional processions Your gait, in various styles of walk, take away our eyes along with You!

What more is there to say! All Your features smelling the fragrance of a Youthfulness, fill our hearts and melt them, I say!

ADDITIONAL NOTES BY VS

Bhattar summarizes the state of the overwhelmed Asrithan here and counts the many things relating to the anga saundharyam, gaits during sanchAram, His cool words, ravishing smile and the Lord's ever growing youthfulness that knock him (Asrithan) of his feet. The Aasrithan is exasperated and overwhelmed by that dhivya anubhavam of enjoying the SrungAram of Sri RanganAthan and surrenders readily to the Lord.

SLOKAM 73

आयत्किरीटमलिकोल्लसदूर्ध्वपुण्ड्रं

आकर्णलोचनं अनङ्कुशकर्णपाशम् ।

उत्पुल्लवक्षसं उदायुधबाहुमहं-

त्रीविं च रङ्गपतिमब्जपदं भजामः ॥

ஆயத் கிரீடம் அளிக உல்லஸத் ஊர்த்வ புண்ட்ரம்

ஆகர்ணலோசநம் அநங்குச கர்ணபாசம் |

உத்புல்ல வக்ஷஸம் உதாயுத பாஹும் அர்ஹந்

நீவிம் ச ரங்கபதிம் அப்ஜபதம் பஜாம: ||

Ayat kreeTam aLika ullasat UrdhvapuNDram

AkarNalocanam anankuSa karNapaaSam |

utpulla vakshasam udAyudha bAhum arhan

neevim ca rangapatim abjapadam bhajAma: ||

பொருள்

நீண்ட திருவபிஷேகம் சூடியவனும், அழகான திருநெற்றிக்கு மேலும் அழகு சேர்க்கும் விதமாக கஸ்தூரி திலகம் என்ற ஊர்த்வபுண்ட்ரம் உடையவனும், அழகான செவிகள்வரை நீண்டுள்ள எழிலான கண்கள் கொண்டவனும், மிகவும் அழகான செவிகள் கொண்டவனும், பரந்த திருமார்பு உடையவனும், திவ்யமான ஆயுதங்களைத் திருக்கரங்களில் உடையவனும், எழிலான வஸ்திர பந்தனம் உடையவனும், தாமரை போன்ற அழகாகச் சிவந்த திருவடிகள் கொண்டவனும் ஆகிய நம்பெருமானை நாம் வணங்குவோம்.

His SamudAya sEvai during nammazhwar moksham

thanks SrI Murali-bhattar

COMMENTS BY DR.VNV

We see and enjoy the Lord RanganAja in His fullness - with the crown tall in its claim of proud privilege to sit on the head; the ThirumaN on the forehead; eyes elongating to the ears; with the ears needing no specification for extent; with the chest broad; holding the Consort; with divine weapons on the arms; the girdle on the hip to decorate the garment; with the lotus-like feet. May we ever enjoy this Form!

ADDITIONAL NOTES BY VS

The samudhAya sevai of the limbs of the Lord is enjoyed here and prayer is made for the enjoyment of the Lord from His tall crown to His lotus feet (KeSaadhi PaadAntham, which is the reverse of ThiruppANar's anubhavam in AmalanAdhi PirAn Prabhandham, where the experience was PaadhAdhi keSaantham).

paSyEma SaradaSSatam-namperumal in jeerpuram

thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 74

अब्जन्यस्तपदाब्जं अञ्चितकटीसंवादि कौशेयकं

किञ्चित्ताण्डवगन्धिसंहननकं निर्व्याजमन्दस्मितम् ।

चूडाचुम्बिमुखाम्बुजं निजभुजाविश्रान्तदिव्यायुधं

श्रीरङ्गे शरदशतं तत इतः पश्येम लक्ष्मीसखम् ॥

அப்ஜ ந்யஸ்த பதாப்ஜம் அஞ்சித க௭ ஸம்வாதி கௌஸேயகம்

கிஞ்சித் தாண்டவ கந்தி ஸம்ஹநநகம் நிர்வ்யாஜ மந்தஸமிதம் |

குடா சம்பி முக அம்புஜம் நிஜபுஜா விஸ்ராந்த திவ்ய ஆயுதம்

ஸ்ரீரங்கே ராத: ஸதம் தத இத: பஸ்யேம லக்ஷ்மீஸகம் ||

abja nyasta padAbjam ancita kaTee samvAdi kauSeyakam

kincit taaNDava gandhi samhananakam nirvyAja mandasmitam |

cooDa cumbi mukha ambujam nijabhujA viSrAnta divya Ayudham

SrIrange Sarata: Satam tata ita: paSyema lakshmeesakham ||

பொருள்

தன்னுடைய திருவடிகளை பீடமான ஆஸனபதம்த்தில் அழுத்தியபடி நிற்பவனும், அழகான இடுப்புக்கு ஏற்றபடி பாங்காக பீதாம்பரம் உடுத்தியவனும், சற்றே நர்த்தனம் செய்வது போன்று காணப்படும் திருமேனி உடையவனும், இயல்பாகவே புன்னகை தவழும் திருமுகம் கொண்டவனும், உயர்ந்த க்ரீடத்தைத் தழுவிப்படி உள்ள தாமரை போன்று மலர்ந்த திருமுகம் கொண்டவனும், தன்னுடைய திருகரங்களில் இளைப்பாறும் எழிலான ஆயுதங்களைக் கொண்டவனும் ஆகிய நம்பெருமானை நாம் திருவரங்கத்தில் மேலும் ஒரு நூற்றாண்டு வணங்கி நிற்போமாக.

COMMENTS BY DR.VNV

May we perceive, without intermission for hundreds of years the lovely RanganAtha , the Comrade of Mahalakshmi; Him

1. Whose lotus feet are implanted in the Padhmapeeta;
2. Whose comely hip has been decorated with the suitable garment of equal charm;
3. Whose gentle dance to a small degree gives a charming fragrance to the whole body;
4. Whose small bloom of a natural smile is enthralling;
5. Whose lotus of face lovingly embraces so to say, the crown looking as though it has blossomed into the latter;
6. Whose arms bear the weapons like Sankha, Chakra etc., which actually look as though they are resting and relaxing therein!

I say, May we see Him alone there everywhere we turn around! (That is real Bhooma Vidya in effect!)

ADDITIONAL NOTES BY VS

This is a prayer in the spirit of "paSyema Sarada: Satam". The prayer is to enjoy the Lord's sevai with the benefit of Veda PrAyam of hundred years. The beauty of the Lord is so vast and its experience is so fulfilling that Bhattar wants to stay around at Srirangam to take in that beauty of the Lord for a hundred years. Bhattar is the one who declared that he will go to Vaikuntam and look over the beauty of SrI VaikuntanAthan and if he is not convinced that beauty of Sri VaikuntanAthan is superior to his Lord of Srirangam, he will return right away from SrI Vaikuntam to Srirangam.

SLOKAM 75

अग्रे ताक्षर्येण पश्चादहिपतिशयनेनात्मना पार्श्वयोश्च

श्रीभूमिभ्यामतृप्त्या नयनचुलकनैः सेव्यमानामृतौघम् ।

वक्त्रेणाविःस्मितेन स्फुरदभयगदाशङ्खचक्रैर्भुजाग्रैः

विश्वस्मै तिष्ठमानं शरणमशरणाः रङ्गराजं भजामः ॥ ॥

அக்ரே தார்க்ஷ்யேண பஸ்சாத் அஹிபதி ஸயநேந ஆத்மநா பார்ஸ்வயோ: ச

ஸ்ரீபூமிப்யாம் அத்ருப்த்யா நயந சுளகரை: ஸேவ்யமான அம்ருதௌகம் |

வக்த்ரேண ஆவி: ஸ்மிதேந ஸ்ப்புரத் அபய கதா ஸங்க்க சக்ரை: புஜாக்ரை:

விஸ்வஸ்மை திஷ்ட்மநாம் ஸரணம் அஸரணா: ரங்கராஜம் பஜாம: ||

agre tArkshyeNa paScAt ahipati Sayanena AtmanA pArSavayo: ca

SrIbhoomibhyAm atrptyA nayana cuLakanai: sevyamAna amrtaugham |

vaktreN Avi: smitena sphurat abhaya gada Sanka cakrai: bhujAgrai:

viSvasmai tishThamAnam SaraNam aSaraNaa: rangarAjam bhajAma: ||

பொருள்

தனக்கு முன்பாக பெரிய திருவடியான கருடனைக் கொண்டவன், தனக்குப் பின்புறம் ஆதிசேஷனின் தானே சயனித்தபடி உள்ளவன், இரண்டு பக்கங்களிலும் ஸ்ரீதேவி மற்றும் பூதேவியால், எத்தனை அனுபவித்தாலும் த்ருப்தி அடையாமல் தனது ஸௌந்தர்யம் என்னும் அமிர்தத்தை அவர்கள் கண்களால் பருகப்பட்டபடி உள்ளவன், எப்போதும் மாறாத புன்னகையுடன் கூடிய திருமுகம் கொண்டவன், அபய முத்திரை என்ன, கதை-சங்கு-சக்ரம் ஏந்திய திருக்கரங்கள் என்ன என்று வியக்கும்படி தன்னுடைய திருவுள்ளத்தை வெளியிடுபவன் - இப்படிப்பட்ட நம்பெருமானை, வேறு புகலிடம் இல்லாத நாம்

சரணம் அடைவோமாக.

ahipati Sayanam

COMMENTS BY DR.VNV

We surrender unto NamperumAl - We being without any other resort for protection. We surrender to Him:

1. Who is enjoyed with unceasing bliss by Garuda seated in the front,
2. Who is enjoyed by His own Self, in the Moolavar form, reclining on AdisEsha.
3. Whose charm in literally a continuous spring, as it were, that is drunk with the eyes, but without any satisfaction, by the two consorts, Lakshmi and Bhoomi, situated on either side.

4. Who conveys to us by the means of the Face presenting a beautiful smile and also the arms that hold at their ends, the Abhaya gesture and the weapons Gadha, Sankha and Chakra - His message that He is standing in this ready posture only for the sake of us, for placing our burden on Him.

ADDITIONAL NOTES BY VS

Bhattar is overcome by the sevai of Lord Ranganatha in His sanctum, where He is served by the Anantha-Garuda-VishvaksEnAdhi nithya sooris, His Devis and His weapons. Looking at the Lord with PrayOga chakram poised to destroy the enemies of His AsrithALs while sporting a captivating smile on His lips, Bhattar is very much moved and he performs SaraNAgathi to the Lord in a spirit of anAdhai and agathi (One who has no other protectors except the Lord of Srirangam).

He is everything

SLOKAM 76

आर्तापाश्रयं अर्थिकल्पकं असह्यागस्करक्षमातलं

सद्यस्संश्रितकामधेनुं अभियत्सर्वस्वं अस्मद्धनम् ।

श्रीरङ्गेश्वरमाश्रयेम कमलाचक्षुर्महीजीवितं

श्रीरङ्गे स सुखाकरोतु सुचिरं दास्यं च धत्तां मयि ॥

ஆர்த அபாஸ்ரயம் அர்த்தி கல்பகம் அஸஹ்ய ஆகஸ்கர க்ஷ்மாதலம்

ஸத்ய: ஸம்ஸ்ரித காமதேனும் அபியத் ஸர்வஸ்வம் அஸ்மத் தநம் |

ஸ்ரீரங்கேஸ்வரம் ஆஸ்ரயேம கமலாசக்ஷு: மஹீ ஜீவிதம்

ஸ்ரீரங்கே ஸ ஸுகாகரோது ஸுகிரம் தாஸ்யம் ச தத்தாம் மயி ||

Arta apaaSrayam arthi kalpakam asahya Agaskara kshmaAtalam

sadya: samSrita kAmadhenum abhiyat sarvasvam asmat dhanam |

SrIrangeSvaram ASrayema kamalAcakshu: mahi jeevitam

Srirange sa sukhAkarotu suciram dAsyam ca dhattAm mayi ||

பொருள்

தாங்கள் இழந்துள்ள ஐச்வரியத்தை மீண்டும் பெற விரும்புவர்களுக்குப் புகலிடமாக உள்ளவன், மிகவும் அபூர்வமான ஐச்வரியத்தை வேண்டி வருபவர்களுக்கு கற்பகவ்ருக்ஷம் போன்று அதனை அளிப்பவன், தன்னை அனுபவிக்காமல் ஆத்ம விஷயத்தில் இழிந்த கைவல்ய அதிகாரிகளின் பிழைகளைப் பொறுப்பவன், தன்னையே நாடி வந்து, நித்ய கைங்கர்யத்தை வேண்டும் முழுக்ஷுக்களுக்கு காமதேனு போன்றவன், அனைத்தும் தானேவாக இருப்பவன், என்னுடைய பெருஞ்செல்வமாக உள்ளவன், ஸ்ரீரங்கநாச்சியாருக்கு கண்கள் போன்று உள்ளவன், பூமிப்பிராட்டிக்கு

ப்ராணன் போன்று உள்ளவன் - இப்படிப்பட்ட நம்பெருமானை நாம் அடைவோமாக. அவன் திருவரங்கத்தில் நீண்டகாலம் இருந்து, என்னை மகிழ்விக்கவேண்டும். அவனுக்குக் கைங்கர்யமும் அடிமைத்தனமும் செய்யவேண்டிய சிந்தனையை எனக்கு வளர்த்தபடி இருக்க வேண்டும்.

COMMENTS BY DR.VNV

In terms of the four categories of worshippers (as defined by the Geetha), He proves to see the best protection to the sufferer, Kalpaka tree granting whatever is sought, forbearing in the case of KevalArthi in spite of his unforgivable sin of spurning the most lovable BrahmAnubhava in favour of AthmAnubhava, and ready to grant the reward for the jnAni, i.e Moksha - seeker. In the case of such devotees, for example, AzhvAr, He confers Himself on to them for enjoyment, since to them He is everything. And to us, He is the only wealth. We do not regard anything else as wealth.

He is the very eye to Mahalakshmi (It may be as well said that She is His eye). He is the very life-breath of Bhoomi Devi (or, it can be said that Bhoomi is His life-breath.)

We surrender ourselves to this Lord of Ranga. May He let us keep for long in good well-being - that is, May He grant us a life of service at His Feet! Because that service-life I regard a happy life of sukha.

Note: सुखाकरोतु - beautiful usage! We have to pronounce it with a long long khA - sukhaaaakarOthu!

ADDITIONAL NOTES BY VS

This is a moving prayer by Bhattar to the Lord to bless him with the bliss of serving the Lord for many years and enhance his Kaimkarya SrI. He performs the nithya ArAdhanArtha Prapatthi here.

SLOKAM 77

स्वफणवितानदीप्रमणिमालिसुदामरुचि-

अदिमसुगन्धिभोगसुखशायितरङ्गधनम् ।

मदभरमन्थरोच्छ्वसितनिःश्वसितोत्तरलं

फणिपतिडोलिकातलिममाश्वसिमः प्रणताः ॥

ஸ்வ பண விதாந தீப்ர மணிமாலி ஸுதாம ருசி

ம்ரதிம ஸுகந்தி போக ஸுகஸாயித ரங்கதநம் |

மத பர மந்தர உச்ச்வஸித நி:ஸ்வஸித உத்தரளம்

பணிபதி டோலி காதலிமம் ஆஸ்வஸிம: ப்ரணதா: ||

sva phana vitAna deepra maNimAli sudAma ruci

mradima sugandhi bhoga sukhaSaayita rangadhanam|

mada para manthara ucchvasita ni:Svasita uttaraLam

paNipati Doli kAtalim ASvasima: praNatA: ||

பொருள்

(இந்தச் ஸ்லோகம் தொடக்கமாக பெரியபெருமானை அனுபவிக்கிறார் - முதலில் அவன் சயனித்துள்ள ஆதிசேஷனைக் கூறுகிறார்). தனது அழகான படங்களில் (படம் எடுத்த தலைகளில்), மேலே கட்டப்பட்ட விதானம் போன்ற படங்களில், இரத்தினக் கற்கள் ப்ரகாசித்தபடி உள்ளன. சிறப்பாக கட்டப்பட்ட மலர்மாலை போன்று அழகு, இளமை, நறுமணம் இவற்றுடன் கூடியபடி இவன் திருமேனி உள்ளது. தன் மீது இன்பமாக கண்வளரும் மிகவும் உயர்ந்த செல்வமாகிய ஸ்ரீ ரங்கநாதனை எப்போதும் தாங்கியுள்ளான். இதனால் மந்தமாக ஏற்படும் மேல்முச்சு-கீழ்முச்சுகளால் மெதுவாக அசைந்தபடி உள்ளான். இவ்விதமாக

பெரியபெருமாளுக்கு ஊஞ்சல் போன்ற படுக்கையாக உள்ள ஆதிசேஷனை நாம் வணங்கி, நம்முடைய துன்பங்களுக்கு ஆறுதல் அடைவோமாக

இங்கு ஆதிசேஷன் மெதுவாக அசைவதாகக் கூறாவது காண்க. தான் அசைந்தால் பெரியபெருமாளின் யோகநித்திரைக்கு இடையூறு உண்டாகிவிடும் என்பதால், முச்சு விடும்போது, தனது உடலை மெதுவாக அசைக்கிறான். அந்த அசைவானது ஊஞ்சல் மெதுவாக ஆடுவது போன்றுள்ளது.

COMMENTS BY DR.VNV

What an excellent couch the Lord has! AdisEsha uses his vastly spread out hood as a canopy wherein shine his head-gems, forming an ornamental string of lights; his body on which the Lord is reclining, possesses all the desiderata for a couch - charming look, softness and pleasing odour. That he now has the privilege of serving the Lord in such a superb pleasing manner inebriates him; in that mood he heaves gently inhaling and exhaling, in a manner of rocking the swing, to gently oscillate so as to make the Lord sleep in pleasure. A wonderful swing-couch indeed!

We pay our homage to this AdisEsha - couch, heave a sigh of relief and get the consolation that this provides us.

ADDITIONAL NOTES BY VS

This is a salutation to the Aadhi Seshan (the ancient servant of the Lord), who serves the Lord in so many ways (throne, bed, sandals). Bhattar visualizes the multihooded AdhisEshan lulling the Lord to sleep on his soft and fragrant body. He is so ever careful that he does not wake up his Lord with any heavy breathing. He acts as a swinging cradle for the Lord and inhales and exhales ever so gently.

Excellent Couch-thanks SrI Murali-bhattar

sadagopan.org

SLOKAM 78

वटदळदेवकीजठरवेदशिरः कमलास्तन-

शठकोपवाग्वपुषि रङ्गगृगे शयितम् ।

वरदमुदारदीर्घभुजलोचनसंहननं

पुरुषमुपासिषीय परमं प्ररणतार्तिहरम् ॥

வடதள தேவகீ ஜடர வேதஸிர: கமலா ஸ்தந

ஸடகோப வாக் வபுஷி ரங்க க்ருஹே ஸயிதம் |

வரதம் உதார தீர்க்க புஜ லோசந ஸம்ஹநநம்

புருஷம் உபாஸிஷீய பரமம் ப்ரணதார்த்திஹரம் ||

vaTadaLa devakI jaThara vedaSira: kamalAstana

SaThakopa vaag vapushi rangagrhe Sayitam |

varadam udAra deergha bhuja locana samhananam

purusham upAsisheeya paramam praNatArtiharam ||

பொருள்

(பெரியபெருமானைத் துதிக்கிறார்) - ஆலிலை, தேவகியின் திருவயிறு, வேதங்களின் சிரஸாக உள்ள வேதாந்தங்கள், ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரின் ஸ்தனங்கள், நம்மாழ்வாரின் திருவாய்மொழி - இவற்றில் எவ்விதம் சுகமாக உள்ளானோ அது போன்று ஸ்ரீரங்க விமானத்தில் சுகமாக சயனித்துள்ளான். அனைத்து வரங்களையும் அளித்தபடி உள்ளான். உதார குணம் படைத்த நீண்ட திருக்கரங்கள், நீண்ட அழகான திருக்கண்கள், நெடிய திருமேனி ஆகிய வற்றுடன் உள்ளான். தன்னை வணங்கி நிற்பவர்களின் துன்பங்களை நீக்கவல்லவனாகிய பெரியபெருமானை நான் உபாஸிப்பேனாக.

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord us found lying on a banyan leaf, the womb of DhEvaki, the head of the vEdhAs, the breast of MahAlakshmi, the outpourings of NammAzhvAr, - and in SreeRanga VimAna, which is another form equivalent to all the previous locations. His eyes and arms are long as if emphasizing His bounty. He is a potent grantor of boons and remover of the sufferings of the surrendered ones! May I concentrate on Him!

The Pranavakara vimanam

ADDITIONAL NOTES BY VS

Here the multiple places of residence of the Lord is referred to and it is indicated that His AsthAnam under PraNavAkAra VimAnam is the best amongst them all. Bhattar has an appeal to his mind to meditate on the udhAra mUrthy of Srirangam who is the expert in chasing away the sufferings of all the SamsAris (paramam purusham praNatArthiharam upAsisheeya).

SLOKAM 79

उदधिपरमव्याम्नोर्विस्मृत्य पद्मवनालया-

विनिमयमयीं निद्रां श्रीरङ्गनामनि धामनि ।

फणिपरिवृढस्फारप्रश्वासनिःश्वसितक्रम-

स्खलितनयनं तनवन् मन्वीत नः परमः पुमान् ॥

உததி பரம வ்யோம்நோ: விஸ்ம்ருத்ய பத்மவநாலயா

விநிமயமயீம் நித்ராம் ஸ்ரீரங்கநாமநி தாமநி |

பணி பரிப்ருட ஸ்பார ப்ரஸ்வாஸ நி:ஸ்வஸித க்ரம

ஸ்கலித நயநம் தந்வந் மந்வீத ந: பரம: புமான் ||

udati parama vyOmno: vismrtya padmavanAlaya

vinimayamayeem nidrAm SrIranganAmani dhAmani |

phaNi paribrDha sphAra praSvAsa: ni:Svasita krama

skhalita nayanam tanvan manveeta na: parama: pumAn ||

பொருள்

திருபாற்கடல், ஸ்ரீவைகுண்டம் ஆகியவற்றை மறந்தான், ஸ்ரீரங்கநாச்சியாருக்கு மாற்றான யோக நித்திரா தேவியைத் தழுவினான், திருவரங்கம் என்னும் பெயர் கொண்ட ஷேத்ரத்திற்கு வந்தான், ஆதிசேஷனின் பலத்த மேல்முச்சு-கீழ்முச்சுகளால் தனது கண்கள் கூச, மெதுவாக முடியபடி உள்ளான் - இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமாள் நம்மை தனது திருவுள்ளத்தில் எப்போதும் நிலைநிறுத்துவானாக. விளக்கம் - இறுதி வரியில் மிகவும் ரஸமான விஷயம் உள்ளது. பெரியபெருமாள் உறங்கும்போதும் நம்மை நினைக்கவேண்டும் என்றார். நாம் விழித்துள்ளபோது அவனை நினைப்பதில்லை. அவனோ உறங்கும்போதும்

நம்மை நினைத்தபடி உறங்குகிறான். என்ன ஒரு வியப்பான செயல் இது.

COMMENTS BY DR.VNV

There are two more Abodes favourite with Him - the milky ocean and the Paramapadham. But He has chosen to remain in the lying pose here as if He had forgotten those abodes. Here too He has two states only- one, sport with MahAlakshmi; the other, sleep, called Yoga-nidhrA. He makes Himself practically unaware of the externals. The exhalation-inhalation of AdisEsha slightly disturbs Him and He opens His eyes now and then. I pray that He please remember us a little, when in this state too. (Only we do not think of Him even when awake!)

ADDITIONAL NOTES BY VS

Abandoning the Milky Ocean and Sri Vaikuntam, His favorite abodes, in favor of Srirangam Sri Ranganathan is enjoying His Yoga NidhrA on His bed of AdhisEshan. Bhattar prays that the Lord remembers us even during His Yoga NidhrA although the humans fail to remember Him even during their awakened state. Here, Bhattar visualizes nidhra as a consort of the Lord and that He is spending time with her.

Dark complexion.

SLOKAM 80

जलधिमिव निपीतं नीरदेनाद्रिमब्धौ

निहितमिव शयानं कुञ्जरं वाऽद्रिकुञ्जे ।

कमलपदकराक्षं मेचकं धाम्नि नीले

फणिनमधिशयानं पूरूषं वन्दिषीय ॥

ஜலதீம் இவ நிபீதம் நீரதேந அதீரீம் அப்தௌ

நிஹிதம் இவ ஸயாநம் குஞ்ஜரம் வா அதீரிகுஞ்ஜே ।

கமல பத கர அக்ஷம் மேசகம் தாம்நி நீலே

பணீநம் அதிஸயாநம் பூருஷம் வந்திஷீய ॥

jaladhim iva nipeetam neeradena adrim abdhau

nihitam iva SayAnam kunjaram vaa adrikunje |

kamala pada kara aksham mecakam dhAmni neele

phaNinam adhiSayAnam pUrusham vandisheeya ||

பொருள்

கருநீல நிறத்துடன் உள்ள ஸ்ரீரங்கவிமானத்தில் ஆதிசேஷன் மீது சயனித்தபடி உள்ளவன், கரிய திருமேனி கொண்டவன், தாமரை போன்ற திருவடிகள், திருக்கரங்கள், திருக்கண்கள் கொண்டவன், மேகத்தின் மூலம் பருகப்பட்ட கடல் போன்று உள்ளவன், அந்தக் கடலில் உள்ள மலை போன்றவன், பெரிய மலைப் புதரில் உறங்கிக் கொண்டுள்ள யானை போன்றவன் - இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமானை நான் வணங்குவேனாக.

விளக்கம்

மேகத்தினால் பருகப்பட்ட கடல் என்பதில் மேகத்தை ஸ்ரீரங்கவிமானமாகவும், கடலைப் பெரியபெருமாள் எனவும் கொள்ளலாம். கடலில் உள்ள மலை என்பதில் கடலை ஸ்ரீரங்கவிமானமாகவும், மலையைப் பெரியபெருமாள் எனவும் கொள்ளலாம். புதரில் உறங்கும் யானை என்பதில் புதரை ஸ்ரீரங்கவிமானமாகவும், யானையைப் பெரியபெருமாள் எனவும் கொள்ளலாம்.

COMMENTS BY DR.VNV

In a dark blue sanctum sanctorum, the dark-complexioned Lord is reclining. It looks like a sea fully swallowed by a deep blue cloud, like a mountain with streams, lying in a sea, like an elephant lying in the bush in a mountain, and with the lotus-like eyes hands and feet being appropriately simulated by cords in the sea or red dye marks on the elephants.

ADDITIONAL NOTES BY VS

The relationship between the Lord and Sriranga VimAnam is examined by Bhattar here. "In the dark interior of the temple, the Lord who is Himself bluish in complexion appears like an ocean drunk in by a dark bluish cloud; as a mountain placed in an ocean; and also as an elephant sleeping in a bushy mountainous slope". The bush here is the Ranga VimAnam and the Lord is the elephant sleeping there. Bhattar prays that we be blessed to worship this Lord of dark hue and lotus eyes and feet.

SLOKAM 81

श्रीरङ्गेशय इह शर्म निर्मिमीतां

आताम्राधरपदपाणिविद्रुमो नः ।

कावेरीलहरिकरोपलाल्यमानो

गम्भीराद्भुत इव तर्णकोऽर्णवस्य ॥

ஸ்ரீரங்கேசய இஹ ஸர்ம நிர்மிமீதாம்

ஆதாம்ர அதர பத பாணி வித்ரும: ந: |

காவேரீ லஹரி கர உபலால்யமாந:

கம்பீர அத்புத: இவ தர்ணக: அர்ணவஸ்ய ||

SrIrangeSaya iha Sarma nirmimeetAm

AtAmra adhara pada paaNi vidruma: na: |

kaavEree lahari kara upalAlyamAna:

gambheera adbhuta iva tarNaka: arNavasya ||

பொருள்

நன்றாகச் சிவந்து காணப்படும் திருவதரம், திருவடிகள், திருக்கரங்கள் கொண்டவன், பவழங்களை இவனுக்குச் சீராகக் கொண்டு வரும் திருக்காவேரி தனது அலைகளால் தாலாட்டியபடி உள்ளவன், மிகவும் கம்பீரமான திருமேனி கொண்டவன், கடலின் குட்டி போன்று உள்ளவன் - இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமாள் நமக்கு திருவரங்கத்தில் சகல நன்மைகளையும் அளிக்க வேண்டும்.

COMMENTS BY DR.VNV

May this Sea-Child, a new-born child to look at, with the lips, the hand-ends and the feet, all coral red, who is apparently being tenderly fondled and caressed with the wave-hands by Mother KAvEri (She being by tradition the wife of SamudhrarAja, whose kid is this ranga-sisu!), grant us all welfare here and now!

mother kAvEri

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

This is a beautiful sLOkam, where Bhattar visualizes the infant RangEsan being lulled to sleep by the arms (waves) of the Mother KaavEri (KaavEri lahari kara upaAlyamAna:). This Ranga SiSu is saluted as "arNava tarNaka:" (the Child of the Ocean). It is a majestic and wondrous child (adbhuta gambheera SiSu) and this child's lips, feet and hands have the coppery red color (AtAmra adhara pada paaNi) matching that of the corals brought by the wave-hands of Mother KaavEri. Traditionally, KaavEri is recognized as the Mother in Law of the Lord

since Mahaa Lakshmi is recognized as the daughter of the Milky Ocean and Kaaveri is one of the wives of Samudhra Raajan. This adbhuta Sisu has the paternal (genetic) features, when it comes to having coral-like lower lip, feet and hands. The prayer to this adbhuta Sisu is to confer all kinds of MangaLams right here at Srirangam.

The cooler Lightning on navarathri first day

thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 82

सिञ्चेदिमं च जनमिन्द्रिया तटित्वात्

भूषामणिद्युतिभिरिन्द्रधनुर्दधानः ।

श्रीरङ्गधामनि दयारसनिर्भरत्वात्

अद्रौ शयालुरिव शीतलकाळमेघः ॥

ஸிஞ்சேத் இமம் ச ஜநம் இந்திரயா தடித்வாத்

பூஷாமணி த்யுதிபி: இந்த்ர தனு: ததாந: |

ஸ்ரீரங்கதாமநி தயாரஸ நிர்ப்பரத்வாத்

அத்ரௌ ஸயாளு: இவ சீதள காளமேக: ||

sincEt imam ca janam indirayA taTitvAt

bhUshAmaNi dytubhi: indra dhanu: dadhAna: |

SrIrangadhAmani dayArasa nirbharatvAt

adrau SayaaLu: iva SeetaLa kaaLamegha: ||

பொருள்

ஸ்ரீரங்கநாச்சியார் என்ற மின்னலைக் கொண்டுள்ளது, தன்னுடைய திருவாபரணங்களில் உள்ள இரத்தினக் கற்களில் மூலம் வெளிப்படும் ஒளிக்கதிர்களை இந்த்ரவில் போன்று உடையது, க்ருபை என்னும் நீர் நிரம்பியதாக உள்ளது, திருவரங்கம் என்னும் மலை மீது இளைப்பாறிக் கொண்டுள்ளது. இப்படிப்பட்ட மழைக்கால மேகமான பெரியபெருமாள் என் மீதும் தனது க்ருபை என்னும் நீரைப் பொழிவானாக.

COMMENTS BY DR.VNV

He is a dark cool cloud. There is the lightning in it - which is MahAlakshmi- which is here cool and creeper-shaped; there the resemblance ceases. In fact the 'lightning' here -MahAlaskhmi - is cooler than the cloud! The gems of His jewels give out different colours of rays that constitute the rainbow. The content of this cloud is the cool water of the Lord's DayA-guna. May this Ranga-cloud shower on me its cool showers, which source of DayA, like the ordinary cloud will harbour no discriminatory approach!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In this sLOkam, Bhattar invokes the image of RanganAtha as a cool dark rain bearing cloud resting on the mountain of Srirangam. This dark blue cloud is illumined by the golden lightning in its middle in the form of Mahaa Lakshmi (**Vakshasthala Vaasini**). Further, this dark blue cloud is marked by a rainbow originating from the bright rays of the gems of the Lord's AbharaNams. This cloud is abundant with the waters of compassion (Dayaa). Bhattar prays for this cool adbhuta Ranga-cloud (**SeetaLa KaaLamEgha:**) to sanctify him with its downpour .

SLOKAM 83

आमौलिरत्नमकरात् पुनरा च पद्भ्यां

धामक्रमोन्नमदुदारमनोहराङ्गम् ।

श्रीरङ्गशेषशयनं नयनैः पिबामः

पश्यन्मनः प्रवणमोघमिवाऽमृतस्य ॥

ஆ மௌலி ரத்ந மகராத் புநரா ச பத்ப்யாம்

தாம க்ரம உந்நமத் உதார மநோஹர அங்கம் |

ஸ்ரீரங்க ஷேஷ ஸயநம் நயநை: பிபாம:

பஸ்யத் மந: ப்ரவணம் ஓகம் இவ அம்ருதஸ்ய ||

Aamauli ratna makarAt punarA ca padbhyAm

dhAma krama unnamat udAra manOhara angam |

SrIranga SesaSayanam nayanai: pibAma:

paSyat mana: praNavam Ogham iva amrtasya ||

பொருள்

திருமுடியில் இரத்தினமானது மகர வடிவில் இழைக்கப்பட்டுள்ளது. அது முதல், திருவடிகள்வரை உள்ள பல அவயவங்களும் (உடல் உறுப்புகள்) தேஜஸ்ஸினால் மிகவும் உயர்ந்து விளங்குகின்றன, இவனது உதார குணத்தை வெளிப்படுத்துவது போன்று பரந்து உள்ளன, காண்பவர்களின் கண்களுக்கு இன்பம் அளிப்பதாக உள்ளன. தன்னை வந்து வணங்குபவர்களின் மனதில் இவன் அமிர்த வெள்ளமாக தேங்கி நின்று விடுகிறான். இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமான் என்னும் அமிர்த வெள்ளத்தை நாம் நமது கண்களால் வாரிப் பருகுவோமாக.

COMMENTS BY DR.VNV

Down from the Makara-shaped jewel decorating His front head, in the locks of hair, to the feet, all His limbs shine with an effulgence of charm. When we worship Him, when we stand and observe Him, as He shines reclining on AdisEsha a flood of nectar of beauty flows and gets collected in our hearts. We drink the nectar of beauty with our eyes.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar suggests that we take in and drink the nectarine beauty of the Lord resting on His serpentine bed at Srirangam (**SrIranga Sesha Sayanam nayanai: pibAma:**). He reveals that the taste of that nectar will always stay in our hearts. The matchless beauty of the captivating limbs (**manOhara angam**) decorated from head to foot with resplendent AbharaNams will stay stored in our heart lotuses.

SLOKAM 84

अरविन्दितमङ्घ्रिपाणिवक्त्रैः

अपि तापिच्छितमञ्चिताङ्गकान्त्या ।

अधरेण च बन्धुजीवितं श्रीः

नियतं नन्दनयेत रङ्गचन्द्रम् ॥

அரவிந்திதம் அங்க்ரி பாணி வக்த்ரை:

அபி தாபிஞ்சிதம் அஞ்சித அங்க காந்த்யா |

அதரேண ச பந்துஜீவிதம் ஸ்ரீ:

நியதம் நந்தநயேத ரங்கசந்த்ரம் ||

aravinditam anghri paaNi vaktrai:

api tApincitam ancita anga kAntyA |

adareNa ca bandujeevitam SrI:

niyatam nandanayeta rangacandram ||

பொருள்

இவனது திருவடிகள், திருக்கரங்கள் மற்றும் திருமுகம் ஆகியவை தாமரை மலர் மலர்ந்தது போன்று உள்ளன. இவனது அழகான திருமேனி நோய் தீர்க்கும் பச்சிலை மரம் போன்று உள்ளது. இவனது திருவதரம் பந்துஜீவ மலர் போன்று உள்ளது. இவனும் சந்த்ரன் போன்று குளிர்ந்து உள்ளான். இப்படிப்பட்டபெரியபெருமாளை ஸ்ரீரங்கநாச்சியார் ஒரு நந்தவனம் என்று எண்ணி விளையாடுவாள் போலும்.

He is the Nandavanam for this thayar - navarathri fourth day-thanks SrI Murali-bhattar

COMMENTS BY DR.VNV

MahAlakshmi treats the Lord as a sporting grove or lovers' park; fittingly lotuses (in the form of the Lord's feet, hands, and face), green leaves (in the form of His body effulgence) and red Bandhujeeva flower (in the form of His lips), abound therein.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In the previous sLOkam, Bhattar visualized the Lord of Srirangam as floods of nectar gratifying the eyes of the sevArthees. In this sLOkam, Bhattar fancies Him as the sporting ground (nandavanam) of Sri Ranga NaacchiyAr. The feet, hands and the face of the Lord are recognized as red lotuses blooming in that nandavanam. The hue of the Lord is equated to the leaves of the **Taapincha** tree. His lower lip is described as corresponding to the hue of the BandhujeevA flower. Bhattar prays to this cool Moon of Srirangam (**Sriranga candran**) considered by Sriranga NaacchiyAr as Her nandavanam.

SLOKAM 85

अन्योन्यरञ्जकरुचोऽनुपमानशोभाः

दिव्यस्रगम्बरपरिष्करणाङ्गरागाः ।

संस्पर्शतः पुलकिता इव चिन्मयत्वात्

रङ्गेन्दुकान्तिमधिकामुपबृंहयन्ति ॥

अन्योन्य रञ्जक रुचः अनुपमान शोभाः

दिव्य स्पर्श अम्बर परिष्करण अङ्गराकाः ।

सम्स्पर्शतः पुलकिता इव चिन्मयत्वात्

रङ्गेन्दु कान्ति मधिकाम् उपबृंहयन्ति ॥

anyOnya ranjaka ruca: anupamAna SobhA:

divya srag ambara parishkaraNa angarAgA: |

samsparSata: pulakitA iva cinmayatvAt

rangedu kAntim adhikAm upabrmhayanti ||

பொருள்

பெரியபெருமாள் திருமேனியில் உள்ள வைஜயந்தி மாலை, பட்டுப்பீதாம்பரம், திருவாபரணங்கள், சாத்துப்படி போன்றவை ஒன்றுக்கொன்று பொருந்தியதாக, ஈடில்லாத ஒளியை வீசியபடி உள்ளன. இவை பெரியபெருமாளின் திருமேனி தொடர்பு பெற்றதன் காரணமாக, மயிர்க்கூச்சல் எடுக்கப்பட்டவை போன்று, பெரியபெருமாளின் திருமேனியின் ஒளியை மேலும் அதிகமாக்குகின்றன.

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord RanganAtha shines with His VaijayanthimAlA, golden garment, numerous jewel-ornaments, Sandalpaste, all shining by themselves in their respective effulgence. What is more each enhances the splendour of the other, mutually so. They are, in fact, sentient, verily Nithyasooris. As a result, they revel in the association as is evident in the horripillation in their body. That they enhance the total charm is analogous to the upabrahmana aids to vEda; indeed they are the upabrahmanas to the Brahman that the Lord RanganAtha is!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

From this sLOkam (85th) to the 95th sLOkam, the different aspects of the soundharyam of the Lord and His AbharaNams serving as UpabrahmaNams to the Lord are enjoyed by Bhattar thoroughly. He points out that the individual beauty of each these AbharaNams are enhanced mutually by their association with the Lord's sacred body (*anyOnya ranjakam*). Just as the comprehension of the VedAs eulogizing the Lord are enhanced with the help of the UpabrahmaNams (the ithihAsams and Saathvika PurAnams), these jewelery enhance the bhakthi anubhavam of the devotees of the Lord.

Golden yellow Effulgence

thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 86

द्रुतकनकजगिरिपरिमिलदुदधि-

प्रचलितलहरिवदहमकमिहकया ।

स्नपयति जनभिममपहरति तमः

फणिशयमरकतमणिकिरणगणः ॥

த்ருத கனகஜகிரி பரிமிலத் உததி

ப்ரசலித லஹரிவத் அஹமஹமிகயா |

ஸந்பயதி ஜனம் இமம் அபஹரதி தம:

பணிசய மரகதமணி கிரணகண: ||

druta kanakajagiri parimilat udadhi

pracalita laharivat ahamamikaya |

snapayati janam imam apaharati tama:

phaniSaya marakatamaNi kiraNagaNa: ||

பொருள்

ஆதிசேஷன் மீது சுகமாக சயனித்துள்ள மரகதமணியைப் போன்ற பெரியபெருமாளின் திருமேனியிலிருந்து ஒளியானது வீசுகிறது. அந்த ஒளியானது பொன்னாலான மலை ஒன்று உருகி, ஸமுத்திரத்தின் அலைகள் போன்று ஓடி வருகிறது. அவனை என்னிடம் வந்து என்னை நீராட்டுகின்றன. இதன் மூலம் எனது உள்ளே இருக்கும் அறியாமை என்ற இருளை அகற்றுகின்றன.

COMMENTS BY DR.VNV

A flood of effulgence, golden yellow mixed with green hue of the emerald as if a golden hill melted in a vast deep ocean, comes in waves that compete with one another and bathe me in it. The gold yellow colour arises from the jewels, the garment and the Consort Lakshmi. The emerald hill was the Lord. The experience dispelled my inner darkness.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

"phaNi Saya marakata maNi kiraNa gaNa: imam janam snapayati, apaharati tama:" is the description of the impact of the Lord's soundharyam on the devotees, who have assembled to worship the Lord at His sannidhi. He is resting like an emerald gem on His serpentine bed. His affection for His bhakthALS flows like a molten stream of gold and rushes towards them and drenches them in bliss. The bath in that sacred stream removes the inner darkness of His devotees.

SLOKAM 87

भोगीन्द्रनिश्वसितसौरभवर्धितं श्री

नित्यानुषक्तपरमेश्वरभावगन्धि ।

सौरभ्यमाप्लुतदिशावधि रङ्गनेतुः

आनन्दसंपदि निमज्जयते मनांसि ॥

போகீந்த்ர நிஸ்ஸ்வஸித ஸௌரப வர்த்திதம் ஸ்ரீ

நித்யானுஷக்த பரமேஸ்வரபாவ கந்தி |

ஸௌரப்யம் ஆப்லுத திஸா அவதி ரங்கநேது:

ஆநந்த ஸம்பதி நிமஜ்ஜயதே மநாம்ஸி ||

bhOgindra niSSvasita saurabha vardhitam SrI

nityAnushakta parameSvarabhAva gandhi |

saurabhyam Apluta diSaa avadhi ranganetu:

Ananda sampati nimajjayate manAmsi ||

பொருள்

எப்போதும் சயனித்துள்ள ஆதிசேஷனின் முச்சுகக் காற்றிலிருந்த வெளிப்படும் நறுமணம், ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரின் நித்ய சேர்க்கையால் ஏற்படும் ஸர்வேஸ்வரத்வம் என்னும் நறுமணம் - இப்படியாக அனைத்துத் திசைகளையும் தனது எல்லையாக உடைய பெரியபெருமானின் திருமேனியிலிருந்து நறுமணம் வெளிப்படுகிறது. இந்த பரிமளமானது, அவனை வணங்கி நிற்பவர்களை மிகுந்த ஆனந்தம் என்ற செல்வத்தில் முழுக வைக்கிறது.

Sarvagandhan during vasanta utsavam

thanks SrI Murali-bhattar

COMMENTS BY DR.VNV

Parabrahman is all-fragrant. So is His first attendant, AdisEsha. His breath exudes a fragrance that increases the fragrance; which is further augmented by the Lord's play and permanent interaction with the Consort, praised by the vEda as GandhadvArA; all this proclaims in a way, the Super-Lordship of Sree RanganAtha is to the borders of the universe in all directions. That indeed fills the hearts of all with a wealth of sweet fragrance that proves bliss of mental happiness to them.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Sri RanganathAn is saluted by the Sruthis as "Sarva Gandhan", an amalgam of all fragrances. To that unique fragrance is added the sugandham of the breath of AdhisEshan (bhOgeendra niSSvasita saurabham), the unique fragrance of His divine consort (SrI nityAnushakta parameSvara bhava gandhi) saluted as "GandhadvAraam --- nithyapushTaam kareeshiNeem". Her association with Him in an inseparable manner establishes His reputation as SarvEsvaran (SarvEsvara bhAvam) and the combined fragrance of that fame spreads in all directions and the power of that ParimaLam of ParimaLa RanganathAn immerses His devotees in a sea of bliss (aananda sampati nimajjyatE manAmsi).

SLOKAM 88

रङ्गभर्तुरपि लोचनचर्चा साहसावलिषु लेखयमानम् ।

पुष्पहास इति नाम दुहानं सौकुमार्यमतिवाङ्मनसं नः ॥

ரங்கபர்த்து: அபி லோசநசர்ச்சாம் ஸாஹஸ ஆவலிஷு லேகயமானம் |

புஷ்பஹாஸ இதி நாம துஹானம் ஸௌகுமார்யம் அதிவாங்மநஸம் ந: ||

rangabhartu: api locanacarcAm sAhasa Avalishu lekhayamAnam |

pushpahAsa iti nAma duhAnam saukumAryam ativAngmanasam na: ||

பொருள்

பெரியபெருமானின் அடியார்கள் அவனை வணங்குவதற்காக உற்று நோக்குகிறார்கள். இதனால் புஷ்பஹாஸ - மலர்போன்றதான அவனுடைய திருமேனி வாடிவிடுகிறது (நம் கண் பார்வை மூலமே, அந்தப் பார்வையின் உறுத்தல் தாங்க இயலாமல் அவனது மென்மையான திருமேனி வாடுகிறது). இப்படியாக அவனது ஸௌகுமார்யம் உள்ளது. இப்படிப்பட்ட அவனது மென்மையானது வாக்கினாலும், மனதினாலும் எண்ணிப்பார்க்க இயலாமல் உள்ளது. இதனை நான் எவ்விதம் துதிப்பேன்?

COMMENTS BY DR.VNV

The doyen on the stage - that Rangabhartha is - acts and dances for us to see. Even then His delicate and sensitive body-charm would be hurt even by our looks! Yes, His sensitiveness is beyond wordy description and even mental imagination. That is exactly why He is named 'sensitive like a flower' (PushpahAsa) in VishnusahasranAma.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

The youthful beauty (saukumAryam) of the Lord of Srirangam is beyond the power of anyone's mind or speech (rangabhartu: ativAngmAnasam saukumAryam)

to describe. The beauty of His limbs is so sensitive that it wilts under the intense glare of the bhakthAs like a tender blossom would from the heat of the sun . He is the "bhOgyatOullAsa PushpahAsan". The bhakthAs have intense desire to enjoy Him. They look intensely at His beauty and that has an adverse effect. Such is the tenderness of His beauty.

IvaNyam-Namperumal pinnazhagu - ratnangi sevai during vaikunta ekadasi

thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 89

एकैकस्मिन्परमवयवेऽनन्तसौन्दर्यमग्नं

सर्वं द्रक्ष्ये कथमिति मुधा मा मथा मन्दचक्षुः ।

त्वां सौभ्रात्रव्यतिकरकरं रङ्गराजाङ्गकानां

तल्लावण्यं परिणमयिता विश्वपारीणवृत्ति ॥

ஏகைகஸ்மிந் பரம் அவயவே அநந்த ஸௌந்தர்ய மக்நம்

ஸர்வம் த்ரக்ஷ்யே கதம் இதி முதா மா மதா மந்தசக்ஷு: |

த்வாம் ஸௌப்ராத்ர வ்யதிகர கரம் ரங்கராஜ அங்ககாநாம்

தத் லாவண்யம் பரிணமயிதா விஸ்வபாரீண வ்ருத்தி ||

yEkaikasmin param avayave ananta saundarya magnam

sarvam drakshye katham iti mudhA maa mathA mantacakshu: |

tvAm saubrAtra vyatikara karam rangarAja angakAnAm

tat lAvaNyam parinAmayitA viSvapAreena vrtti ||

பொருள்

(பட்டர் தனது திருக்கண்களிடம் கூறுகிறார்) எனது முடக்கண்களே. பெரியபெருமாளின் ஒவ்வொரு அவயவமும் எல்லையற்ற அழகுடன் உள்ளனவே. அவை ஒவ்வொன்றிலும் நான் (கண்கள்) முழ்கியபடி உள்ளேனே. இப்படி உள்ள நான் எவ்விதம் அவனது அனைத்து அவயவத்தையும் அனுபவிப்பேன் - என்று வீணான சந்தேகம் கொள்ளாதே. அவனுடைய ஸௌந்தர்யம் என்பது உன்னை இவ்வாறு செய்துவிட்டாலும், அவனுடைய லாவண்யம் என்னும் தன்மை, உன்னை அவனது அவயவங்கள் அனைத்தையும் முழுமையாக அனுபவிக்கும்படிச் செய்துவிடும்.

COMMENTS BY DR.VNV

Dull and slow-acting Eye of mine! Do not lose heart that you are not able to pass on to another limb because the endless beauty of one limb engages You tightly. All the limb-beauties have a sense of affinity and a totality of the beauty, lAvanya, when enjoyed, will concede to You the satisfaction and fulfillment of drinking deep each limb in its fullness.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In his Prabhandham, ThiruppANazhwaR enjoyed the saundharyam of the individual limbs of the Lord and regretted that he failed to enjoy the total beauty (LaavaNyam) of the Lord as he progressed from the sacred feet to the Lord's crown. Now the ThirumEni of the Lord speaks: "I am the Asrayam/ AdhAram (Support) for all these beautiful limbs that you are enjoying. All the AbharaNams are also associated with me. I have added my intrinsic beauty (SvabhAvikam) to them. You must now enjoy now the SamudhAya sObhai of Mine." AzhwaR enjoyed the SubhAsraya ThirumEni and the integrated beauty of all the limbs now and poured out his anubhavam: "kOla MaamaNi Aramum mutthut-thAmamum mudivillAthOr-yezhil neela mEni ayyO! niRai koNDathan-nenjinayE!". In this sLOkam, Bhattar remembers ThiruppANazhwaR's predicament and advises his dim witted eye not to get bogged down in the enjoyment of the beauty of each limb and despair but to shift its attention to the SamudhAya sEvai (laavaNyam) of the ThirumEni of the Lord instead to derive immense satisfaction.

SLOKAM 90

वपुर्मन्दारस्य प्रथमकुसुमोल्लाससमयः

क्षमालक्ष्मीभृङ्गीसकलकरणोन्मादनमधु ।

विकासस्सौन्दर्यस्रजि रसिकताशीधुचुलको

युवत्वं रङ्गेन्दोः सुरभयति नित्यं सुभगताम् ॥

வபு: மந்தாரஸ்ய ப்ரதமகுஸும உல்லாஸ ஸமய:

க்ஷமா லக்ஷ்மீ ப்ருங்கி ஸகலகரண உந்மாதந மது |

விகாஸ: ஸௌந்தர்ய ஸ்ரஜி ரஸிகதா ஸீது களக:

யுவத்வம் ரங்கேந்தோ: ஸுரபயதி நித்யம் ஸுபகதாம் ||

vapu: mandArasya prathamakusuma ullAsa samaya:

kshamA lakshmee brngee sakalakaraNa unMAdana madhu: |

vikAsa: saundarya sraji rasikatA Seedhu cuLaka:

yuvatvam rangendO: surabhayati nityam subhagatAm ||

பொருள்

பெரியபெருமானின் யௌவநம் எவ்விதம் உள்ளது தெரியுமா? அவனது திருமேனி என்னும் கற்பகமரம் முதல் மலரை அரும்பவிடும் பருவம் போன்று உள்ளது, பெரியபிராட்டி மற்றும் பூமிப்பிராட்டி என்னும் இரண்டு வண்டுகளின் அனைத்து புலன்களையும் இவன் மீது பித்துப்பிடிக்க வைக்கும் தேன் போன்று உள்ளது, மிகவும் அழகான மலர் மாலையில் காணப்படும் மலர்ச்சி போன்று உள்ளது – இப்படியாக பெரியபெருமானின் யௌவநம் என்பது நித்யமாக இருந்துகொண்டு, அனைத்து ஸௌபாக்யத்தையும் பரப்பியபடி உள்ளது.

COMMENTS BY DR.VNV

Quite antiquated, nevertheless, quite Young. That is Lord RanganAtha. The kalpaka tree of His body is in the first spring, with blooming flowers therein. This Youthfulness is almost a honey, which intoxicates the bees that Bhoomi and Lakshmee are, every inch of their body being in a delirium of passion, they hovering over Him. His Divine Body looks like a garland, in which flowers have fully blossomed to full beauty. He is connoisseur of the taste of love - this ability is itself nectar that fills His whole. It is by this comprehensive picture that His splendour shines!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar now compares the laavaNyam of the Lord's ThirumEni to three things:

1. The nava yauvanam of this PurANa Purushan resembles the beauty of the Kalpka vrusham in its full bloom during the first spring of its life
2. It is like the intoxicating honey that drives His two devis into a state of insatiable bliss on anubhavam and
3. It is like a fragrant garland made up of fully blossomed flowers. The saundharyam of the limbs of the Lord and the Abharanams are united to bring to fore the LaavaNyam of the Lord.

SLOKAM 91

किरीटचूडरत्नराजिराधीराज्यल्पिका ।

मुखन्दुकान्तिरुन्मुखं तरङ्गितेव रङ्गिणः ॥

கிரீட சூட ரத்ந ராஜி: ஆதிராஜ்ய ஜல்பிகா |

முக இந்துகாந்தி: உந்முகம் தரங்கிதேவ ரங்கிண: ||

kireeTa cooDa ratna rAji: AdhirAjya jalpika |

mukha indukAnti: unmukham tarangiteva rangiNa: ||

பொருள்

(திருமுடியைக் கூறுகிறார்) பெரியபெருமானின் க்ரீடம், அதன் அடியில் கட்டப்படும் சூடா என்னும் முகப்பட்டை, ஆகியவற்றில் இரத்தினங்கள் பதிக்கப்பட்டுள்ளன. இவை - பெரியபெருமானே ஸர்வேஸ்வரன் - என்று அறிவிக்கும் விதமாக உள்ளன. இவை ஒளி வீசியபடி உள்ளன. இந்த ஒளியைக் காணும்போது, முகத்தில் உள்ள சந்த்ரனின் குளிர்ந்த ஒளியே இவை மீதும் வீசுகிறதோ என்று தோன்றுகிறது.

விளக்கம்

திருவாய்மொழியில் (3-1-1) - முடிச்சோதியாய் உனது முகச்சோதி மலர்ந்ததுவோ - என்பது போன்று இவரும் கூறுவது காண்க. இங்கு இவர் கூற விரும்பும் கருத்து என்னவெனில் - உண்மையில் பெரியபெருமானின் திருச்சிரஸில் எந்தவிதமான க்ரீடமும் இல்லை, இவன் திருமுக மண்டலத்திலிருந்து மேல் நோக்கி வீசும் ஒளியே, காண்பதற்குக் க்ரீடம் போன்றுள்ளது என்பதாகும்.

COMMENTS BY DR.VNV

As the Super-Lord of all worlds, He has to have a majestic crown. True. But then what is adorning His head as a crown and a binding belt looks as though it is all more the halo and lustre of the effulgent face below!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In earlier sLOkams, Bhattar paid tribute to the niradhisaya oujwalyam (matchless tEjas), Saundharyam (Beauty) and saugandhyam (fragrance) of the Lord's ThirumEni. This ThirumEni is made of a Suddha sathvamaya, aprAkrutha dhruvayam and has the svayam prakAsa JyOthi. Next, Bhattar takes up the avayava (Saundharyam of the limbs) and avyavi(lAvaNyam of the entire ThirumEni) aspects. Bhattar's gaze rests on the tall and radiant crown of the Lord adorning His forehead and the gem-studded binding belt below. He remembers the anubhavam of Swamy NammAzhwAR under similar circumstances, which made the AzhwAR wonder whether it is the Mudic- chOthi (luster of the crown) is just an extension of His mukhac-chOthi (the cool radiance of His Mukha chandran extending upward).

365 continuous harathis to swayam prakAsa jOthi--thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 92

शिखारत्नोद्दीपं दिशिदिशि च माणिक्यमकरी-

लसच्छृङ्गं रङ्गप्रभुमणिकिरीटं मनुमहे ।

समुत्तुङ्गस्फीतं चिदचिदधिराजश्रिय इव

प्रियाक्रीडं चूडामणिमपि नितम्बं तमभितः ॥

சிகாரத்ந உத்தீப்ரம் திசி திசி ச மாணிக்ய மகரீ

லஸத் ஸ்ருங்கம் ரங்கப்ரபு மணிகிரீடம் மனுமஹே |

ஸமுத்துங்க ஸ்பீதம் சித் அசித் அதிராஜஸ்ரிய இவ

ப்ரிய ஆக்ரீடம் குடாமணிம் அபி நிதம்பம் தம் அபித: ||

SikhAratna uddeepam diSi diSi ca maaNikya makaree

lasat Srngam rangaprabhu maNikreeTam manumahe |

samuttunga spheetam cit acit adhirAjyaSri iva

priyAkreeDam coodAmaNim api nidambam tam abita: ||

பொருள்

எங்கும் உள்ள சேதன அசேதனங்களை நியமிப்பவனாக உள்ளவன் பெரியபெருமான் ஆவான். இவன் இவ்விதம் நியமிக்கின்ற ஸாம்ராஜ்ய லக்ஷ்மிக்கு மணிமகுடம் வேண்டும் அல்லவா? அனைத்து திசைகளிலும் ஒளிர்வதாகவும், மகரவடிவமாக உள்ள மாணிக்க மணி மூலம் சிறப்பான ஒளி வீசும் நுனியைக் கொண்டதாகவும் பெரியபெருமானின் இரத்தின க்ரீடம் உள்ளது. இந்தக் க்ரீடமே, பருத்ததாகவும் இனிமையாகவும் உள்ள மலையாக எண்ணுகிறோம். இந்த மலையே இவனது ஸாம்ராஜ்ய லக்ஷ்மிக்கு மணிமகுடமாக உள்ளது. மலையைச் சுற்றி உள்ள இடங்கள் போன்று, க்ரீடத்தைச் சுற்றி திருமுகப்பட்டடையில்

உள்ள இரத்தினங்கள் ஒளிர்கின்றன.

COMMENTS BY DR.VNV

The Queen, personified of Superlordship of the Lord RanganAtha over all sentient and insentient, can as well use the crown, studded with gems, large and tall, with its lustre going to the ends of the world in all directions, with a gem-packed fish-shaped Makarika ornament and a lower down belt of gems as Her play-spot.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Lord RanganAthan is the niyanthA of all sentient and insentient. The unique crown of Ranga prabhu as SarvEsvaran is described here as: "sikhA ratna uddeepam diSi diSi ca mANikya makaree lasat Srungam ranga prabhu maNi kreeTam". Bhattar observes that the lustre from the gems adorning the majestic crown linked with the saamrAjya Lakshmi of Ranga Prabhu spreads in every direction. Below this crown is seen the belt of gems, which makes us wonder whether it serves as the sporting fields of the Lord's SaamrAjya Lakshmi.

SLOKAM 93

विहरतु मयि रङ्गिणश्चूलिका

भ्रमरकतिलकोर्ध्वपुण्ड्रोज्ज्वलम् ।

मुखमृततटाकचन्द्राम्बुज

स्मयहरशुचिमुग्धमन्दस्मितम् ॥

विहरतु मयि रङ्गिणः चूलिका

ப்ரமரக திலக ஊர்த்வபுண்டர் உஜ்ஜ்வலம் |

முகம் அம்ருத தடாக சந்த்ர அம்புஜ

ஸ்மய ஹர ஸூசி முக்த மந்தஸ்மிதம் ||

viharatu mayi rangiNa: cUlikA

bhramaraka tilaka UrdhvapunDra ujjvalam |

mukham amrta taTaaka candra ambuja

smaya hara Suci mugdha mandasmitam ||

பொருள்

அழகான திருக்குழலானது கற்றையாக உள்ளது, அவை அழகாக நெற்றியில் படிந்துள்ளன, திலகமும் திருமண்காப்பும் நேர்த்தியாக உள்ளன, அமிர்தம் நிரம்பிய குளம், சந்த்ரன், தாமரை மலர்கள் ஆகியவை தங்களைக் காட்டிலும் எழிலானவை வேறு இல்லை என்று கர்வம் கொண்டிருந்தன. இந்தக் கர்வம் நீங்கும் விதமாக வெண்மையாக இவனது புன்னகை உள்ளது. இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமானின் திருமுகமண்டலம், என்னுள் இருப்பதையே தனது பேறாகக் கருத வேண்டும்.

thirumukhamandalam
thanks SrI Murali-bhattar

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord's Face is adorned with locks of hair; with a curl of hair hanging on the forehead, a 'tilaka' and the ThirumaN mark, and what is more, a pure white, captivating smile, that would defeat, and destroy the conceit of a nectar-pond, the moon, and the lotus. May that Face play its sport in me and regale me!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar celebrates the Lord's Thirumukha MaNDalam in this sLOkam. He finds there the curly and dense kEsa bhAram with some of the locks staying on the forehead (aLaka paksham). The forehead has a Kanaka tilakam serving as the Urdhva PuNDram. His face is filled with an enchanting smile.

Bhattar has the sevai of this captivating Thirumukha manDalam and observes that that it would destroy the haughtiness of the pond filled with nectar, the Moon and the Lotus, which are swollen with pride that they are the most beautiful entities. Swamy Desikan captured later the thoughts of Bhattar on the Thirumukha MaNDalam of the Lord of Srirangam in His Bhagavath DhyAna sOpAnam:

कान्तं वक्त्रं कनक तिलकालङ्कृतं रङ्गभर्तुः

स्वान्ते गाढं मम विलगति स्वागतोदार नेत्रम् ॥

kAntam vaktram kanaka tilakAlankrtam rangabartu:

svAntE gADham mama vilagati svAgatOdAra nEtram ||

pearls all over Him

thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 94

मुखपुण्डरीकमुपरि त्रिकण्टकं तिलकाञ्च केसरसमाः समौक्तिकाः ।

इह रङ्गभर्तुरभियन्मधुव्रतप्रकरश्रियं भ्रमरकाणि विभ्रति ॥

முக புண்டரீகம் உபரி த்ரிகண்டகம்

திலகா: ச கேசரசமா: ஸமௌக்திகா: |

இஹ ரங்கபர்த்து: அபியத் மதுவ்ரத

ப்ரகர ஸ்ரியம் ப்ரமரகாணி பிப்ரதி ||

mukha puNDareekam upari trikaNTakam

tilakA: ca kesarasamA: samauktikA: |

iha rangabhartu: abhiyat maduvrata

prakara Sriyam bhramarakaaNi bibhrati ||

பொருள்

பெரியபெருமானின் தாமரை போன்ற திருமுகத்தில் முத்துக்களுடன் இணைக்கப் பட்ட அழகான திலக ஆபரணங்கள், தாமரை மலரில் உள்ள தாதுகள் போன்று உள்ளன. அந்த திருமுகத்தில் குழல்கற்றைகள் அழகாகத் தொங்குகின்றன. இதனைக் காணும்போது, அந்த முகத்தாமரையை மொய்க்க வரும் வண்டுக்கூட்டங்கள் போன்று உள்ளன.

COMMENTS BY DR.VNV

The face of the Lord is, of course, a lotus. But herein three stems appear to go upwards - the three streaks of Oordhva-puNDra (ThirumaN) appear so. Pearls hanging on the forehead from the crown constitute a thilaka (the auspicious forehead mark). That would indeed appear like the flower-filaments of the lotus. The black bees that would hover around the lotus are simulated by the

curls of hair. All fit in exceedingly well.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar enjoys further the Thirumuka ManDalam of the Lord and compares it to a lotus flower (**mukha puNDareekam**), where the curly kundaLams are moving. Bhattar equates these alaka pakshams (forelock hair tresses) to the hovering black bees that circle the lotus face of the Lord. The three lines of the Urdhva PuNDram found on the forehead reminds Bhattar of three stems of the Lotus flower (**mukha pankajam**).

SLOKAM 95

हृदयं प्रसादयति रङ्गपतेः मधुरोध्वपुण्ड्रतिलकं ललितम् ।

अलिकार्धचन्द्रदलसंवलितां अमृतस्रुतिं यदभिशङ्कयते ॥

ஹ்ருதயம் ப்ரஸாதயதி ரங்கபதே:

மதுர ஊர்த்வபுண்டர திலகம் லலிதம் |

அலிக அர்த்த சந்த்ரதல ஸம்வலிதாம்

அம்ருத ஸ்ருதிம் யத் அபி ஸங்கயதே ||

hrdayam prasAdayati rangapate:

madhura UrdhvapuNDra tilakam lalitam |

alika ardha candradala samvalitAm

amrta srutim yat api Sankayate ||

பொருள்

பெரியபெருமானின் திருநெற்றியானது சந்த்ரனின் கலை போன்று உள்ளது. அதிலிருந்து வெளிவரும் அமிர்தமோ என்று அனைவரும் சந்தேகப்படும்படியாக அந்தத் திருநெற்றியில் அழகான திலகம் உள்ளது. இப்படியாக அவனுக்கு எழில் சேர்க்கும் விதமாகவும், காண்பதற்கு இனிமையாகவும் உள்ள அந்தத் திலகம் எனது இதயத்தில் எப்போதும் நிலையாக இருக்கவேண்டும்.

COMMENTS BY DR.VNV

A semi-circular moon - as on Ashtami - exudes nectar stream. But it goes upwards. One suspects that this is what appears to us as three streaks of Oordhva-puNDra. That tilaka of ThirumaN is genuine insignia and enjoyable too. It is heartening to me and it even decorates my heart.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar compares the forehead of the Lord to a perfect ashTami Candran, which generates nectar that flow upward to form the elegant and beautiful Urdhva PuNDra tilakam (**madhuram rangapatE: UrdhvapuNDram tilakam lalitam**). Bhattar prays for that Tilakam to adorn his heart always.

SLOKAM 96

सरसीरुहे समवनाम्य मदात् उपरि प्रनृत्यदलिपङ्क्तिनिभे ।

स्फुरतो भ्रुवावुपरि लोचनयोः सविलासलास्यगति रङ्गभृतः ॥

सरஸீருஹே சமவநாம்ய மதாத் உபரி ப்ரந்ருத்யத் அளிபங்க்திநிபே |

ஸ்ப்புரத: ப்ருவௌ உபரி லோசநயோ: ஸவிலாஸ லாஸ்யகதி ரங்கப்ருத: ||

saraseeruhe samavanAmya madAt upari pranrtyat aLipanktinibhe |

sphurata: bhruvau upari lOcanayO: savilAsa lAsyagati rangabhrtta: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருப்புருவங்களைக் கூறுகிறார்) பெரியபெருமானின் தாமரை போன்ற திருக்கண்களில் இருந்து பெருகிவரும் மதுவைப் பருகிய வண்டு வரிசை போன்று அவனது திருக்கண்கள் மேல் திருப்புருவங்கள் உள்ளன. அவை மிகவும் அழகுடனும், மதுவுண்ட வண்டுகள் மயக்கத்தில் அசையாமல் உள்ளது போன்றும் உள்ளன.

COMMENTS BY DR.VNV

The eyes of the Lord are two robust lotuses, as they would be in their natural soil. Over each eye, a row of beetles is seen, which are mad with the honey drunk of the lotus, and which dance as it were. This we call the brow. rightly do the brows show twists befitting the doyen of the dance-stage, Ranga-bhoomi. It shines pleasingly in our hearts.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar focuses on the long and dark eye brows over the lotus eyes of the Lord now. The two brows appear to him like two rows of dark hued bees that have drunk deep the honey from the lotus of the Lord's eyes and are staying

stationary (in a state of stupor) from the effects of the honey. When they move, it looks like the bees are practicing dance routines.

SLOKAM 97

स्मरशरनलिनभ्रमान्नेत्रयोः परिसरनमदिक्षुचापच्छवि ।

युगमुदयति रङ्गभर्तुर्भ्रुवोः गुरुकुलमिव शार्ङ्गनृत्तश्रियः ॥

ஸ்மரஸர நலிந ப்ரமாத் நேத்ரயோ:

பரிஸர நமத் இக்ஷுசாபச்சவி |

யுகம் உதயதி ரங்கபர்த்து: ப்ருவோ:

குருகுலம் இவ ஸார்ங்க ந்ருத்த ஸ்ரிய: ||

smaraSara nalina bhramAt netrayO:

parisara namat ikshucApacchavi |

yugam udayati rangabhartu: bhruvO:

gurukulam iva Saarnga nrtta Sriya: ||

பொருள்

பெரியபெருமாளின் திருக்கண்கள் தாமரை மலர் போன்று உள்ளன. இதனைக் கண்ட அவனது திருப்புருவங்கள் அவற்றை மன்மதனின் பாணங்கள் என்று எண்ணுகின்றன. அந்த பாணங்களை தொடுக்க உதவும் வில் போன்று, அவற்றின் அருகில் வளைந்து நிற்கின்றன. இந்தப் புருவங்கள் அவனது திருக்கரத்தில் உள்ள சார்ங்க வில்லுக்கு நர்த்தனம் கற்றுக் கொடுக்கும் ஆசார்யன் போன்று உள்ளன.

COMMENTS BY DR.VNV

The bow-like bent brow employs the arrow of flowers (lotuses of the eyes), giving an imagery of Manmatha's sugarcane bow. This bow-bend dictates the action to the Saarnga-bow on the Lord's hand. Hence the brow-dance is the preceptor Saarnga-action! Indeed one gets struck even by the cupid's arrow-

strike - by the charm as it were - even before the bow on the hand strikes the mortal blow!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

If the eyes of the Lord are lotus flowers, then His brows are like the sugar cane bow of anangan (Manmathan) that is ready to launch the lotus flower arrows. These bows stand bent in a position ready to launch the flower arrow. The brows also appear to serve as an AchAryan for the Saarangam Bow in the Lord's hands to instruct the celebrated bow on various prayOgams. The brows appear to be like the Guru Kulam, where the Saarngam comes for lessons (rangabhartu: bhruvO: guru kulam iva Saarnga nrtta Sriya:).

SLOKAM 98

कृपया परया करिष्यमाणे सकलाङ्गं किल सर्वतोऽक्षि नेत्रे ।

प्रथमं श्रवसी समास्तृणाते इति दैर्घ्येण विदन्ति रङ्गनेतुः ॥

க்ருபயா பரயா கரிஷ்யமாணே

ஸகல அங்கம் கில ஸர்வத: அக்ஷி நேத்ரே |

ப்ரதமம் ஸ்ரவஸீ ஸமாஸ்த்ருணாதே

இதி தைர்க்யேண விதந்தி ரங்கநேது: ||

krpayA parayA karishyamaaNe

sakala angam kila sarvata: akshi netre |

prathamam Sravasee samAstrNaate

iti dairghyeNa vidanti ranganetu: ||

பொருள்

(திருக்கண்களை வர்ணிக்கத் தொடங்குகிறார்) பெரியபெருமானின் திருக்கண்களானவை அனைவருக்கும் பெரியபெருமானின் க்ருபையை முழுவதுமாக அளிக்க விரும்பின. ஆகவே அவை அவனது அனைத்து அவயவங்களையும் (அனைத்து உடல் உறுப்புக்களையும்) கண்களாக மாற்றுவதற்கு முயல்கின்றன போலும். இதன் முதல் முயற்சியாக அவை தங்களை நீட்டிக்கொண்டு அவனது திருச்செவிகள் வரையில் நீண்டுள்ளன என்பதை அந்தக் கண்களில் நீளம் கொண்டு உணரலாம்.

விளக்கம்

கருணை வெளிப்படுவது என்பது கண்களாலேயே ஆகும். இங்கு பெரியபெருமானின் கருணையைக் காணும்போது, அவனுக்கு நிச்சயமாக இரண்டு கண்களுக்கு மேல் இருந்தால் மட்டுமே, இந்த அளவு கருணை வெளிப்பட சாத்தியமாகும். ஆக அவனது அவனது திருமேனி முழுவதும் கண்களாக இருந்தால்

மட்டுமே இது சாத்தியம் என்று கருத்து. இத்தனை கருணை உடைய பெரியபெருமானுக்கே இரண்டு கண்கள்தான் என்றால் - இராமனுக்கும் க்ருஷ்ணனுக்கும் ஒரு கண் மட்டுமே என்றும், பரமபதநாதனுக்கு அரை கண் மட்டுமே என்றும் அடித்துக்கூற முடியும்.

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord exhibits supreme grace in this form of Lord RanganAtha, who appears to have taken to this reclining posture, as if obstinately, till He freed all beings from the clutches of SamsAra. So it appears! It would not suffice if He had only two eyes as all other Forms; the eyes are the only perfect indication and expression of the bounteous mercy swelling in the heart. Hence the eyes decided to pervade all His body; a start is that they have elongated till the ears. So declare knowledgeable savants!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

The eyes of the Lord are filled with KaaruNyam (Dayaa) for the suffering jeevan. He showers His KaaruNyam on those who seek His refuge and frees them from the cycles of births and deaths. His KaaruNyam is so vast that it extends all over His ThirumEni instead of being confined to just the two eyes. Scholars describe that the Lord's eyes are extended all the way to His ears for that reason. KaaruNyam has been defined by Sri Sudarsana Bhattar as: "svArthAnapEksha para dukkha ahishNutA". The eyes of the Lord do not anticipate anything in return for showering the AsrithAs with grace (svArthAnapEkshA). Those Dayaa-laden eyes can not bear with the sufferings of the Jeevans (para dukkha ahishNutA).

www.shrineworshipkajam.com

dayA-laden eyes-

thanks to SrI Murali-bhattar

sadagopan.org

SLOKAM 99

श्रवोनासारोधात्तद्वधिकडोलायितगते

विशालस्फीतायद्दुचिरशिशिराताम्रधवले ।

मिथो बद्धस्पर्धस्फुरितशफरद्वन्द्वललिते

क्रियास्तां श्रीरङ्गप्रणयिनयनाब्जे मयि दयाम् ॥

ஸ்ரவோ நாஸா ரோதாத் தத் அவதிக டோலாயிதகதே

விசால ஸ்பீத ஆயத் ருசிர ஸிரி ஆதாம்ர தவளே |

மித: பத்த ஸ்பர்த்த ஸ்புரித ஸ்பர த்வந்த்வ லலிதே

க்ரியாஸ்தாம் ஸ்ரீரங்க ப்ரணயி நயந அப்ஜே மயி தயாம் ||

SravO nAsArOdhAt tat avadhika DolAyitagate

viSaala speeta Ayat rucira SiSira AtAmra dhavaLe |

mitha: baddha spardha sphurita Sapara dvandva lalite

kriyAstAm SrIranga praNayi nayana abje mayi dayAm ||

பொருள்

மிகவும் விசாலமாக உள்ளன, நீண்டு உள்ளன, அழகாக உள்ளன, குளிர்ந்த பார்வை வீசியபடி உள்ளன, சற்றே சிவந்தும் வெளுத்தும் உள்ளன, ஒன்றுடன் ஒன்று சண்டையிட்டுக் கொள்ளும் இரண்டு கெண்டை மீன்கள் போன்றுள்ளன – இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமாளின் தாமரை போன்ற கண்கள் திருச்செவியாலும், திருநாசியாலும் தடுக்கப்பட்டதால் அங்குமிங்கும் அலைந்தபடி உள்ளன. இந்தத் தாமரைக்கண்கள் என் மீது கருணை பொழியவேண்டும்.

விளக்கம்

கடந்த ஸ்லோகத்தில் திருக்கண்கள் பெரியபெருமாளின் திருமேனி எங்கும் பரவ எண்ணம் கொண்டு திருச்செவிகள்வரை நீண்டன என்றார். அங்கு அவற்றைப் அவனது திருச்செவிகள் தடுத்தன. ஆகையால், மற்றொரு பக்கம் நீண்டு பரவ முயற்சித்தன. அப்போது அவைகளை அவனது திருநாசி (மூக்கு) தடுத்தது. இப்படியாக அந்தக் கண்கள் ஒவ்வொரு உறுப்புக்களாலும் தடுக்கப்பட்டு அலைமோதியபடி உள்ளன என்றார்.

COMMENTS BY DR.VNV

The two-eyes of Lord RanganAtha, who has, with a fondness, taken abode in Ranga VimAna, are large, broad, long, beautiful and cool, in an effort to enlarge, they encounter an ear on one side and the nose on the other, as blockades. Yet they try by oscillation hither and thither. Red and with a white lustre, they appear to be two fishes, contesting in a rivalry, throbbing between two extremes, in a very captivating way. May these eyes of the Lord confer grace on me!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

As the Lord's eyes tried to expand in different directions, they met the opposition of the ears on one side and the nose below on the other side. Our Lord's lotus eyes got perturbed and keep looking here and there to breakout of the lock-in. Lotus red eyes with white and black streaks looks like two fishes in contest to confer their grace on the devotees. Bhattar prays for the anugraham of those auspicious eyes.

The Enjoyment of the Lord's compassionate eyes reminds adiyEn of Swamy Desikan's anubhavam of the eyes of Lord Dhaiva Naayakan of Thiruaheendhrapuram in Sri DevanAyaka PancaSat (SIOkam 24):

आलक्ष्य सत्वम् अतिवेल दयोत्तरङ्गम्

अभ्यर्थिनामभिमत प्रतिपादनार्हम् ।

स्निग्धायतं प्रथिमशालि सुपर्वनाथ

दुग्धाम्बुधेरनुकरोति विलोचनं ते ॥

Alakshya sattvam athi vEla dayOttarangam

abhyarthinAm abhimata pratipAdanArham |

snigdhaAyatam prathimaSaali supervanAtha

dugdhAmbudhE: anukarOti vilOcanam tE ||

Swamy Desikan salutes here the broad and long eyes, which resemble the Milky Ocean and has waves of Daya breaking out constantly. They grant all the boons that the bhakthAs desire.

SLOKAM 100

करुणामृतकूलमुद्धैषा प्रणमत्स्वागतिकी प्रसन्नशीता

मयि रङ्गधनोपकर्णिकाऽक्षणोः सरितोर्वीक्षणवीचिसन्ततिः स्तात् ॥

கருணா அம்ருத கூல முத்வஹா ஏஷா

ப்ரணமத் ஸ்வாகதிகீ ப்ரஸந்ந சீதா |

மயி ரங்கதந உபகர்ணிகா அக்ஷணோ:

ஸரிதோ: வீக்ஷண வீசி ஸந்ததி: ஸ்தாத் ||

karuNaa amrta koola mudvahA yEshA

praNamat svAgatikee prasanna SeetA |

mayi rangadhana upakarNikA akshNo:

saritO: veekshaNa veeci santati: stAt ||

பொருள்

அனைவருக்கும் பெரும் செல்வமாக உள்ள பெரியபெருமானே. உனது கண்களானவை அமிர்தம் நிரம்பி உள்ளன, உன்னிடம் வந்து பணிந்து நிற்பவர்களை மிகுந்த அன்புடன் நலம் விசாரித்து, அணைத்துக் கொள்கின்றன, தெளிவாகவும் குளிர்ச்சியாகவும் உள்ளன, திருச்செவிகள்வரை நீண்டு உள்ளன. இப்படியாக மிகவும் அழகாக உள்ள அந்தக் கண்கள் என்னும் நதியில் வீசும் கடாகூம் என்னும் அலைகள், என் மீதும் வீசவேண்டும்.

COMMENTS BY DR.VNV

Wealth of Sree Rangam! Your eyes generate a stream of Grace-flood, unlike the wealthy people's eyes that show a disdain and disregard. They will welcome the devotee who comes near and will enquire him of his welfare. All by eye-movement! The eyes have clarity of thought, a coolness of reception. They

extend their extant to the ear - may, therefore, be called upakarNika, somewhat like the MaNikarnika Ghat in kAsi. The waves of the KarunA stream immerse me! Me who didn't care to enjoy it!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar celebrates here the vaibhavam of the cool and compassion-filled eyes of the Lord, which are long and welcome the bhakthAs near and far (svAgata udhAra nEhram, praNayini janE dUradatta Abhimukhyam).

SLOKAM 101

विलसति नासा कल्पकवल्ली मुग्धेव रङ्गनिलयस्य ।

स्मितमपि तन्नवकुसुमं चुबुककपोलं च पल्लवोल्लसितम् ॥

विलसति नासा कल्पकवल्ली मुक्ता एव रङ्गनिलयस्य ।

स्मितम् अपि तत् नवकुसुमम् चुबुक कपोलम् च पल्लव उल्लसितम् ॥

vilasati nAsA kalpakavallee mugdhaa yEva ranganilayasya |

smitam api tat navakusumam cubuka kapOlam ca pallava ullasitam ||

பொருள்

(திருநாசி, புன்னகை, தாடை, கபோலம் ஆகியவற்றைக் கூறுகிறார்) பெரியபெருமானின் திருநாசியானது (மூக்கு) அழகான கற்பகக் கொடி போன்று உள்ளது. அவனுடைய புன்னகையானது அந்தக் கொடியில் மலர்ந்துள்ள மலர் போன்றுள்ளது. அவனது தாடையும் கபோலங்களும் அந்தக் கொடியில் உள்ள தளிர்கள் போன்று உள்ளன.

COMMENTS BY DR.VNV

The nose is verily a lovely Kalpaka creeper, with a freshly blooming flower in the smile. The chin and the cheeks are virtual tender leaves, just of late sprouted.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Here Bhattar has moved down from the Dayaa-filled eyes after receiving their permission and anugraham to enjoy the nose, chin and cheeks of the Lord. Bhattar visualizes the beautiful nose as a kalpaka valli (kalpaka creeper), whose flower manifests as the captivating smile arising out of the lips resembling cAru bimbham (ripe, red Kovai fruit). One is reminded of Swamy Desikan's description of the smile: "sAbhiprAya-smitavikasitam cAru bimbAdharOshTham

--- kAntam rangabartu: vaktram mama svAntE gADham vilagati" (His meaningful smile originates from His blossoming red lips. The beautiful Thirumukha MaNDalam of the Lord with its lovely nose, chin, cheek and lips is deeply imprinted in my mind). Bhattar compares the chin and cheeks of the Lord to the tender shoots of the Kalpaka Creeper that has been compared to the nose of the Lord.

kalpaka creeper in kalpaka vAhanam

SLOKAM 102

नयनशफरविद्धौ कर्णपाशावरुद्धौ

रुष इव लुठतोऽर्चिर्मञ्जरीरुद्गिरन्तौ ।

परिमिलदलकालीशैवलामंसवेलाम्

अनु मणिमकरोद्धौ रङ्गधुर्यामृताब्धेः ॥

நயந ஸபர வித்தெள கர்ண பாசு அவருத்தெள

ருஷ இவ லுடத: அர்ச்சிர்மஞ்ஜரீ: உத்கிரந்தெள |

பரிமிலத் அலக ஆல் ஸைவலாம் அம்ஸவேலாம்

அனு மணி மகர உத்தெள ரங்கதூர்ய அம்ருத அப்தே: ||

nayana Saphara viddhau karNa paaSa avaruddhau

rusha iva luThata: arcirmanjaree: udgirantau ||

parimilat alaka Alee SaivalAm amsavelAm

anu maNi makara uddhau rangadhurya amrta abte: ||

பொருள்

(திருச்செவிகளில் உள்ள மகர குழைகளைப் பற்றிக் கூறுகிறார்) பெரியபெருமானின் திருமேனியானது ஒரு பெரிய கடல் போன்று உள்ளது. அந்தக் கடலின் கரைகள் போன்று அழகான அவனது திருத்தோள்கள் உள்ளன. அந்தக் கரைகளில் உள்ள பாசி போன்று அவனது அழகான கறுத்த கேசங்கள் உள்ளன. இவனது திருச்செவிகளில் உள்ள, சிறந்த மணிகளால் பதிக்கப்பெற்ற மகரக்குழைகள் இரண்டும் தகதகவென்று ஒளியுடன் காணப்படுகின்றன. இவை ஏன் இவ்விதம் சிவந்து, ஒளியைக் கக்கியபடி உள்ளன என்றால் - இந்த இரண்டு சுறாமீன்களையும், கண்கள் என்னும் மீன்கள் ஒரு பக்கம்

தாக்கியபடி உள்ளன, மற்றொரு பக்கம் இவை திருச்செவி என்னும் வலைகளில் அகப்பட்ட நிலையில் உள்ளன - ஆகவே கோபத்துடன் இவ்விதம் உள்ளன என்று கருத்து.

COMMENTS BY DR.VNV

The ears of the Lord are adorned with fish-shaped ear-rings. They emit lustre, as if they are furious.

The Lord is an ocean of nectar. The shoulders are like the shores of this ocean. The green moss floating on the shores is presented by the locks of hair, hanging on the shoulder. The fishes, that the Lord's eyes are, have evidently defeated the fishes constituting the ear-rings. On defeat, the latter were held up by the nets which the ears are, this situation has infuriated the glittering fishes (of ear-rings), which now spit fire as it were.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In a poetic flight of fancy, Bhattar compares the intensely red gems on the fish shaped ear ornaments (Makara Kundalam adorning the ears) of the Lord to two angry defeated fishes that find themselves caught up tightly in a net (the ears of the Lord). These fish lost to the Lord's eyes (fast moving, powerful fishes) and are smarting from that fight, where they were soundly defeated.

SLOKAM 103

अधरमधुराम्भोजं तत्कर्णपाशमृणालिका-

वलयमपि मामास्तां रङ्गेन्दुवक्त्रसरश्चिरम् ।

नयनशफरं नासाशैवालवल्लरि कर्णिका-

मकरं अलकश्रेणीपर्यन्तनीलवनावलि ॥

அதர மதூர அம்போஜம் தத் கர்ணபாச ம்ருணாளிகா

வலயம் அபி மாம் ஆஸ்தாம் ரங்கேந்து வக்த்ர ஸர: ஸிரம் |

நயந ஸபரம் நாஸா ஸைவால வல்லரி கர்ணிகா

மகரம் அலகஸ்ரேணீ பர்யந்த நீல வந ஆவலி ||

adara madhura ambhOjam tat karnApaSa mrNaaLiKA

valayam api maam AstAm rangendu vaktra sara: Siram |

nayana Sapharam nAsA SaivAla vallari karNika

makaram alakaSreNee paryanta neela vana Avali ||

பொருள்

(திருமுகத்தை ஒரு ஏரி என வர்ணிக்கிறார்) அழகாகச் சிவந்த உதடுகள் என்னும் அப்போது மலர்ந்த தாமரை உள்ளது. திருச்செவிகள் என்னும் தாமரை மலரின் கொடி வளையம் உள்ளன. திருக்கண்கள் என்னும் மீன்கள் கொண்டதாக உள்ளது. திருமூக்கு என்னும் பாசிக்கொடி படர்ந்து உள்ளது. கர்ணபூஷணம் என்னும் மகர மீன்கள் உள்ளன. அடர்ந்த கரிய கேசங்கள் என்னும் கறுத்த சோலைகள் சூழ்ந்து உள்ளது. இப்படியாக பெரியபெருமாளின் திருமுகமானது ஒரு ஏரி போன்று உள்ளது. இந்தத் திருமுகம் நீண்ட நாட்கள் என்னைப் பார்த்தபடி இருத்தல் வேண்டும்.

COMMENTS BY DR.VNV

May the Face of Sree Rangachandra, almost a pond,

- with the lotuses of the red sweet lips,
- with the lotus - creeper - loops of the ear lobes,
- with the eyes being the fishes,
- with the moss as the nose,
- with the ear-pendants as the fishes, makara species,
- with the dark, fertile groves as the banks, being the locks of hair always be for my joy, may it always look towards me!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In another flight of poetic fancy, Bhattar salutes the handsome face, neck, hands and lotus-like palms of the Lord to different entities (Slokams 102-109). In this 103rd SLOkam, Bhattar compares the Lord's face to a broad lake with lotus flowers, fishes, moss and identifies the lips to a fully blossomed Lotus, the eyes to two fishes, the moss to the nose and the ear ornaments to two Makara fishes. Bhattar prays to the Lord with sarva samruddhi to cast His benevolent glances on him always.

SLOKAM 104

रमयतु स मां कण्ठः श्रीरङ्गनेतुरुदञ्चित-

कमुकतरुणग्रीवाकम्बुप्रलम्बमलिम्लुचः ।

प्रणयविलगल्लक्ष्मीविश्वम्भराकरकन्दली-

कनकवलयक्रीडासङ्क्रान्तरेख इवोल्लसन् ॥

रमयतु स माम् कण्ठः श्रीरङ्गनेतुः उदञ्चित

कंरुक तरुण क्रीवा कम्पु प्रलम्प मलिम्लुचः ।

प्रणय विलकत् लक्ष्मी विश्वम्भरा कर कन्तली

कनक वलय क्रीडासङ्क्रान्त रेख इव उल्लसन् ॥

ramayatu sa maam kaNTha: SrIranganetu: udancita

kramuka taruNa greevA kambu pralamba malimluca: |

praNaya vilakat lakshmee viSvambharA kara kandalee

kanaka valaya kreeDaasankrAnta rekha iva ullasan ||

பொருள்

(திருக்கழுத்தை வர்ணிக்கிறார்) பெரியபெருமானின் திருக்கழுத்தானது பாக்கு மரம் போன்றும், சங்கு போன்றும் உள்ளது. அந்தக் கழுத்தின் அழகைக் கொள்ளையடித்தது எது தெரியுமா? அவனை மிகவும் அன்புடன் அணைத்துக்கொள்ளும் மஹாலக்ஷ்மி, பூமிப்பிராட்டி ஆகியவர்களின் வாழைத் தண்டு போன்ற அழகான கைகளில் உள்ள பொன்வளையல்கள், இவனது அழகான கழுத்தில் அழுந்தின போலும். அந்த வளையல்களில் அடையாளங்களே இவன் கழுத்தை விட அழகான, அந்தக் கழுத்தில் உள்ள மூன்று ரேகைகள், கழுத்தின் அழகை இந்த ரேகைகள் கொள்ளை கொண்டன.

இப்படியாக சிறந்து விளங்கும் அவனது திருக்கழுத்து எனக்கு மகிழ்வை அளிக்கவேண்டும்.

www.sriangapankajam.com

Her bangles made marks on His neck-thayar on navarathri seventh day

COMMENTS BY DR.VNV

May the lovely neck, that has robbed the lustre of a young luxuriant areca stem and of a conch, that bears, as though, the marks, as streaks, of the embrace of MahAlakshmi and Bhoomidevi, whose plantain-like arms bearing gold bangles have played sportfully on the neck, and thereby shines effulgently, confer the happiness, of enjoyment, on me!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Swamy Desikan echos the thoughts of Bhattar expressed in this sLOkam in the 28th sLOkam of Sri DevanAyaka PancaaSat:

पद्मालया वलय दत्त सुजात रेखे

त्वत्कान्ति मेचकित शङ्खनिभे मतिर्मे ।

विस्मेर भाव रुचिरा वनमालिकेव

कण्ठे गुणीभवति देवपते त्वदीये ॥

padmAlayA valaya dhatta sujAta rEkhE

tvat kAnti mEcakita SankhanibhE matir-mE |

vismEra bhAva rucirA vanamAlikEva

kaNThe guNeebhavati dEvapatE tvadeeyE ||

Swamy Desikan refers here to the beautiful marks (sujAta rEkhA-s) on the neck of the Lord. Swamy states that these marks have been formed by the gold bangles of MahA Lakshmi, when She tightly embraced Her Lord's beautiful conch-like neck (Sankha nibhE kaNThE) with Her arms.

Bhattar states in this sLOkam that BhU Devi and Sri Devi take turns in embracing the Lord with their arms and leave the imprint of their bangles on the Lord's neck. Bhattar prays that beautiful memory of the rEKhAs on the neck of the Lord created by His DEvis be retained in his minds always.

SLOKAM 105

अधिष्ठानस्तम्भौ भुवनपृथुयन्त्रस्य कमला-

करेणोरालाने अरिकरिघटोम्माथमुसलौ ।

फणीन्द्रस्फीतस्रग्व्यतिकरितसन्दिग्धविभवौ

भुजौ मे भूयास्तामभयमभि रङ्गप्रणयिनः ॥

அதிஷ்ட்டான ஸ்தம்பௌ புவந ப்ருது யந்த்ரஸ்ய கமலா

கரேணோ: ஆலானே அரி கரி கடா உந்மாத முஸலௌ |

பணீந்த்ர ஸ்ப்பீத ஸ்ரக் வ்யதிகரித ஸந்திக்த விபபௌ

புஜௌ மே பூயாஸ்தம் அபயம் அபி ரங்கப்ரணயிந: ||

adhishThAna stambhau bhuvana prthu yantrasya kamalA

kareNo: AlAne ari kari ghaTaa unmAtha musalau |

phaneendra spheeta srag vyatikarita sandigdha vibhavau

bhujau me bhUyAstam abhayam api rangapraNayina: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருப்புஜங்களை வர்ணிக்கிறார்) இந்த உலகத்தை ஒரு பெரிய யந்த்ரம் என்று வைத்துக் கொண்டால், அந்த யந்த்ரத்திற்கான ஆதாரத் தூண்களாக உள்ளது, ஸ்ரீரங்கநாச்சியார் என்னும் பெண் யானையைக் கட்டிப் போட உதவும் கட்டுத்தறியாக உள்ளது, அடியார்களின் விரோதிகள் என்னும் யானைக்கூட்டத்தை அழிக்கவல்ல உலக்கை போன்று உள்ளன, ஆதிசேஷனின் திருமேனி எது, இவன் அணிந்துள்ள மாலை எது, இவனது திருக்கரங்கள் எது என்று அறிய இயலாதபடி பருத்து உள்ளது - இப்படியாக உள்ள பெரியபெருமானின் புஜங்கள் எனக்கு அபயம் அளிக்கவல்லவையாக உள்ளன.

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord's arms look like the supporting pillars for the whole machine of the Universe, composed of all beings and insentient. They also look like two blocking rods, to keep the female elephant, named MahAlakshmi, within the chest. If enemy-elephants approach, they will prove sufficient poles to strike them away. And as the Lord is reclining, it is difficult to identify the arms, since they are very much like the AdisEsha-body as well as like the heavy flower garlands. May those arms of RanganAtha grant me a fearless existence!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

It is fascinating to enjoy how Swamy Desikan describes the powerful arms of the Lord in the 7th sLOkam of SrI Bhagavat dhyAna sOpAnam. He has been clearly influenced by Bhattar's idea of an elephant being tied up to a vicitra yantram of the mighty arms of the Lord. Bhattar says that the female elephant of Mahaa Lakshmi is tied to that vicitra yantram. Swamy Desikan states that his mind is tied to that vicitra yantram / kattu taRi (citram Aalana yantram).

SLOKAM 106

प्रतिजलधितो वेलाशय्यां विभीषणकौतुकात्

पुनरिव पुरस्कर्तुं श्रीरङ्गिणः फणिपुङ्गवे ।

समुपदधतः कञ्चित्कञ्चित्प्रसारयतो भुज-

द्वयमपि सदा दानश्रद्धालु दीर्घमुपास्महे ॥

ப்ரதி ஜலதித: வேலாசய்யாம் விபீஷண கௌதுகாத்

புந: இவ புரஸ்கர்த்தும் ஸ்ரீரங்கிண: பணி புங்கவே |

ஸமுபததத: கஞ்சித் கஞ்சித் ப்ரஸாரயத: புஜ

த்வயம் அபி ஸதா தாந ஸ்ரத்தாளு தீர்க்கம் உபாஸ்மஹே ||

prati jaladhita: velaaSayyAm vibheeshaNa kautukaat

puna: iva puraskartum SrIrangiNa: phaNipungave |

samupadadhata: kancit kancit prasArayata: buja

dvayam api sadA dAna SraddhaLu deergham upAsmahe ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருக்கரங்களை வர்ணிக்கிறார்) முன்பு கடற்கரையில் சயனித்தருளிய நிலைமை, விபீஷணனின் ஆவல் காரணமாக பெரியபெருமானுக்கு மீண்டும் நினைவுக்கு வந்தது போலும். அதனாலேயே ஆதிசேஷன் மீது, தன்னுடைய ஒரு திருக்கரத்தை மடித்துத் தலையணையாக வைத்துக்கொண்டும், மற்றொரு திருக்கரத்தை நீட்டியபடியும் சயனித்துள்ளான். மிகவும் நீண்டதும், தானம் செய்வதையே குறிக்கோளாகக் கொண்டதும் ஆகிய பெரியபெருமானின் இரண்டு திருக்கரங்களையும் நாம் எப்போதும் சிந்திப்போமாக.

SrI darbhasayana raman

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord's pose recalls to our mind His state on reclining on the sea-shore to bring the Ocean-King to terms. Perhaps Vibheeshana desired to enjoy that pose again in His Form at Sreerangam. Hence the Lord has used one hand as a pillow on the AdisEsha; His other hand is kept in a lengthened manner on his knee. Its enthusiasm to grant boons to seekers is implied in its configuration this way. May we contemplate on the two arms!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In this sLOkam, Bhattar is reminded of Darbha Sayana Raaman as he stands before Lord RanganAthan and thinks that the Lord at Srirangam is resting in that posture with one hand serving as pillow and the other hand is extended all the way to His knees just as He gave the sevai to VibhIshaNan on the shores of the Ocean. He is "akhila bhuvana prArTanA pArijAtam" in the words of Swamy Desikan. He enjoys the adbhuta sevai of the hands of the Lord of Srirangam in the 7th sLOkam of SrI Bhagavat dhyAna sOPanam following the path of Bhattar:

एकं लीलोपहितमितरं बाहुमाजानुलम्बं

प्राप्ता रङ्गे शयितुरखिल प्रार्थना पारिजातम् ।

yEkam leelOpahitam itaram bAhum AjAnulambam

prAptA rangE Sayitu: akhila prArthanA pArijAtam |

The right hand is placed under the head as a pillow in a sporting manner and the left hand is extended down to His knees in the sayanam posture. Swamy Desikan states that his mind has become rapturous (wild) at this exhilarating sight and is held in place tightly by the ropes of light emanating from the gems enmeshed in the AbharaNams of the Lord just as an elephant is held in place by a vicitra yantram that holds a wild elephant in place after being captured.

Swamy Desikan compares his mind to a female elephant (mE cintA hastinee) that is bound tightly with the ropes (rays associated with the gems) to a vicitra yantram (mE cintA hastinee bhUshaNAnAm raSmibhi: druDha niyamiTA citram Alana yantram anubhavati). Fascinating indeed is the anubhavam of the two AchAryAs invoking the elephant imagery.

SLOKAM 107

कुसुमभरालसौ स्फटिकवेदिशयौ विटपा-

वमरतरोः परं परिहसन् पृथु रङ्गभुजः ।

बहुमणिमुद्रिकाकनककङ्कणदोर्वलयैः

किसलयि दोर्द्वयं फणिनि निर्भरसुप्तमिमः ॥

குஸூமபர அலஸௌ ஸ்ப்படிக வேதி ஸயௌ விடபௌ

அமரதரோ: பரம் பரிஹஸந் ப்ருது ரங்கபுஜ: |

பஹு மணி முத்ரிகா கநக கங்கண தோர்வலயை:

கிஸலயி தோர்த்வயம் பணிநி நிர்பரஸூப்தம் இம: ||

kusumabhara alasau sphaTika vediSayau viTapau

amaratarO: param parihasan prthu rangabhuj: |

bahu maNi mudriKA kanaka kankaNa dOrvalayai:

kisalayi dOrdvayam phaNini nirbharasuptam ima: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருப்புஜங்களை வர்ணிக்கிறார்) தேவலோகத்தில் உள்ள கற்பகக் கிளைகள், மலர்களால் நிரப்பப்பட்டு, அங்குள்ள ஸ்படிக மணிகளின் மீது சாய்ந்தபடி உள்ளன. இவற்றைப் பரிசாசம் செய்யும் விதமாக உள்ளது எது தெரியுமா? ஸ்படிக மணிக்கு மேலான ஆதிசேஷனின் திருமேனியில் சாய்ந்துள்ளது, கற்பக மலர்களை விட மிகவும் உயர்ந்த இரத்தினக்கற்கள் பல பதிக்கப்பட்ட, பொன்மயமான கைவளை, தோள்வளை சூடியுள்ளது, அந்தக் கற்பக மரத்தின் கிளைகளைக் காட்டிலும் பருத்து உள்ளது - இது எது என்றால் - பெரியபெருமானின் இரண்டு புஜங்களாகும். அந்தப் புஜங்களை நாம்

அண்டி நிற்போமாக.

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord's arms are stout, like two branches of the Kalpaka tree. The arms are adorned with gem-studded rings, bangles, armlets etc., the branches have flowers at their ends, even as the arms have tender fingers at their ends. The Lord rests on gem-rich AdisEsha like the Kalpaka tree bending over a crystal-made foundation near by. The Lord does not lie like this by reason of any weariness or weight; He rather sleeps listlessly, being free of every burden. May His arms prove our refuge!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

The Lord's hands are very important in that they signal abhayam for AsrithAs and grant the boons that one desires (Varada hastam). The right hand shows His sacred feet as the refuge for the SamsAris. The Hands hold weapons to protect His BhakthAs. There are many auspicious acts that the Lord's hands do. Therefore, there is no wonder that Bhattar devotes another sLOkam to celebrate the Vaibhavam of the Lord's hands. Here, Bhattar compares them to the two branches of the boon-granting Kalpaka tree. Bhattar seeks the protection of those two powerful arms of the Lord.

SLOKAM 108

मद्रक्षाव्रतकौतुके सुकटके विक्रान्तकर्णेजपे

शाङ्ग्याकिणकर्कशिम्नि सुमनस्त्रङ्मोहने मादवे ।

दोर्द्वन्द्वं बहुशः प्रलोभ्य कमलालीलोपधानं भवत्

तच्चित्रालकमुद्रितं विजयते श्रीरङ्गसंसङ्गिनः ॥

மத் ரக்ஷாவ்ரத கௌதுகே ஸுகடகே விக்ராந்தி கர்ணே ஜபே

ஸார்ங்க ஜ்யாகிண கர்க்க ஸிம்நி ஸுமந: ஸ்ரங் மோஹநே மார்த்தவே |

தோர்த்வந்த்வம் பஹுஸ: ப்ரலோப்ய கமலா லீலா உபதாநம் பவத்

தத் சித்ர அலக முத்ரிதம் விஜயதே ஸ்ரீரங்க ஸம்ஸங்கிந: ||

mat rakshAvrata kautuke sukaTake vikrAnti karNe jape

Sarnga jyAkiNa karka Simni sumana: srangmohane mArdave |

dOrdvandvam bahuSa: pralObhya kamalA leela upadhAnam bhavat

tat citra alaka mudritam vijayate SrIranga samsangina: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருக்கரங்களைக் கூறுகிறார்) என்னைக் காப்பது என்னும் விரதம் பூண்ட பெரியபெருமான், அதற்காகவே தனது திருக்கரத்தில் ஸூத்ர கங்கணம் அணிந்துள்ளான். அவனது திருக்கரத்தில் ஸார்ங்கம் என்னும் வில்லின் தழும்புகள் காணப்படுகின்றன. அவனது திருக்கரத்தைக் காணும்போது மலர்மாலையோ என்று ஜயம் கொள்ளும்படியாக உள்ளது. இப்படியாக அவனது இளமையில் மயங்கி நிற்கும் ஸ்ரீரங்கநாச்சியாருக்கு, அவனது திருக்கரங்கள் தலையணையாக உள்ளது. அவ்விதம் அவள் அவனது திருக்கரத்தில் சாய்ந்துள்ளபோது, அவனது கூந்தலால் அந்தக் கைகளில்

அடையாளங்கள் இடப்படுகின்றன. இப்படியாக பெரியபெருமானின் இரண்டு திருக்கரங்களும் சிறப்பாக உள்ளன.

COMMENTS BY DR.VNV

The two arms of Lord RanganAtha shine victorious - they being lovingly used by MahAlakshmi, as a sort of pillow and the arms are found marked by the locks of the hair of the Lady.

Naturally she has a preference to the arms of the Lord for the reasons:

1. Lord has taken a vow to offer permanent protection to their son, namely, myself and as a symbol, wears on His wrist a KankaNa-bracelet.
2. His wrist bears the scars of His having wielded the SArnga (bow) and borne testimony for His Valour.
3. His arms are so tender as to be mistaken for a garland.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar's mind continues to hover around the powerful arms with the welt from drawing the chord of the bow named Saarngam (*karNe jape Saarnga jyAKiNa: karka Simni*). Bhattar notices the Lord wearing a KankaNam on His wrist and interprets it to mean that it is being adorned by Him to announce His vratham to protect him (*madrakshA vrata kautukE sukaTakE vikrAnti*). Bhattar visualizes the Lord's hand serving as the comforting pillow for Sriranga Naayaki to rest Her head and the marks of Her aLaka bhAram (tresses of hair) are seen on His arm (*kamalA leelA upAdhanam bhavat tat citra alaka mudritam*). Such powerful arms are so tender that they are mistaken to be a soft flower garland. The mystery of the two arms of the Lord is saluted here:

- The right hand is resting under His head as a pillow (*upadhAnam*); that hand is touching His crown to hint at His SarveSvaratvam
- The left hand is stretching towards His left knee to point out that His

sacred feet is the chief gathy for those, who desire Moksham. Thus shine the two arms of the Lord Srirangam. This thought will be elaborated in the 110th sIOkam.

The victorious arms- namperumal in ellakkarai mandapam

thanks SrI Murali bhattar

SLOKAM 109

भवार्तानां वक्त्रामृतसरसि मार्गं दिशदिव

स्वयं वक्त्रेणेदं वरदमिति सन्दर्शितमिव ।

कराम्भोजं पङ्केरुहवनरुषा पाटलमिव

श्रयामि श्रीरङ्गशयितुरुपधानीकृतमहम् ॥

பவ ஆர்தாநாம் வக்த்ர அம்ருத ஸரஸி மார்க்கம் திசுத் இவ

ஸ்வயம் வக்த்ரேண இதம் வரதம் இதி ஸந்தர்சிதம் இவ |

கர அம்போஜம் பங்கேருஹ வநருஷா பாடலம் இவ

ஸ்ரயாமி ஸ்ரீரங்கே ஸயிது: உபதாநீக்ருதம் அஹம் ||

bhavArtAnAm vaktra amrta sarasi mArgam diSat iva

svayam vaktreNa idam varadam iti sandarSitam iva |

kara ambhOjam pankeruha vanarushA paaTalam iva

SryAmi SrIrange Sayitu: upadhAneekrtam aham ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் வலது திருக்கரத்தைக் கூறுகிறார்) ஸம்ஸாரத்தில் இழிந்து மிகவும் கொதித்தபடி உள்ளவர்களின் வேதனை தீர்க்கும் அமிர்த தடாகமாக பெரியபெருமானின் திருமுகம் உள்ளது. அந்தக் குளத்தை அடையும் வழியைக் காண்பிப்பது போன்று பெரியபெருமானின் வலது திருக்கரம் உள்ளது, இந்தத் திருக்கரமே அனைத்து வரன்களையும் அளிக்கவல்லது என்று அவனது திருமுகமே சுட்டிக் காண்பிப்பது போன்று உள்ளது. தாமரைக்காடு ஒன்றின் மீது உண்டான சீற்றத்தின் காரணமாக சிவப்பது போன்று, அது போன்று சிவந்துள்ளது. இப்படியாக பெரியபெருமானுக்குத் தலையணையாக உள்ள

தாமரை போன்ற வலது திருக்கரத்தை நான் பற்றுகிறேன்.

விளக்கம்

இன்கு தாமரைக்காட்டின் மீது கொண்ட சீற்றம் என்பது என்ன? நம்மாழ்வார் திருவாய்மொழியில் - கட்டுரைக்கில் தாமரை நின் கண் பாதம் கை ஒவ்வா - என்னதான் உவமையாகக் கூறினாலும் உனது திருக்கண்கள், திருவடிகள், திருக்கரங்கள் ஆகியவற்றின் முன்பாகத் தாமரை நிற்க இயலாது - என்றார். இதனைக் கேட்ட பின்னராவது தாமரை மலர்கள் வெட்கம் கொண்டு, தண்ணீரின் உள்ளேயே இருக்க வேண்டும் அல்லவா? ஆனால், அப்படியும் அவை தங்கள் தலையை வெளியே காண்பிக்கின்றனவே என்ற கோபம் பெரியபெருமானின் திருக்கரத்திற்கு உண்டானது என்று கருத்து.

COMMENTS BY DR.VNV

- The right arm that serves as a pillow to lay the head and face on, implies by its fingers that the pond of nectar that offers relief to the samsAra-sufferers is in that direction, i.e. the face of the Lord.
- The face (and eyes) for their part indicate that this hand is the abhaya-hastha, offering protection to all seekers.
- The palm is red; yes, out of righteous anger. The anger arises from the lotuses which were distinctly defeated by the hand's beauty had dared to raise their heads over the water surface.
- This hand - the one corresponding to the abhaya-hastha of Namperumal - is my sure refuge.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar is overpowered by the multiple levels of symbolism represented by the Lord's arms and continues his eulogy of them in this sLOkam. The relationships between the right arm, the right palm, the Lord's face and His eyes are revealed here. The symbolism of abhaya hastam is brought out beautifully and the reason is advanced to explain why the Lord's right palm is red in hue as

though it is angry over some thing. Bhattar seeks that right arm serving as His pillow as his refuge.

SLOKAM 110

கிரீடம் श्रीरङ्गेशयितुरुपधानीकृतभुजः

विधीशाधीशत्वाद्धटत इति संस्पृश्य वदति ।

निहीनानां मुख्यं शरणमिति बाहुस्तदितरः

स्फटं ब्रूते पादाम्बुजयुगळमाजानुनिहितः ॥

கிரீடம் ஸ்ரீரங்கேசயிது: உபதாநீக்ருத புஜ:

விதி ஈசு அதீசுத்வாத் கடத இதி ஸம்ஸப்ருஸ்ய வததி |

நிஹீநாநாம் முக்யம் ஸரணம் இதி பாஹு: ததிதர:

ஸ்ப்டம் ப்ருதே பாதாம்புஜ யுகளம் ஆஜானு நிஹித: ||

kireeTam SrIrangeSayitu: upadhAneekrta bhuja:

vidhi eeSa adheeSatvAt ghaTata iti samsprSya vadati |

niheenAnAm mukhyam SaraNam iti bAhu: taditara:

sphuTam brUte pAdAmbuja yugaLam AjAnu nihita: ||

பொருள்

(இரண்டு திருக்கரங்களை மீண்டும் கூறுகிறார்) பெரியபெருமாளின் தலையணை போன்று வலது திருக்கரமானது உள்ளது. அந்தத் திருக்கரம் அவனது திருமுடியைத் தொட்டுக் காண்பித்து - ப்ரம்மன், ருத்ரன் முதலானோருக்கு இவனே தலைவனாக உள்ளதால், இந்தக் க்ரீடம் இவனுக்கு எத்தனை பொருத்தமாக உள்ளது - என்று கூறுவது போன்று உள்ளது. அவனது மற்றொரு திருக்கரமானது முழந்தாள்கள்வரை நீண்டுள்ளன. அந்தத் திருக்கரம் அவனது தாமரை போன்ற திருவடியினைத் தொட்டுக் காண்பித்து - தாழ்ந்தவர்களின் புகலிடம் இதுவே - என்று கூறுவது போல் உள்ளது.

COMMENTS BY DR.VNV

There is an adage that gestures could convey the concealed thoughts of the heart. Accordingly, the Lord RanganAtha keeps His right arm - as a pillow for our sight, but actually to point at the Crown, the insignia of His Superlordship. The hand appears to tell us: "the crown well befits Him, the Lord over Brahma and Siva." The left hand, on the other hand, extends to the knee-joint pointing to the feet, so as to suggestively say, "For the lowliest too, these are important; they are sure refuge!"

upadhane kruta bhujam

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

One of the two arms of Lord RanganAtha is revered as **upadhAnee kruta bhujam** or the One used as the pillow for His head. The other is known as **AjAnu nihita hastam** or the One extending up to His knee. Each of the two arms has their own symbolism. The arm serving as pillow is pointing towards His crown to

affirm that He is the indisputable SarveSvaran and ubhaya VibhUthi Naathan. The other arm instructs the lowly and the fallen to seek the refuge of His sacred feet as the means and goal for sathgathi.

SLOKAM 111

मलयजशशिलिप्तं मालतीदामतल्पं

सुमणिसरवितानं कौस्तुभस्वस्तिदीपम् ।

दनुजवृषविषाणोल्लेखचित्रं च लक्ष्मी-

ललितगृहमुपासे रङ्गसर्वसहोरः ॥

மலயஜ ஸலி லிப்தம் மாலதி தாம தல்பம்

ஸுமணி ஸரவிதாநம் கௌஸ்துப ஸ்வஸ்தி தீபம் |

தனுஜ வ்ருஷ விஷாண உல்லேக சித்ரம் ச லக்ஷ்மீ

லலித க்ருஹம் உபாஸே ரங்கஸர்வம்ஸஹ உர: ||

malaya SaSi liptam mAlati dAma talpam

sumaNi saravitAnam kaustubha svasti deepam |

danuja vrsha vishaaNa ullekha citram ca lashmee

lalita grham upAse rangasarvamsaha ura: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருமார்பைக் கூறுகிறார்) சந்தனம் மற்றும் பச்சைக்கற்பூரம் கொண்டு பூசப்பட்டது, மாலதி மலர்மாலை இதன் மீது படுக்கை போன்று விரிக்கப்பட்டுள்ளது, உயர்ந்த இரத்தினக்கற்கள் மாலையாகக் கோர்த்துக் கட்டப்பட்ட மேற்கூரை கொண்டது, கௌஸ்துபம் என்னும் மங்களகரமான தீபம் ஏற்றப்பட்டது, அசுரர்களின் எருதுகளுடைய கொம்புகளின் அடையாளங்களை ரேகைகள் போன்று உடையது, ஸ்ரீரங்கநாச்சியார் ஸயனிக்கும் இடமாக உள்ளது - இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமானின் திருமார்பை நான் உபாஸிக்கிறேன்.

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord's chest proves to be a fine sport-room-cum-bed-room for MahAlakshmi. It has the finest sandal paste and karpooora fragrance to pervade the site pleasingly. The Queen has a couch of Maalathi (Mullai) flower-garlands, namely, those the Lord has adorned. A fine canopy in the form of laces of finest gems is provided when the Lord adorns them. The proverbial Kousthubha gem - representing a JeevAthma, a son of the Queen - holds a lighted lamp, as it were. What about a backdrop lovely in the fitness of things? Yes, the streaks, carved on the chest from the fight with asuras, when the horns of the bulls, that asuras were, would have made indelible marks of scars, provide an impressive back-screen, that Lakshmi respects (as Seetha did in Ramayana). I contemplate on this seat of MahAlakshmi in the chest of the Lord!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Now, Bhattar shifts his attention from the arms to the space between them (Vakshasthalam/ThirumArbu). Overtaken by the multitude of Mangalams found in the Lord's chest region, Bhattar gives us a rapturous description. The chest of the Lord is the sporting palace of Lakshmi and is painted with sandal paste and Pacchai Karpooram. There is a couch made of garlands of Mullai flowers there. The gem necklaces of the Lord serve as a lace canopy for that couch and the KausthubhA gem illuminates the chest in its role as a MangaLa dheepam. The chest of the Lord is also adorned with scars, which are momentos of His many victorious fights with the asurAs. "These scars are like sculptures in the form of deep etchings carved out by chisels namely the horns of bulls in the form of demons".

She is on His vakshasthalam-thayar on navarathri second day

thanks SrI Murali-bhattar

SLOKAM 112

हारस्फारितफेनं अंशुलहरीमालद्धि मुक्ताफल-

श्रेणीशीकरदुर्दिनं तत इतो व्याकीर्णरत्नोत्करम् ।

आविःकौस्तुभलक्ष्मि रङ्गवसतेर्निस्सीमभूमाद्भुतं

वक्षो मन्दरमथ्यमानजलघिश्वाघं विलोकेमहि ॥

ஹார ஸ்பாரித பேநம் அம்ஸு லஹரீ மாலர்த்தி முக்தாபல

ஸ்ரேணீ ஸீகர துர்த்திநம் தத இதோ வ்யாகீர்ண ரத்ந உத்கரம் |

ஆவி:கௌஸ்துப லக்ஷ்மி ரங்கவஸதே: நிஸ்ஸீமபூம அத்புதம்

வக்ஷ: மந்த்ர மத்ய மாநஜலதி ஸ்லாகம் விலோகேமஹி ||

hAra sphAritaphenam amSu lahari mAlarddhi muktAphala-

SreNiSeekara durdinam tata ito vyAkeerNa ratna utkaram |

Avi:kaustubhalakshmi rangavasate: niseemabhuma adbhutam

vaksha: mantra mathya mAnajalati SlAgham vilOkemahi ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருமார்பைக் கூறுகிறார்) முத்து மாலைகள் என்னும் வெண்மையான நூரைகளை உடையது, காந்திகள் என்னும் அலையானது வீசியபடி உள்ளது, முத்துக்கள் ஆங்காங்கே நீர்த்துளிகள் போன்று காணப்படுகின்றன, எங்கு பார்த்தாலும் இரத்தினக்கற்கள் சிதறியபடி உள்ளன, கௌஸ்துப மணியும், பெரியபிராட்டியும் தோன்றும் இடமாக உள்ளது, அளவிட இயலாத பெருமைகள் காரணமாக அற்புதமாக உள்ளது, மந்த்ர மலையால் கடையப்பெற்ற திருப்பாற்கடல் போன்றுள்ளது - இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமானின் திருமார்பை நாம் வணங்குவோமாக.

விளக்கம்

இங்கு திருபாற்கடலின் பல தன்மைகளை பெரியபெருமாளின் திருமார்பிற்கு ஒப்புமையாகக் கூறுகிறார். கடலில் உள்ள வெண்மை போன்று, இவன் மீது உள்ள முத்து மாலைகளைக் கூறினார். கடலில் நீர்த்துளிகள் சாரலாக வீசுவது போன்று, இவன் மீது முத்துக்கள் உள்ளன. கடலில் இரத்தினங்கள் கிட்டுவது போன்று, இவன் திருமார்பில் இரத்தினக்கற்கள் பரவலாக உள்ளன. திருப்பாற்கடலில் கௌஸ்துபமும், மஹாலக்ஷ்மியும் தோன்றியது போன்று, இவன் திருமார்பிலும் காணலாம். திருப்பாற்கடல் எவ்விதம் எல்லையற்றதாக உள்ளதோ, அது போன்று இவன் திருமார்பும் பரந்து உள்ளது.

COMMENTS BY DR.VNV

We are privileged to witness in the broad chest of the Lord the scenery of the Milky-Ocean being churned - as happened once long ago. Frothing is manifested by rows of pearl-garlands, blue waves emanate as rays from the blue body of the Lord, and swirls of drops of water have taken the garb of strings of pearls. Gems of a wide variety then sprung forth. Now we see the same variety of gems in the Lord's ornaments. The Kausthubha MaNi and MahAlakshmi are very much there. Wonderful Majesty is the Lord's Chest. May we contemplate on it in that form of churned-up ocean!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhatar focuses on the Vaibhavam of the Vakshasthalam of the Lord in this and the next sLOkam. He enjoys the scene that he sees there as a reenactment of the events that happened during the churning of the milky ocean to bring out the nectar for the DevAs and gem among women, MahA Lakshmi for Himself. He invites us to enjoy the entities seen on the Lord's chest that reminds him of the scenario at the Milky Ocean during amrutha mathanam. There were the froth and foam from the vigorous churning. That froth (phenam) is seen now as the necklace of pearls on the Lord's chest. The many gems that arose from the churning including the great Kausthubham are seen on the chest of the Lord. Mahaa Lakshmi who incarnated as the daughter of the Milky Ocean is seen now on the Lord's chest. Based on the identification of the many entities linked with

the amrutha mathanam, Bhattar asks us to enjoy the Lord's chest as a veritable Milky Ocean and the events that happened there a long time ago. Bhattar asks us to imagine the Chest of the Lord as the Milky Ocean that was churned.

SLOKAM 113

वक्षः स्थल्यां तुलसिकमलाकौस्तुभैर्वैजयन्ती

सर्वेशत्वं कथयतितरां रङ्गधाम्नस्तदास्ताम् ।

कूर्मव्याघ्रीनखपरिमिलत्पञ्चहेती यशोदा-

नद्धा मौग्ध्याभरणमधिकं नस्समाधिं धिनोति ॥

வக்சு: ஸ்தல்யாம் துளஸி கமலா கௌஸ்துபை: வைஜயந்தீ

ஸர்வ ஈசத்வம் கதயதி தராம் ரங்கதாம்ந: தத் ஆஸ்தாம் |

கூர்மவ்யாக்ரீ நக பரிமிலத் பஞ்சஹேதீ யஸோதா

நத்தா மௌக்த்ய ஆபரணம் அதிகம் ந: ஸமாதிம் தினோதி ||

vaksha: sthalyAm tuLasi kamalA kaustubhai: vaijayantee

sarva eeSatvam kathayati tarAm rangadhAmna: tat AstAm |

koormavyAhghree nakha parimliat pancaheti yaSoda

naddhA maugdhya AbhraNam adhikam na: samAdhim dhinoti ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருமார்பை மேலும் அனுபவிக்கிறார்) பெரியபெருமானின் பரந்த திருமார்பில் துளசி மாலைகள், ஸ்ரீரங்கநாச்சியார், கௌஸ்துபம் ஆகியவற்றுடன் அழகிய வைஜயந்தீ என்னும் வனமாலை உள்ளது. இந்த மாலை - இவனே அனைவருக்கும் ஈஸ்வரன் - என்று பறை சாற்றுவது போன்றுள்ளது. யசோதையால் கண்ணன் கழுத்தில் கட்டப்பட்ட ஆமைநகம், புலிநகம் ஆகியவற்றுடன் சேர்க்கப்பட்ட பஞ்சாயுத ஆபரணம் அழகாக விளங்குகிறது. அந்த ஆபரணம் நம்மை மேலும் மகிழும்படிச் செய்கிறது.

COMMENTS BY DR.VNV

When we concentrate on the Lord's chest, which is famous as the home of MahAlakshmi, we see Tulasi, MahAlakshmi, and Kousthubha gem. These are all evidence to prove that He is the Superlord. As if they were inadequate, the Vaijyanthee (VanamAla) is there to proclaim that He is the Lord of the whole Universe. But then let them all remain here. We have to refer to one more important aspect.

He wears a necklace of tortoise nail, tiger nail and with the five weapons of the Lord - these are generally popular with the commonality of the land. They were applied to the Baby Krishna by His foster-mother, YaSoda. And He being the very embodiment of soulabhya, we get a re-assuring satisfaction and consolation on reviewing the constituents of his chest?

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In the chest of Lord RanganAtha are Tulasi maalai, Vaijyanthi Maalai, Kausthubham and Mahaa Lakshmi. All of these insignia indicate the Lord's Parathvam (the Supremacy among all gods). Bhattar says that we can leave them aside for a moment since there are other things there (nail of the tiger and that of the Tortoise used by YasOdha PirAtti to adorn her darling infant). Bhattar indicates his preference to those AabharaNams used by YasOdha to adorn her child. Bhattar suggests that the Pathakkams containing the nails of tortoise and tiger makes us enjoy the Lord as Sarva Soulabhyan (easy of access to one and all) instead of the AsrithALs Fearing to approach Him because of His SarveSvarathvam (Supremacy as Para Brahmam) .

Swamy Desikan has been inspired perhaps from this sLOkam in His salutations to the Vakshasthalam of the Lord of Srirangam. The sixth sLOkam of Sri Bhagavat dyAna SopAnam salutes the Chest of the Lord:

श्रीवत्सेन प्रथित विभवं श्रीपदन्यास धन्यं

मध्यं बाह्वोर्मणिवर रुचा रञ्जितं रङ्गधाम्नः ।

सान्द्रच्छायं तरुण तुलसी चित्रया वैजयन्त्या

सन्तापं मे शमयति धियश्चन्द्रिकोदार हारम् ॥

SrIvatsEnan prathita vibhavam SrIpadanyAsa dhanyam

madhyam bAhvOr-maNivara rucA ranjitam rangadhAmna:|

sAndracchAyAm taruNa tuLasee citrayA VaijayntyA

santApam mE Samayati dhiyaScandrikOdAra hAram ||

The mole Srivatsam, the Piratti's Paadam, the Kausthubha ratnam, the tender TuLasi and colorful Vaijyanthi maalai as well peral necklaces of exquisite beauty are found in the Vakshasthalam of the Lord. Swamy Desikan invokes the power of these Vasthus dear to the Lord to destroy His samsAric Taapam.

In another stOtram (acyuta Satakam), Sri Venkata Naayaki describes with affection the Lord's Vakshasthalam and its Vaibhavam:

माहात्म्यं तव महितं माङ्गलिकं तुळसी कौस्तुभ प्रमुखाणाम् ।

अच्युत स्थिरवनमालं वत्सं दर्शयति लक्ष्मीलक्षण सुभगम् ॥

mAhAtmyam tava mahitam mAngaLeekam

tuLasee Kaustubha pramukhANaam |

acyuta sthiravanamAlAm vatsam

darSayati lakshmee lakshaNa subhagam || (SrI acyuta Satakam - Slokam 36)

Swamy Desikan points out that the Lord's chest attains a special glorified status because of the presence of MahA Lakshmi and the mole, SrIvathsam.

The TuLasee garland and the gem Kausthubham attain their elevated status by being associated with Your Chest. The Vaijyanthi maalai holds on firmly to Your noble chest to retain its majesty. With the presence of all of these features, those who worship You recognize Your SarveSvarathvam readily.

SLOKAM 114

कियान् भरो मम जगदण्डमण्डलीति

अतृप्तितः कृशितमिवोदरं विभोः ।

रिरक्षिषोचितजगतीपरम्परां

परामिव प्रथयति नाभिपङ्कजम् ॥

கியாந் பர: மம ஜகத் அண்ட மண்டலீ இதி

அத்ருப்தித: க்ருஸிதம் இவ உதரம் விபோ: |

ரிரக்ஷிஷா உசித ஜகதீ பரம்பராம்

பராம் இவ ப்ரதயதி நாபி பங்கஜம் ||

kiyAn bhara: mama jagat aNDa maNDalee iti

atrpttita: krSitam iva udaram vibhO: |

rirakshishA ucita jagatee paramparAm

parAm iva prathayati nAbhi pankajam ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருவயிற்றையும், திருநாபிக் கமலத்தையும் கூறுகிறார்) ப்ரளயத்தின்போது அனைத்து அண்டங்களையும் பாதுகாப்பாக எனது வயிற்றில் வைத்திருந்ததால், எத்தனை பாரமாக இருந்தது - என்று பெரியபெருமானின் திருவயிறு மனக்குறை கொண்டுள்ளது போன்று, இளைத்துக் காணப்படுகிறது. அதனை உணர்ந்த அவனது திருநாபியானது, தான் ஸ்ருஷ்டி காலத்தில் அனைத்து உலகையும் மீண்டும் படைக்க இருந்த விதத்தை நினைவூட்டி அவனை மகிழவைக்கிறது.

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord's belly appears slim and tiny - as it should be in the case of a Great Personage. However, it strikes one that the Lord's discontent in the matter of having no more protectable population has made His belly lean like this. It is common knowledge that grief, dissatisfaction, anxiety etc, will emaciate a man. As if to compensate for this and to enlarge the population so that the Lord will have plenty to swallow and protect (!), the navel-lotus grows healthily and robustly to proliferate the progeny and population!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Sri Vedantha Desikan's salutation of the stomach of the Lord (35th sLOkam of SrI DevanAyaka PancaaSat) echoes the thoughts of Bhattar on the belly of Lord RanganAtha. Swamy Desikan's sLOkam is as follows:

विश्वं निगीर्यं विबुधेश्वर जातकार्श्यं

मध्यं वलित्रय विभाव्य जगद्विभागम् ।

आमोदि नाभिनलिनस्थ विरिञ्च भृङ्गम्

आकल्पयत्युदरबन्ध इवाशयो मे ॥

viSvam nigeerya VibudheSvara jAtakArSyam

madhyam valitraya vibhAvya jagat vibhAgam |

AmOdi nAbhi naLinastha virinca brngam

Akalpayat udarabandha ivASayO mE ||

Here Swami Desikan echoes the thoughts of Bhattar: Oh DevanAtha! You

devour the three worlds during the time of the big deluge (MahA PraLayam) for safety's sake. The three folds in Your stomach appear to be the effect of the presence of those three worlds. Even after holding the contents of the three worlds, Your stomach still looks lean. You seem to have the spatial capacity to hold more. When one looks at Brahma Devan sitting on a fragrant lotus arising out of Your navel, He looks like a little bee hanging on there to remind You that there is nothing to worry about since more creation will come to be and there will be more opportunities to hold and protect.

SLOKAM 115

त्रिविधचिदचिद्बुन्दं तुन्दावलम्बिलित्रयं

विगणयदिवैश्वर्यं व्याख्याति रङ्गमहेशितुः ।

प्रणतवशतां ब्रूते दामोदरत्वकरः किणः

तदुभयगुणाकृष्टं पट्टं किलोदरबन्धनम् ॥

த்ரிவித சித் அசித் ப்ருந்தம் துந்த அவலம்பி வலித்ரயம்

விகணயத் இவ ஐஸ்வர்யம் வ்யாக்யாதி ரங்கமஹேஸிது: |

ப்ரணத வஸதாம் ப்ருதே தாமோதரத்வ கர: கிண:

தத் உபயகுண ஆக்ருஷ்டம் பட்டம் கில உதரபந்தநம் ||

trividha cit acit brndam tunda avalambi valitrayam

vikaNayat iva aiSvaryam vyAkhyAti rangamaheSitu: |

praNata vaSatAm brUte dAmOdaratva kara: kiNa:

tat ubhayaguNa AkrshTam paTTam kila udarabandhanam ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருவயிற்றில் உள்ள முன்று மடிப்புகளைக் கூறுகிறார்) பெரியபெருமானின் திருவயிற்றில் உள்ள முன்று மடிப்புகள் சேதன அசேதனங்கள் என்னும் முன்று ஐஸ்வர்யங்களைக் கூறுவதாக உள்ளது (சேதனங்கள் முன்று = பத்தர், முக்தர், நித்யர். அசேதனங்கள் முன்று = மிஸ்ரஸத்வம், ஸத்வஸூந்யம், ஸூத்தஸத்வம்). அந்தத் தழும்புகள் தாமோதரனாக யசோதையிடம் கட்டப்பட்டு நின்றதை உணர்த்துகின்றன (அந்தக் கயிற்றின் தழும்புகள் என்று கருத்து). இதன் மூலம் தான் தன்னிடம் அன்புடன் உள்ளவர்களுக்கு வசப்பட்டவன் என்பதை உணர்த்துவதாக உள்ளது. இந்த இரண்டு தன்மைகளும்

பெரியபெருமானின் பரத்வம் மற்றும் ஸௌலப்யத்தை உணர்த்துவதாக உள்ளன. இந்த இரண்டு குணங்களுக்கும் கட்டப்பட்ட பட்டம் போன்று, அந்தத் திருவயிற்றில் கட்டப்பட்ட உதரபந்தனம் என்னும் ஆபரணம் உள்ளது.

COMMENTS BY DR.VNV

Lord RanganAtha has three wrinkles in the belly - probably as evidence for suzerainty He wields over three categories of souls (Baddha, Muktha and Nithya) and three categories of insentient (mixed sattva, lack of sattva and pure sattva). He also exhibits a mark of having been bound by a rope that gave Him the name DAmOdharA. The two marks serve as a kind of label for His twin-qualities, Parathva and Soulabhya - for which He wears the ornament, udharabandham .

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

The Moolavar at Srirangam has three welt marks from the ropes with which YasOdha tied the child krishNa to a husking pestle. He got His name as DaamOdharan from that incident, where a simple cowherd woman tied up the mighty sarveSvaran with a small piece of knotted rope. He is Parabrahmam and yet lent Himself to be tied up by His foster Mother to demonstrate His soulabhya (ease of access by one and all). In this incident, Sri DaamOdharA Ranga KrishNan's Parathvam and Soulabhya are revealed to us. The AbharaNam of waist belt (udara bandham) appears like a champion's belt to celebrate His Parathvam and Soulabhya. It is the tradition to consider Moolavar at Srirangam as KrishNan and the uthsavar as Raaman.

SLOKAM 116

त्रयो देवास्तुल्यास्त्रितयमिदमद्वैतमधिकं

त्रिकादस्मात्तत्त्वं परमिति वितर्कान् विघटयन् ।

विभोर्नाभीपद्मो विधिशिवनिदानं भगवतः

तदन्यद्भ्रूभङ्गीपरवदिति सिद्धान्तयति नः ॥

த்ரய: தேவா: துல்யா: த்ரிதயம் இதம் அத்வைதம் அதிகம்

த்ரிகாதஸ்மாத் தத்த்வம் பரம் இதி விதர்க்காந் விகடயந் |

விபோ: நாபீபத்ம: விதிசிவ நிதாநம் பகவத:

தத் அந்யத் ப்ரூ பங்கீ பரவத் இதி ஸித்தாந்தயதி ந: ||

traya: devA: tulyA: tritayam idam advaitam adhikam

trikAdasmAt tattvam param iti vitarkAn vighaTayan |

vibhO: nAbheepadma: vidhiSiva nidAnam bhagavata:

tat anyat bhrUbhangee paravat iti siddhAntayati na: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருநாபிக் கமலத்தைக் கூறுகிறார்) முன்று முர்த்திகளும் (ப்ரம்மன், விஷ்ணு, சிவன்) எந்தவிதமான ஏற்றத்தாழ்வுகளும் இல்லாதவர்கள், ஒரே பெருமையைக் கொண்டவர்கள் என்னும் வாதம், முன்று முர்த்திகளும் வேறுவேறு அல்ல, ஒன்றே என்னும் வாதம், இந்த முன்று முர்த்திகளைக் காட்டிலும் வேறுபட்டதான உயர்ந்த ப்ரஹ்மம் ஒன்று உள்ளது என்னும் வாதம் – இப்படிப்பட்ட விதண்டாவாதங்களை பெரியபெருமானின் திருநாபிக் கமலம் அடியுடன் அழிக்கிறது. இதன் காரணம் என்னவென்றால், இதுவே ப்ரம்மனுக்கும் ருத்ரனுக்கும் வேர்கிழங்கு போன்று உள்ளது. இந்த திருநாபிக் கமலம் –

இவனைத் தவிர்ந்த பொருள்கள் அனைத்தும், இவனது புருவ நெறிப்பிற்கு வசப்பட்டவையே - என்று நமக்குத் தெளிவாகக் காட்டித் தருகிறது.

sadagopan.org

www.srirangapankajam.com

Father of all devAs resting in oonjal

thanks SrI Murali-bhattar

COMMENTS BY DR.VNV

The world is churned with different confusing theories - that the three Moorthis Brahma, Vishnu and Rudhra are equal; that they are identical; that Brahman exists superior to these three, etc., - All these are driven away by the navel-lotus. It generated Brahma, who is the Lord's son; Brahma created Rudhra, who becomes the Lord's grandson. These aspects are vouchsafed to by the lotus springing up from the navel. These dEvas and all else not only cannot claim any sort of Parathva or superiority; all are subordinate and dependant on the brow-beats of the Lord. They (Brahma or Rudhra) have no Parathva but only Bhroobhangi-parathvam ! They accept the brow-beat as Param to them.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

This sLOkam salutes the navel of the Lord from which a lotus (**naabhi Kamalam**) grows out and serves as a house for Brahma dEvan. Brahma creates the Naama Roopa Prapancham following the instructions of His Father, SrI RanganAthan. Rudra is born out of Brahma dEvan. While this is so, there is lot of misleading talk that the trinity (Brahma, VishNu and Sivan) are equal. Others run around hailing the supremacy of Brahma or Sivan over Sriman NaraayaNan. Here, Bhattar points out that Brahma, Rudran and all the dEvAs are subordinates of Sri RanganAthan and the Lord's brow beat controls them and empowers them to perform their assigned duties. The supremacy of the Lord is thus saluted in this sLOkam. In a similar context, Swamy Desikan, who devoted a whole chapter in Srimad Rahasya traya Saaram to the indisputable Supremacy of the Lord (ParadEvatha nature) of Sriman NarAyaNan says:

नाकौकसां प्रथमतामधिकुर्वते ते

नाभीसरोज रजसां परिणाम भेदाः ।

nAkaukasAm prathamam adhikurvate tE

nAbhi sarOja rajasAm pariNama bhEda: |

-- First Paadham of the 36th sLOkam of SrI DevanAyaka PanchAsath

Swamy Desikan states here that the pollens from the lotus arising out of Your (PadmanAbhan's) navel transform into future BrahmAs, RudrAs, IndhrAs and other dEvAs. They congregate and perform ArAdhanam for You as their creator. You protect them against their enemies and get saluted as DevanAtham. Therefore, our Lord is the Para Brahmam with no equal or Superior in all the three worlds. He is indeed the SarveSvaran.

SLOKAM 117

गर्भे कृत्वा गोप्तुमनन्तं जगदन्तः

मज्जद्ब्रह्म्या वाञ्छति साम्यं ननु नाभिः ।

उत्क्षिप्यैतत् प्रेक्षितुमुद्यद्ब्रमिभूयं

नाभीपद्मो रंहति रङ्गायतनाव्धेः ॥

கர்பே க்ருத்வா கோப்தும் அநந்தம் ஜகத் அந்த:

மஜ்ஜத் ப்ரம்யா வாஞ்ச்சதி ஸாம்யம் நனு நாபி: |

உத்க்ஷிப்ய ஏதத் ப்ரேக்ஷிதும் உத்யத் ப்ரமி பூயம்

நாபீபத்ம: ரம்ஹதி ரங்க ஆயதந அப்தே: ||

garbhe krtvA goptum anantam jagat anta:

majjat brahmyA vAnchati sAmyam nanu nAbhi: |

utkshipya yEtat prekshitum udyat bhrami bhUyam

nAbheepadma: ramhati ranga Ayatana abdhe: ||

பொருள்

(திருநாபி மற்றும் திருநாபிக் கமலம் ஆகிய இரண்டையும் அனுபவிக்கிறார்) கடல் போன்றுள்ள பெரியபெருமாளின் திருநாபியானது, அளவற்ற இந்த உலகத்தைத் தன்னுள் அடக்கிக் காப்பதற்காக, உள்நோக்கி இழுக்கின்ற சுழி போன்று உள்ளது. அந்தச் சுழி போன்ற தன்மையை விரும்புவதாகவும் அந்த திருநாபி உள்ளது. இப்படியாக உள்ளடக்கப்பட்ட உலகங்கள் பாதுகாப்பாக உள்ளனவா என்று மேலே நின்று காண்பதற்காக, மேல் நோக்கிக் கிளம்பும் சுழியாக, பெரியபெருமாளின் திருநாபிக் கமலம் உள்ளது.

விளக்கம்

இங்கு பெரியபெருமானின் திருநாபிக் கமலத்தை பட்டர் கூறுவது காண்க. இதே போன்று ஆண்டாளும் - எழு கமலப் பூவழகர் - என்று தன்னுடைய நாச்சியார் திருமொழியில் கூறியதும் காண்க. ஆனால் இன்று பெரியபெருமானின் திருநாபியில் வெளிப்படையாகக் காணும்படி தாமரை இல்லை. இல்லாத ஒரு வஸ்துவைக் குறித்துக் கூற ஆண்டாளும், பட்டரும் துணிந்திருக்க மாட்டனர். இவற்றை வைத்துப் பார்க்கும்போது, பெரியபெருமானின் திருநாபியிலிருந்து திருக்கமலம் போன்ற அமைப்பு இருந்திருக்கவேண்டும். அந்த அமைப்பு காலத்தின் வெள்ளத்தில் மறைந்திருக்கலாம் என்பது அடியேனின் தாழ்மையான அபிப்ராயம். விஷயம் அறிந்தவர்கள் இதனை சற்று ஆராயலாம்.

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord is a vast ocean. A whirlpool is caused in the navel, because of a large material of all worlds is inlaid. The whirlpool is thus an evidence of the Lord's motherly affection. The lotus that rises from the navel exhibits the Lord's desire to lift up all the worlds. That lotus is but a reflection of the whirlpool in the belly, one imagines.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

The deep navel of the Lord is compared to a mighty whirl pool in a vast ocean swirling around safely all the sentient and insentient ones. This is like a Mother gently rocking her infant in the cradle out of her affection. There arises a lotus from that navel (naabhi) to lift up as it were the nAma roopa Prapancham. Andal saluted the Lord as PadmanAbhan in Her NaacchiyaAr Thirumozhi as "yezhu kamala Poovazhakar". The Lotus is rising out of the whirl pool to see if the created universes are safe.

SLOKAM 118

मदमिव मधुकैटभस्य रम्भा-

करभकरीन्द्रकराभिरूप्यदर्पम् ।

स्फुटमिव परिभूय गर्वगुर्वोः

किमुपमिमिमहि रङ्कुञ्जरोर्वोः ॥

மதம் இவ மதுகைடபஸ்ய ரம்பா

கரபகரீந்த்ரகர ஆபிருப்யதர்ப்பம் |

ஸ்ப்புடம் இவ பரிபூய கர்வ குர்வோ:

கிம் உபமிமீமஹி ரங்க குஞ்ஜர ஊர்வோ: ||

madam iva madhukaiTabhasya rambhA

karabhakareendrakara Abhiroopyadarpanam |

spuTam iva paribhUya garva gurvO:

kim upamimeemahi ranga kunjara UrvO: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருத்தொடைகளைக் கூறுகிறார்) மது மற்றும் கைடபர்களின் கொழுப்பை அடக்கியது, வாழைத்தண்டு, கையின் மணிக்கட்டு தொடங்கி சுண்டுவிரல் வரையில் உள்ள பகுதி, யானையின் துதிக்கை போன்றவற்றின் அழகு கொண்டது, இந்த அழகு காரணமாக வந்த கர்வத்தாலும் மகிழ்வாலும் பருத்து உள்ளது. இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமானின் திருத்தொடைகளுக்கு நான் எந்தப் பொருளை உவமையாகக் கூறுவேன்?

Matchless thighs-Poonamalle perumal in Namperumal thirullolam during thirukkachchi nambi thirunakshatram (thanks: SrI Senthil)

விளக்கம்

இங்கு பட்டர் எந்தப் பொருளையும் உவமையாகக் கூறவில்லை என்பதை உணரவேண்டும். வாழைத்தண்டு, துதிக்கை முதலான பொருள்களின் அழகை மட்டுமே கூறுகிறார். அந்தப் பொருள்கள் போன்று இவன் திருத்தொடைகள் உள்ளன என்று கூறவில்லை. ஆக பெரியபெருமாளின் திருத்தொடைகளுக்கு உவமை ஏதும் இல்லை எனலாம்.

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord's thighs defeat and defy any analogy - like the plantain trunk, the metacarpus of a human, or the trunk of an elephant. They shine in a majestic pride, having quelled the mighty demons Madhu and Kaitabha. What simile are we to choose then for them? We have to keep quiet!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar confesses his helplessness in describing the beauty of the matchless thighs of the Lord, which destroyed the asurAs Madhu and KaiDaban by crushing them between those powerful thighs. One can think of matching the beauty of the trunk of a plantain tree or the trunk of an elephant or the portion of the body from the wrist to the fingers to those thighs. These proposed matches fail miserably however, when it comes to a comparison of them with the Lord's beautiful and strong thighs.

Swamy Desikan describes the thighs as the death bed for the asuras in his acyuta Satakam and expands that idea to include the visualization of those two thighs serving as the two strong pillars to bear the weight of the stomach that holds all the three worlds inside it during the PraLayam:

दासानां सत्य दृश्यते दानव वीराणां दीर्घनिद्रा शयनम् ।

तवोदर स्थित त्रिभुवन प्रासाद स्तम्भ सच्छायमूरुयुगम् ॥

dasAnAm satya drusyatE dAnava veerANaam deerga-nidrA Sayanam |

tavOdara sthita tribhuvana prAsAda stambha sacchAym Uruyugam ||

--acyuta Satakam, Slokam 41

In SrI DevanAyaka PancaaSat, Swamy Desikan adds other aspects of the two thighs besides being the death bed of the kings of asurAs (dhaitya- indra veera Sayanam). They serve also as the resting pillow for His Devis (dayithA upadhAnam); they also are responsible for the birth of the Vaisyas as the third varNam (Uru tadasya yad vaisya:).

SLOKAM 119

कटीकान्तिसंवादिचातुर्यं नीवी-

लसद्रत्नकाञ्चीकलापानुलेपम् ।

महाभ्रंलिहन्मेरुमाणिक्यसानूः

इवाभाति पीताम्बरं रङ्गबन्धोः ॥

கூ காந்தி ஸம்வாதி சாதுர்ய நீவி

லஸத் ரத்ந காஞ்சீ கலாப அனுலேபம் |

மஹாப்ரம்லிஹந் மேரு மாணிக்ய ஸானூ:

இவ ஆபாதி பீதாம்பரம் ரங்கபந்தோ: ||

kaTee kAnti samvAdi caturya neevee

lasat ratna kAnci kalApa anulepam |

mahAbhramlihan mEru maaNikya sAnU:

iva AbhAti peetAmbaram rangabandhO: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருப்பீதாம்பரத்தைக் கூறுகிறார்) பெரியபெருமானின் அழகான இடுப்பில் ஒளி வீசியபடி உள்ளது. அந்த ஒளியில் நன்கு பொருந்தியதாகவும், இரத்தினக்கற்கள் பதிக்கப்பட்ட மேகலை என்னும் ஆபரணத்தால் சூழப்பட்டதாகவும் அவனுடைய பீதாம்பர ஆடை உள்ளது. நீவி என்பது இடுப்பில் கட்டப்படும் உத்தரீயமாகும். இதனைக் காணும்போது நீர்மேகத்தை உட்கொண்டுள்ள மேருமலையின் தாழ்வரை போன்றுள்ளது.

peetAmbaradaradhari with kamalavalli thayar

thanks SrI Murali-bhattar

COMMENTS BY DR.VNV

The Lord wearing a garment knotted at the hip, along which a gem-studded girdle, which presents an imagery of a MEru mountain (represented by His yellow garment, PeethAmbaram) having drunk deep of the blue clouds intensely (represented by the Lord with His cloud-like hue), bears a lustrous elbow-belt on its middle.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

The Lord wearing a yellow silk garment (PeetAmbharam) held together by a gem-studded waist belt (mEkalai) is the focus of this sLOkam. The PeetAmbharam is yellow in color and is compared to the golden Meru Mountain. Above the peetAmbharam is the neevi or uttharIyam (upper garment), which reflects the intense bluish hue of the Lord, which resembles the color of the darkish blue monsoon cloud.

Swamy Desikan's description of the Mekalai (arai pattikai/raSanA) and its complimentary to the nearby PeetAmbaram is included in the 37th sLOkam of SriDevanAyaka PancaaSat:

पीताम्बरेण परिवारवती सुजाता

दास्ये निवेशयति देवपदे दृशौ मे ।

विन्यस्त सव्यकरसङ्गम जायमान-

रोमाञ्च रम्य किरणा रशना त्वदीया ॥

peetAmbareNa parivAravatee sujAtA

dAsyE niveSayati devapatE druSau mE |

vinyasta savya kara sangama jAyamAna-

rOmAnca ramya kiraNA raSanA tvadeeyA ||

"peetAmbareNa parivAravatee sujAtA raSanA" is a beautiful description of the yellow silk garment and it being surrounded by the well born mEkalai (raSanA) makes his eyes become slave to their combined beauty says Swami Desikan here.

While saluting the Mekalai of the Lord in Sri acyuta Satakam, Swamy Desikan describes the mEkalai as the powerful chain that ties down the elephant known as Manmathan. The PeetAmbharam is red in hue because of the blood that flowed on it from the crushing of Madhu KaidabhAs between the thighs of the Lord (druDha peeDita madhu-kaiTabha SONita paTala paripaaTala ambharam). The Mekalai (waist belt) with its bells create a nice musical sound with the Lord's movement. This mEkalai is equated to the chain that binds down the wild elephant with the name of Manmathan:

दृढ पीडित मधुकैटभ शोणित पटल परिपाटलाम्भर घटिता ।

राजात्यच्युत मुखरा रतिनाथ गजेन्द्रङ्गश्रुला तव रशना ॥

druDha peeDita madhu-kaitabha SONita

paTala paripaaTalAmbara ghaTitA |

rAjatyacyuta mukharA ratinAtha

gajEndra Srunkhala tava rasanA

-- 40th SIOkam of SrI acyuta Satakam

SLOKAM 120

भर्मस्थलांशुपरिवेष इवाम्बुराशेः

सन्ध्याम्बुवाहनिकुरम्बमिवाम्बरस्य ।

शम्पाकदम्बकमिवाम्बुमुचो मनो नः

पीताम्बरं पिबति रङ्गधुरन्धरस्य ॥

பர்மஸ்தல அம்ஸு பரிவேஷ இவ அம்புராசே:

ஸந்த்யா அம்புவாஹ நிகுரம்பம் இவ அம்பரஸ்ய |

ஸம்பா கதம்பகம் இவ அம்புமுசு: மந: ந:

பீதாம்பரம் பிபதி ரங்கதூரந்தரஸ்ய ||

bharmasthala amSu parivesha iva amburaaSe:

sandhyA ambuvAha nikurambam iva ambarasya |

SampA kadambakam iva ambumuca: mana: na:

peetAmbaram pibati rangadhurantarasya ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருப்பீதாம்பரத்தை மீண்டும் அனுபவிக்கிறார்) ஸமுத்திரத்தில் ஸந்த்யா கால நேரத்தில் விழுகின்ற தங்கமயமான பூமியின் ஒளி போன்று உள்ளது, ஆகாயத்தில் மாலை நேரங்களில் தோன்றுகின்ற மேகக்கூட்டங்கள் போன்று உள்ளது, மேகத்தில் தோன்றுகின்ற மின்னல் கூட்டங்கள் போன்று உள்ளது - இப்படியாக உள்ள பெரியபெருமானின் திருப்பீதாம்பரம் நமது உள்ளத்தை அள்ளுகிறது.

COMMENTS BY DR.VNV

The lovely yellow garment, PeethAmbaram, that presents the vision of a golden halo-circle around the ocean that the Lord is; the vision of the twilight clouds to the sky that the Lord is; and the vision of lightning that intersperses the cloud that the Lord is, drinks deep my mind by its chain.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In this sLOkam, Bhattar enjoys once again the extraordinary hue of the golden peethAmbharam of the Lord. Three visions come to his mind:

- The reflection of the golden light at SandhyaA kaalam falling on the waters of the Ocean
- The golden color of the horizon (clouds) at sandhyaA Kaalams and
- The vision of the golden hued MahA Lakshmi positioned in the vakshasthalam of the Lord with the color of rain-bearing clouds.

SLOKAM 121

वैभूषण्यां कान्तिराङ्गी निमग्ना

विष्वद्रीची क्वापि सोन्मादवृत्तिः ।

जाने जानुद्वन्द्ववार्ताविवर्तो

जातः श्रीमद्रङ्गतुङ्गालयस्य ॥

வைபூஷண்யாம் காந்தி: ஆங்கீ நிமக்நா

விஷ்வத்ரீசீ க்வாபி ஸோந்மாத வ்ருத்தி: |

ஜானே ஜானு த்வந்த்வ வார்த்தா விவர்த்த:

ஜாத: ஸ்ரீமத் ரங்கதுங்க ஆலயஸ்ய ||

vaibhUshaNyAm kAnti: Angee nimagnA

vishvadreecee kvApi sOnmAda vrtti: |

jAne jAnu dvandva vArtA vivarta:

jAta: SrImat rangatunga Alayasya ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் முழங்கால்களை அனுபவிக்கிறார்) திருவரங்கத்தின் பெரியகோயிலில் கண்வளரும் அழகிய மணவாளனின் திருமேனியானது, அவனது ஆபரணங்களால் மேலும் ஒளி வீசியபடி உள்ளது (அவனது திருமார்பு முதலியவைகளால் திருமேனி ஒளி வீசியபடி உள்ளது, அவனது திரு ஆபரணங்களாலும் ஒளி வீசியபடி உள்ளது). இப்படியாக எங்கும் அந்த ஒளியானது எங்கும் பரவி உள்ளது. அத்தகைய ஒளியானது, ஓரிடத்தில் குவிந்தபடி உள்ளது. இந்த இடமே அவனது முழந்தாள்களோ என்று எண்ணும்படி ஆனது.

vaibhooshaNyAm kAnti

COMMENTS BY DR.VNV

What we call knees, in the case of the Lord, appears to be the lustre of the Divine Body that is beneath the surface of the lustre of the Divine Jewellery, being unable to sub-merge itself, showing out in protrusion!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

The description of the beauty of the knees of the Lord is always favorite subject for the poets like Bhattar and Swamy Desikan. Latter describes the knees of the Lord of Thiruvaheendhrapuram as the whirlpool in the flood of beauty (IAvaNya poorā laLIta urdhva paribhrama Abham). Swamy Desikan compares these knees as the friend of the gem-studded mirror used by MahA Lakshmi during Her sports (lakshmee vihAra maNi darpaNa baddha sakhyam). Swamy remembers that these are the knees, which crawled as an infant BaalakrishNan in the courtyards of the Gopis (gOpa angaNEshu krut acankramaNam). Swamy Desikan concedes that that hose beautiful pair of knees does not abandon his mind (tava yEtat jaanu dvayam cittam na jahAti). Bhattar states that the integrated beauty of all the limbs of the Lord and the effulgence of His AbharaNams are found at one limb of the Lord (viz), His knees.

The pair of ankles being pressed by dEvigaL-Rangasthala Ranganatha-thanks SrI Sridhar

SLOKAM 122

श्रीरङ्गेशयजङ्घे श्रीभूम्यामर्शहर्षकण्टकिते ।

तत्केलिनलिनमांसलनालद्वयललितमाचरतः ॥

ஸ்ரீரங்கேசய ஜங்கே ஸ்ரீபூமி ஆமர்ச ஹர்ஷ கண்டகிதே ।

தத் கேளி நளிந மாம்ஸல நால த்வய லலிதம் ஆசரத: ॥

SrIrangeSaya janghe SrIbhoomi AmarSa harsha kaNTakite |

tat keLi naLina mAmsala nAla dvaya lalitam Acarata: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் கணைக் கால்களைக் கூறுகிறார்) ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரும் ஸ்ரீ பூமாதேவியும் மெதுவாக பெரியபெருமானின் கணைக் கால்களை வருடுகின்றனர். அப்போது அவனது திருவடிகள் மயிர்க்கூச்சல் அடைந்தன. அவை காண்பதற்கு முள் போன்று இருந்தன. இப்படியாக உள்ள அவனது திருவடிகள், முள்ளூடன் கூடிய தாமரையின் தண்டுகள் போன்று காணப்பட்டன. அந்த பருத்த தண்டுகள், பிராட்டிமார்களின் திருக்கரங்களின் உள்ள தாமரை மலர்களைச் சுமப்பது போன்று உள்ளது.

COMMENTS BY DR.VNV

The shanks of the Lord look like the stems of two lotuses (that the Lord's Feet are), kept for sport by the Consorts, MahAlakshmi and Bhoomi Devi. When they caress the legs, the emotive horripilation that occurs gives the imagery of the thorns of the flower!

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar now salutes the JanghA Yugam (pair of ankles) of the Lord that are being pressed by His dEvis. The SrungAra sparsam (emotive touch) of the hands of the Devis on the anklets of the Lord creates horripulation on the feet

of the Lord. Bhattar says that the hair standing on end resembled the thorns on the lotus stalk of the feet of the Lord.

Swamy Desikan salutes these anklets elaborately in the 40th SIOka of Sri Devanayaka PancaaSat and describes their leelais :

दूत्ये दुकूलहरणे व्रजसुन्दरीणाम्

दैत्यानुधावन विधावपि लब्धसाह्यम् ।

कन्दर्पकाहल निषङ्गकलाचिकाभं

जङ्घायुगं जयति देवपते त्वदीयम् ॥

dUtyE dUkoolaharaNE vrajasundareeNAM

daithyAnudhAvana vidhAvapi labdhasAhyam |

kandarpa kAhaLa nishanga kaLaacikAbham

janghAyugam jayati dEvapatE tvadeeyam ||

Those pair of anklets went to DuryOdhanA's court as a messenger for the PaaNDavAs. They helped Him as He stole the dresses of the Gopis on the pond side and climbed up the branches of the Kurukatthi tree. They help Him as He chases down the asurAs. Are not they the KaaLa Vaadhyam played by the love god, Manmathan? Are they the arrow case of Manmathan? Or are they the KaaLanchi vattil used as a spittoon? Swamy Desikan is overcome by the beauty of those anklets and is unable to decide on an apt object to compare it with.

SLOKAM 123

वन्दारुबृन्दारकमौलिमाला युञ्जानचेतः कमलाकरेभ्यः ।

सङ्क्रन्तरागाविव पादपद्मौ श्रीरङ्गभर्तुर्मनवै नवै च ॥

வந்தாருப்ருந்தாரக மௌலிமாலா

யுஞ்ஞாந சேத: கமலா கரேப்ய: |

ஸங்க்ராந்த ராகௌ இவ பாதபத்மௌ

ஸ்ரீரங்கபர்த்து: மநவை நவை ச ||

vandArubrndAraka mauLimAlA

yunjAna ceta: kamalA karebhya: |

sankrAnta rAgau iva pAdapadmau

SrIrangabhartu: manavai navai ca ||

பொருள்

(பெரியபெருமாளின் திருவடிகளைக் கூறுகிறார்) இவனை வணங்கியபடி உள்ள தேவர்களின் க்ரீடங்களில் உள்ள கற்களின் ஒளி, யோகிகளின் சிவந்த உள்ளம், ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரின் சிவந்த திருக்கரங்கள் - இவற்றில் உள்ள சிவப்பு நிறமானது வந்து படிந்ததோ என்று எண்ணும்படியாக பெரியபெருமாளின் சிவந்த திருவடித் தாமரைகள் உள்ளன. இப்படிப்பட்ட திருவடிகளை நான் த்யானம் செய்து, வணங்கி நிற்பேனாக.

COMMENTS BY DR.VNV

The Feet-Lotus of the Lord RanganAtha appear to acquire a lovely red colour from the contact with the rows of crowns of the Devas, from being situated in the heart of Yogis and from the touching caressing from MahAlakshmi. May I contemplate on the Feet and worship them!

www.srirangapankajam.com

The Lotus feet looked from top

thanks SrI Murali-bhattar

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

In this beautiful sLOkam, Bhattar salutes the Lord's lotus feet (Thiruvadi). He wonders whether the red hue of the sacred feet arose from the integration of the luster from the red gems adorning the crowns of the devAs prostrating before Him , from the heart lotus of the Yogis and from the tender lotus like hands of MahA Lakshmi as She pressed Her Lord's feet. Bhattar prays for the uninterrupted meditation of those sacred feet of the Lord.

SLOKAM 124

यद्ब्रुन्दावनपण्डितं दधिरवैर्यत्ताण्डवं शिक्षितं

यल्लक्ष्मीकरसौख्यसाक्षि जलजप्रस्पर्धमानर्द्धि यत् ।

यद्भक्तेश्वजलस्थलज्ञमपि यद्भूत्यसङ्गोत्सुकं

तद्विष्णोः परमं पदं वहतु नः श्रीरङ्गिणो मङ्गलम् ॥

யத் ப்ருந்தாவன பண்டிதம் தத் ரவை: யத் தாண்டவம் ஸிக்ஷிதம்

யத் லக்ஷ்மீ கர ஸௌக்க்ய ஸாக்ஷி ஜலஜ ப்ரஸ்பர்த்தமாநர்த்தி யத் |

யத் பக்தேஷு அஜல ஸ்த்தலஜ்ஞம் அபி யத் தூத்ய ப்ரஸங்க - உத்ஸுகம்

தத் விஷ்ணோ: பரமம் பதம் வஹது ந: ஸ்ரீரங்கிணோ மங்களம் ||

yat brndAvana paNDitam tat ravai: yat taaNDAvam Sikshitam

yat lakshmee kara saukhya sAkshi jalaja praspardhamAnarddhi yat |

yat bhakteshu ajala sthalajn~nam api yat dUtya prasanga utsukam

tat vishNO: paramam padam vahatu na: SrIrangiNO mangaLam ||

பொருள்

பெரியபெருமானின் எந்த ஒரு திருவடியானது பிருந்தாவனத்தில் சுற்றித் திரிந்ததோ, எந்த ஒரு திருவடியானது யசோதையின் தயிர் கடையும் ஓசைக்கு ஏற்ப நாட்டியம் பயின்றதோ, எந்த ஒரு திருவடியானது ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரின் திருக்கரங்கள் மூலம் உண்டாகும் இன்பத்திற்குச் சான்றாக உள்ளதோ, எந்த ஒரு திருவடியானது தாமரை மலருடன் அழகில் போட்டியிடுகின்றதோ, எந்த ஒரு திருவடியானது அடியார்கள் விஷயத்தில் உயர்ந்தவன்-தாழ்ந்தவன் என்ற வேற்றுமை காணாமல் உள்ளதோ, எந்த ஒரு திருவடியானது தூது செல்வதற்காக மிகவும் ஆசையுடன் உள்ளதோ - அப்படிப்பட்ட திருவடியானது

நமக்கு அனைத்து நன்மைகளையும் அளிக்கவேண்டும்.

விளக்கம்

பிருந்தாவனத்தில் சுற்றிய களைப்பு தீரும்படியும், ஆய்ச்சியின் மத்து ஓசைக்கு ஏற்ப நாட்டியம் செய்த களைப்பு நீங்கும்படியும் இவனது திருவடிகளை ஸ்ரீரங்கநாச்சியார் மெல்ல வருடுகிறார். இவனது திருவடிகளைப் பிடிப்பதால் தான் ஸ்ரீரங்கநாச்சியாரின் திருக்கரங்கள் மென்மையாகவும், சிவந்தும் விளங்குகின்றன எனலாம். அவள் அவதரித்த தாமரை மலருடன் இந்தத் திருவடிகள் சண்டை செய்தபடி உள்ளதாகக் கூறுகிறார். அந்தத் தாமரையில் பிறந்ததால் பிராட்டிக்கு மென்மையா, அல்லது இவன் திருவடிகளின் மென்மை பிராட்டியிடம் குடிகொண்டனவா என்று சண்டை இடுகின்றன போலும். ஆயர்கள், குரங்குகள், பசுக்கள், மாலாக்காரர், கூனி என்று பலரிடமும் ஏற்றத்தாழ்வு இன்றி இவனை அவர்களிடம் இட்டுச் சென்றது இந்தத் திருவடிகள் அல்லவா? பட்டரிடம் ஒருவர் - கண்ணனுக்கு உள்ளது போல் இராமனுக்குத் தூது சென்ற பெருமை இல்லையே - என்று கூறினாராம். அதற்குப் பட்டர் - அந்தக் குறை நீங்கவே உயர்ந்த கூத்தரிய குலத்தை விடுத்து, இடையனாக நின்று, தூது சென்றான் - என்றார்.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

From this sLOkam onto the end of the Poorva Satakam (sLOkam 127), Bhattar holds firmly to the sacred feet of the Lord of Srirangam and sings about their Vaibhavam.

Bhattar prays for the conferral of sakala soubhAgyams by the Lord's ThiruvadIs, which roamed around BrundhAvanam grazing the cattle. They went to the court of DuryOdhana as the messenger of PaaNDavAs. They danced the navaneetha nATyam in the house of Nanda Gopan in tune with the music created by YasOdha during the routine of churning milk. MahA Lakshmi pressed those lotus feet with Her lotus soft hands to remove the fatigue from all these activities.

Swamy Desikan goes further and salutes those sacred feet, which transformed AhalyA from her existence as a stone into that of her former self (a Rishi pathni); they changed the ashes of a SiSu in Uttharai's garbham; a living child

was transformed by the heat of AswatthAmA's apANDava asthram aimed at it as it lay in the womb of its mother. The touch of those ashes by the Lord transformed it back to life and become later the famous king Parikshith. These sacred feet of transforming insentient objects like stone and ashes to resume their natural roopam as a woman and a child. Those sacred feet are now being pressed gently by His devis.

SLOKAM 125

चिञ्जानश्रुतिशिञ्जिनीमणिरवैर्वज्रारविन्दध्वज-

च्छत्रीकल्पकशङ्खचक्रमुरैस्स्तैस्तैश्च रेखामयैः ।

ऐश्वर्येण जयं त्रिविक्रममुखं घुष्यद्विराम्रेडितं

श्रीरङ्गेशयपादपङ्कजयुगं वन्दामहे सुन्दरम् ॥

சிஞ்ஜான ஸ்ருதி சிஞ்ஜிநீ மணிரவை: வஜ்ர அரவிந்த த்வஜ

சத்ரீ கல்பக ஸங்க்க சக்ர முகுரை: தை: தை: ச ரேகாமயை: |

ஜஸ்வர்யேண ஜயம் த்ரிவிக்ரம முகம் குஷ்யத்பி: ஆம்ரேடிதம்

ஸ்ரீரங்கேஸய பாதபங்கஜ யுகம் வந்தாமஹே ஸுந்தரம் ||

cinjAana Sruti cinjinee maNiravai: vajra aravinda dvaja

chatri kalpaka Sankha cakra mukurai: tai: tai: ca rekhAmayai: |

aiSvaryeNa jayam trivikrama mukham ghushyadbhi: AmreDitam

SrIrangeSaya pAdapankaja yugam vandAmahe sundaram ||

பொருள்

பெரியபெருமானின் திருவடிகளில் சதங்கைகள் கட்டப்பட்டுள்ளன. அவை வேதங்களுக்கு ஒப்பான ஓசையை எழுப்பியபடி உள்ளன. இதன் மூலம் அனைவருக்கும் இவனே ஸர்வேஸ்வரன் என்பதையும், த்ரிவிக்ரமனாக நின்று செய்தருளிய லீலா வினோதங்களையும் பறை சாற்றி வெளிப்படுத்துவதாக இந்தச் சதங்கைகள் உள்ளன. இவனது திருவடிகள் - வஜ்ரம், தாமரை, கொடி, குடை, கற்பகமரம், ஸங்கு, சக்கரம், கண்ணாடி முதலான ரேகைகளுடன் கூடியவைகளாக உள்ளன. இப்படிப்பட்ட தாமரை போன்ற திருவடிகளை நாம் வணங்குவோமாக.

The brundAvanachara thiruvadis being held by periya thiruvadi

thanks SrI Murali-bhattar

விளக்கம்

பெரியபெருமானின் திருவடிகளில் உள்ள சதங்கைகள் இவனது பல பெருமைகளையும் அறிவிப்பதாகக் கூறுகிறார். பெரியாழ்வார் - ஒரு காலில் சங்கு ஒரு காலில் சக்கரம் - என்று அருளிச்செய்தது போன்று இவரும் கூறியது காண்க.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

The Lord's Thiruvadis have ankle AbharaNam (noopurams) to which bells are attached. As He moved around, they generated a supremely pleasing Vedha nAdham. As our Lord drove the cattle around BrundhAvanam, there were imprints of lakshaNams of SarveSvaran on the earth (Disc, conch, flag, umbrella, Karpaka tree and mirror).

In his 44th sLOkam of SrI DevanAyaka PancaaSat, Swamy Desikan describes these SarveSvara lakshaNams found in the Lord's feet (Vajraa weapon, Flag, Elephant goad, nectar pot, Umbrella, KarpagA tree, lotus, festoons -thOraNam, disc, conch and fish) and prays for those feet with the above signs to adorn his head:

वज्र ध्वजाङ्कुश सुधा कलशातपत्र- कल्पद्रुमाम्बुरुह तोरण शङ्खचक्रैः ।

मत्स्यादिभिश्च विबुधेश्वर मण्डितं ते मान्यं पदं भवतु मौलिविभूषणं नः ॥

vajra-dhvaja-ankuSa-sudhA kalaSaatapatra-

kalpadrumamburuha tOraNa Sankha-cakrai: |

matsyAdibhiSca vibudsSvara maNDitam tE

mAnyam padam bhavatu mouLi vibhUshaNam na: ||

SLOKAM 126

पुनानि भुवनान्यहं बहुमुखीति सर्वाङ्गुली

झलज्झलितजाह्नवीलहरिवृन्दसन्देहदाः ।

दिवा निशि च रङ्गिणश्चरपचारुकल्पद्रुम-

प्रवालनवमञ्जरीः नखरुचीर्विगाहेमहि ॥

புநாநி புவநாநி அஹம் பஹுமுகீதி ஸர்வ அங்குலீ

ஜலஜ்ஜலித ஜாஹ்நவீ லஹரி ப்ருந்த ஸந்தேஹதா: |

திவா நிஸி ச ரங்கிண: ச சரண சாரு கல்பத்ரும

ப்ரவால நவமஞ்ஜரீ: நக ருசீ: விகாஹேமஹி ||

punAni bhuvanAni aham bahumukheeti sarva anguli

jhalajjhalita jAhnavee lahari brnda sandehadA: |

divA niSi ca rangiNa: ca caraNa cAru kalpadruma

pravAla navamanjari: nakha rucee: vigAhemahi ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருவடி விரல்கள் மற்றும் நகங்களைக் கூறுகிறார்) கங்கையைப் போன்று நானும் இந்த உலகில் பாய்ந்து, அனைத்தையும் தூய்மை பெறச்செய்வேன் - என்று எண்ணியபடி பெரியபெருமானின் திருவடிகளின் விரல்கள் உள்ளன. இவற்றைப் பார்க்கும்போது பெருத்த ஓசையுடன் பாய்ந்து வரும் கங்கையின் அலைகளோ என்று எண்ணும்படி உள்ளன. இப்படியாக நமக்கு ஐயத்தை உண்டாக்குகின்றதும், கற்பக வருகும் போன்றுள்ளதும் ஆகிய அவனது திருவடிகளில் - அந்தக் கற்பக வருகூத்தின் கிளைகள் போன்ற விரல்களில் உள்ள மலர்க்கொத்துக்கள் போன்று, ஒளி வீசியபடி

அவனது நகங்கள் உள்ளன. இவற்றை நாம் இரவும் பகலும் இடைவிடாது அனுபவிப்போமாக.

விளக்கம்

பெரியபெருமான் த்ரிவிக்ரமனாக உயர்ந்தபோது அவனது திருவடிகளில் இருந்து வெளிவந்தவள் கங்கை ஆவாள். அந்த கங்கையானது திருவரங்கத்தில் வெளிவர முனைவது போன்று பெரியபெருமாளின் திருவடி விரல்கள் உள்ளன என்றார்.

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Bhattar salutes in this sLOkam, the fingers on the feet of the Lord of Srirangam and the nails on those toes. Bhattar is reminded of the Karpaka Vruksham, when he sees the Thiruvadis of the Lord and the fingers there remind Bhattar of the branches of that Karpaka tree. Bhattar wishes to enjoy the sevai of those sacred feet day and night.

Swamy Desikan states that the fingers of the Lord's toes (**anguLi**) are like the petals of the Lotus flower (**Pada Padmam**) that the Lord's feet are (**divya pada padma dhaLAYitAbhi: tE anguLibhi:**). Swamy Desikan state that the waves of **jyOthi** emanating from the toes of the Lord's lotus feet have destroyed his sins (**tvadeeya padayO: asau nakha ratna pankti: maha: tarangai: mama pankAni nihanti**).

SLOKAM 127

श्रीरङ्गेन्दोः पदकिसलये नीलमञ्जीरमैत्र्या

वन्दे वृन्दप्रणयिमधुपव्रातराजीवजैत्रे ।

नित्याभ्यर्चानतविधिमुखस्तोमसंशय्यमानैः

हेमाम्भोजैर्निबिडनिकटे रामसीतोपनीतैः ॥

ஸ்ரீரங்க இந்தோ: பத கிஸலயே நீலமஞ்ஜீர மைத்ர்யா

வந்தே வ்ருந்த ப்ரணயி மதுபவ்ராத ராஜீவ ஜைத்ரே |

நித்ய அப்யர்ச்சா நத விதிமுக ஸ்தோம ஸம்ஸய்யமாநை:

ஹேம அம்போஜை: நிபிட நிகடே ராம ஸீதா உபநீதை: ||

SrIrangendO: pada kisalaye neelamanjeera maitryA

vande vrnda praNayi madhupavrAta rAjeeva jaitre |

nitya abhyarcAnata vidhimukha stOma samSayyamAnai:

hema ambojai: nibeeDa nikaTe rAma seetA upaneetai: ||

பொருள்

(பெரியபெருமானின் திருவடிகளை வணங்கி நிற்கிறார்) நீல நிற இரத்தினக் கற்கள் பதிக்கப்பட்ட சிலம்புகள் கொண்ட திருவடிகள் எப்படி உள்ளன என்றால், வண்டினங்களால் மொய்க்கப்படும் அடிப்பகுதி உடைய தாமரையை அழகால் வென்று வீழ்த்தும்படி உள்ளன. ஸ்ரீராமனும் சீதையும் ஆராதனை செய்தபோது, அவர்கள் ஸமர்ப்பித்த பொன்னால் ஆன தாமரை மலர்கள் இவனது திருவடிகளில் இடைவெளி இன்றி நிறைந்துள்ளன. அந்த பொன் மலர்களைக் காணும்போது, இவனது திருவடிகளில் அன்றாடம் பணிந்து ஆராதிக்கும் ப்ரம்மனின் முகங்களோ என்று எண்ணும்படியாக உள்ளன. திருவரங்கத்தின்

சந்திரனாகிய உள்ள பெரியபெருமானின் இப்படிப்பட்ட திருவடிகளை வணங்குகிறேன். விளக்கம் - ஸ்ரீரங்கநாதன் ஸ்ரீராமனால் ஆராதிக்கப்பட்டவன் என்பது ப்ரஸித்தமான விஷயமாகும். இதனை இங்கு பட்டர் உறுதி செய்கிறார். ஸ்ரீராமனும் சீதையும் இவனது திருவடிகளில் ஸமர்ப்பித்த மலர்கள் இன்னமும் காணப்படுவதே இதற்கு ஆதாரம் என்று கூறினார். இப்படிப்பட்ட பெரியபெருமானின் திருவடிகளை வணங்குவதாகக் கூறி, பூர்வ சதகத்தை நிறைவு செய்தார்.

SrIranga chandran speeding on horse

thanks SrI Murali-bhattar

ADDITIONAL COMMENTS BY VS

Swamy ParAsara Bhattar completes the Poorva Satakam with this magnificent sLOkam that pays tribute to the sacred feet of the Lord adorned with the Noopurams (Silampu) enmeshed with blue sapphires. These feet are like the

lotus flowers around which the dark beetles hover around. These are the feet which were worshipped by Lord Ramachandra and Seetha PirAtti with gold flowers at AyOddhi during Their vibhavAvathAram, which are found even today at the sacred feet of the Lord of Srirangam. These golden flowers appear like the faces of Brahma dEvan, who performs ArAdhanam every day at the garbha gruham of SriranganAthan. Bhattar prostrates before the sacred feet of Sriranga Chandran, SrirangaAthan.

॥श्रीरङ्गराजस्तवे पूर्वशतकं सम्पूर्णम् ॥

ஸ்ரீபராஸர பட்டர் திருவடிகளே ஸரணம்

ஸ்ரீரங்கராஜ ஸ்தவம் பூர்வ சதகம் ஸம்பூர்ணம்

Sri ParaaSara bhattar tiruvadigaLe SaraNam

SrIRangarAja stavam poorva Satakam sampoorNam

- To be continued - Uttara Satakam -

complete list of
sundarasimham-ahobilavalli eBooks

Sundara simham - ahobila mutt

श्री:

SUNDARASIMHAM SERIES OF EBOOKS

(<http://www.sundarasimham.org/e-books.htm>)

(The titles below are hyper-linked to individual eBooks. If the pointer is placed over the text and clicked, you can access the titles online)

eBook #	Title	eBook #	Title
<u>1</u>	<u>SrI Stuti</u>	<u>17</u>	<u>Vegasethu stOtram</u>
<u>2</u>	<u>BhU Stuti</u>	<u>18</u>	<u>Panniru nAmam</u>
<u>3</u>	<u>Godha Stuti</u>	<u>19</u>	<u>RAmAnujar Chronology</u>
<u>4</u>	<u>HayagrIva Stotram</u>	<u>20</u>	<u>Charama Surukku</u>
<u>5</u>	<u>Raghuveera Gadyam</u>	<u>21</u>	<u>AahAra Niyamam</u>
<u>6</u>	<u>ParamArta Stuti</u>	<u>22</u>	<u>Gopala Vimsati</u>
<u>7</u>	<u>Sudarshana Ashtakam</u>	<u>23</u>	<u>Navamani MAIai</u>
<u>8</u>	<u>kAmAsikAshtakam</u>	<u>24</u>	<u>Thirumanthira Churukku</u>
<u>9</u>	<u>AshtabhuJAshtakam</u>	<u>25</u>	<u>Paduka Sahasram</u>
<u>10</u>	<u>Garuda Dandakam</u>	<u>26</u>	<u>Amruta Ranjani</u>
<u>11</u>	<u>Thirucchinna mAai</u>	<u>27</u>	<u>PradAna Satakam</u>
<u>12</u>	<u>Arutta Panchakam</u>	<u>28</u>	<u>DevarAjAshtakam</u>
<u>13</u>	<u>Dvaya Churukku</u>	<u>29</u>	<u>HayagrIva Panjaram</u>
<u>14</u>	<u>VairAgya Panchakam</u>	<u>30</u>	<u>GeetArtha Sangraham</u>
<u>15</u>	<u>DasAvatAra sIOkam</u>	<u>31</u>	<u>Adaikala Patthu</u>
<u>16</u>	<u>DayA satakam</u>	<u>32</u>	<u>Azhagiyaingar Thaniyans</u>

Sadagopan.org

eBook #	Title	eBook #	Title
33	Paramatha Bhangam	54	Nacchiyar Thirumozhi
34	Prabhanda SAram	55	Pillayandhadhi
35	Nrusimha PanchAmrutham	56	Chitra DesikIyam
36	Vaishnava Dinasari	57	SaraNAgati Deepika
37	Mey Viratha Manmiyam	58	Paramapada Sopanam
38	Guna Ratna kOsam	59	Sri Bhashyam Vol1
39	Abheeti Stavam	60	Sri Bhashyam Vol2
40	Mummani KOvai	61	Vaikuntha Stavam
41	Sandhya Devathaas	62	Thiruppavai
42	Injimedu Azhagiya Singar	63	Tattva Padhavee
43	43rd Pattam Jeer	64	Agaramanimaala Stotram
44	44th Pattam Jeer	65	Mangalya Stavam
45	Prakrutam Azhagiya Singar	66	HayagrIva SahasranAmam
46	Rig UpAkarma	67	Narasimha AvatAram
47	Yajur UpAkarma	68	Rahasya Navaneetham
48	SAma UpAkarma	69	Rahasya Padavee
49	Stotra Ratnam	70	Thiruppalliyezhuchchi
50	Amruta svAdini	71	SaranAgathi (Tamil)
51	AdhikAra Sangraham	72	Dehaleesa Stuti
52	Thirumanjana Kattiyam	73	Purusha SUktham
53	SrI Stavam	74	Desika Darsanam

eBook #	Title	eBook #	Title
<u>75</u>	<u>Bhagavad dyAna sopanam</u>	<u>95</u>	<u>Sri Venkatesha Ashtottaram (Brahmanda Puranam)</u>
<u>76</u>	<u>SubhAshita Neevi</u>	<u>96</u>	<u>Sri Venkatesha Ashtottaram (Varaha Puranam)</u>
<u>77</u>	<u>NaimisAranyam</u>	<u>97</u>	<u>Famous Five</u>
<u>78</u>	<u>AparyAptAmrutha sopanam</u>	<u>98</u>	<u>Arithmetic and Almighty</u>
<u>79</u>	<u>A Day in Sri Matam</u>	<u>99</u>	<u>Peerless Preceptor</u>
<u>80</u>	<u>ThiruppallANDu</u>	<u>100</u>	<u>SrI Lakshmi Sahasram</u>
<u>81</u>	<u>Thiruvellur</u>	<u>101</u>	<u>Sri Venkatesha Sahasram</u>
<u>82</u>	<u>Vedams and upanishads</u>	<u>102</u>	<u>Paduka Sahasra Yantrams</u>
<u>83</u>	<u>Thiruviruththam</u>	<u>103</u>	<u>ThirunedunthanDakam</u>
<u>84</u>	<u>ThiruvAsiriyam</u>	<u>104</u>	<u>ThirukkurunthanDakam</u>
<u>85</u>	<u>Periya thiruvandhadhi</u>	<u>105</u>	<u>ThiruvezhukURRirukkai</u>
<u>86</u>	<u>Thiruvaimozhi</u>	<u>106</u>	<u>Manthra Pushpam</u>
<u>87</u>	<u>Desika Sahasranaamam</u>	<u>107</u>	<u>Virodha ParihAram</u>
<u>88</u>	<u>Satha DUshani</u>	<u>108</u>	<u>Oppiliappan vaibhavam</u>
<u>89</u>	<u>Tattva Muktha kalApam</u>		
<u>90</u>	<u>Chillarai Rahasyam</u>		
<u>91</u>	<u>Srimad RahasaTrayaSAram</u>		
<u>92</u>	<u>Fabulous Four</u>		
<u>93</u>	<u>Sudarashana Vaibhavam</u>		
<u>94</u>	<u>Sri Venkatesha Sooktis</u>		

ahObilavalli - Chenchulakshmi thAyAr - ahobilam

श्री:

AHOBILAVALLI SERIES OF EBOOKS

(<http://www.ahobilavalli.org/ebooks.htm>)

(The titles below are hyper-linked to individual eBooks. If the pointer is placed over the text and clicked, you can access the titles online)

eBook #	Title	eBook #	Title
1	DanurmAsa ArAdanam	17	Thiruvellarai
2	SALagrama ArAdanam	18	Achyutha Satakam
3	Mukunda MAIA	19	Sundara kANDam
4	VAsantika parinayam	20	RanganAtha Mahimai Vol 1
5	SampradAya parisuddhi	21	RanganAtha Mahimai Vol 2
6	ThiruppAvai	22	RanganAtha Mahimai Vol 3
7	YatirAja Saptati	23	RanganAtha mahimai Vol 4
8	AthimAnusha Stavam	24	Thiru Vaikunta Vinnagaram
9	Anjali Vaibhavam	25	Thiru ThevanAr Thogai
10	ThiruvellakuLam	26	Thiru Semponsei Koil
11	DevanAyaka Pancasat	27	Thiru Arimeya Vinnagaram
12	NyAsa Dasakam	28	Ramanusar nURRandhAdhi
13	NyAsa Tilakam	29	VishnuSahasranAmam Vol1
14	NyAsa Vimsati	30	VishnuSahasranAmam Vol2
15	PeirazhwAr krishnAnubavam	31	VishnuSahasranAmam Vol3
16	AmalanAthipirAn	32	VishnuSahasranAmam Vol4

Sadagopan.org

eBook #	Title	eBook #	Title
<u>33</u>	<u>VishnuSahasranAmam Vol5</u>	<u>54</u>	<u>Bhagavan nAma sahasram - 2</u>
<u>34</u>	<u>VaradarAja Pancasat</u>	<u>55</u>	<u>Bhagavan nAma sahasram - 3</u>
<u>35</u>	<u>Vishnu SUktham</u>	<u>56</u>	<u>Apamarjana Stotram</u>
<u>36</u>	<u>ThirutheRRiambalam</u>	<u>57</u>	<u>PerumAL Thirumozhi</u>
<u>37</u>	<u>Varaha Puranam</u>	<u>58</u>	<u>Jitante Stotram - Vol 1</u>
<u>38</u>	<u>Vasudeva PunyahavAcanam</u>	<u>59</u>	<u>Jitante Stotram - Vol 2</u>
<u>39</u>	<u>Samaveda PunyahavAcanam</u>	<u>60</u>	<u>Jitante Stotram - Vol 3</u>
<u>40</u>	<u>Brahmotsavam</u>	<u>61</u>	<u>Jitante Stotram - Vol 4</u>
<u>41</u>	<u>Homa Havis and Yajna</u>	<u>62</u>	<u>Sri Varadaraja stavam</u>
<u>42</u>	<u>Raghava YadavIyam</u>	<u>63</u>	<u>Acharya Panchasat</u>
<u>43</u>	<u>Yadavabhyudayam</u>	<u>64</u>	<u>Bhagavan Gunaratnasatakam</u>
<u>44</u>	<u>Lakshminarayana Hrdayam</u>	<u>65</u>	<u>Garuda Panchasat</u>
<u>45</u>	<u>RAmAshtaka Kritis</u>	<u>66</u>	<u>Rangaraja Stavam Vol 1</u>
<u>46</u>	<u>HanUmath vaibhavam</u>	<u>67</u>	<u>Rangaraja Stavam Vol 2</u>
<u>47</u>	<u>Manasa Aradanam slokam</u>	<u>68</u>	<u>Sundarabahu Stavam Vol1</u>
<u>48</u>	<u>Ekadashi & other vrtams</u>	<u>69</u>	<u>Abhaya Pradana Saaram</u>
<u>49</u>	<u>Mahalakshmi Kritis</u>	<u>70</u>	<u>Tattva Nirnayam Vol1</u>
<u>50</u>	<u>Ahobila Divya Desam</u>	<u>71</u>	<u>Tattva Nirnayam Vol 2</u>
<u>51</u>	<u>VaradarAja panchakam</u>	<u>72</u>	<u>Bhishma Stuti</u>
<u>52</u>	<u>SadAchAryAs</u>	<u>73</u>	<u>SrI SUktham</u>
<u>53</u>	<u>Bhagavan nAma sahasram - 1</u>	<u>74</u>	<u>Prapanna Paarijaatam</u>

eBook #	Title	eBook #	Title
<u>75</u>	<u>Nikshepa Rakshai</u>		
<u>76</u>	<u>Vedanta Desika Prapatti</u>		
<u>77</u>	<u>Trayamidam Sarvam</u>		
<u>78</u>	<u>Srinivasa Kalyanam(PPT)</u>		
<u>79</u>	<u>Sankalpa Sooryodayam</u>		
<u>80</u>	<u>Krishna karnamrutam</u>		
<u>81</u>	<u>Desika Prarthanashtakam</u>		
<u>82</u>	<u>SrI Lakshmi Tantram (Vol1)</u>		
<u>83</u>	<u>Sri Upakara Sangraham Pt.1 (Vol1)</u>		
<u>84</u>	<u>Sri Upakara Sangraham Pt.1 (Vol2)</u>		

~MORE TITLES COMING SOON~